

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
ENGELLİ BİREYLERİN TOPLUMSAL HAYATA
KATILIMLARININ GÜÇLENDİRİLMESİ, KARŞILAŞTIKLARI
SORUNLARIN TESPİT EDİLMESİ VE BU SORUNLARA
KALICI ÇÖZÜMLER ÜRETİLMESİ AMACIYLA KURULAN
MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU
(10/434, 2104, 2716, 2717, 2718, 2719)
DİYARBAKIR ÇALIŞMA ZİYARETİ
TUTANAKLARI

-----0-----

9 Şubat 2026 Pazartesi

-----0-----

KONU

-Diyarbakır Surkent İşitme Engelliler Ortaokulu Ziyareti

-Diyarbakır Bölge İstişare Toplantısı (Batman, Bitlis, Diyarbakır, Mardin, Siirt, Şırnak ve Van)

9 Şubat 2026 Pazartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.30

BAŞKAN: Mehmet Muharrem KASAPOĞLU (İzmir)

BAŞKAN VEKİLİ: Jülide SARİEROĞLU (Ankara)

SÖZCÜ: Fatma ÖNCÜ (Erzurum)

KÂTİP: Fevzi ZIRHLIOĞLU (Bursa)

----- 0 -----

(Diyarbakır Surkent İşitme Engelliler Ortaokulu)

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun Sayın Müdürüm.

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU MÜDÜRÜ BÜLENT ÖZTÜRK - Sayın Bakanım, müsaadenizle bir slaytımız vardı.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun, dinliyoruz.

Emre, Türkiye'de kaç tane sağır okulu vardı?

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU MÜDÜRÜ BÜLENT ÖZTÜRK - Ben arz edeyim Sayın Bakanım, 31 okulumuz var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - 31 yani.

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU MÜDÜRÜ BÜLENT ÖZTÜRK - Evet Sayın Bakanım, işitme engelliler bağlamında.

Sayın Bakanım, okulda yapmış olduğumuz çalışmalar...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tamir bakım çalışmaları.

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU MÜDÜRÜ BÜLENT ÖZTÜRK - Evet.

Başta İl Müdürü ve İlçe Müdürümüz olmak üzere, okul müdürü ve öğretmen arkadaşlarımız bir ekip dâhilinde okulumuzdaki eksiklikleri böyle...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kaç yıldır bu okul burada var?

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU MÜDÜRÜ BÜLENT ÖZTÜRK - Efendim, 1956 yılında yapılmış bu okul. "Balıkçılarbaşı" dediğimiz yerde -galiba demin Suriçi kısmını gezdiniz Sayın Bakanım, öyle bir bilgi aldık- kurulu bir binadan 1966 yılında bu binaya taşınıyoruz. Yani ortalama altmış yıl tarihi var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Altmış yıldan beri burada yani.

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU MÜDÜRÜ BÜLENT ÖZTÜRK - Evet Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, tamir bakım çalışmalarını geçelim. Başka ne var yaptığınız?

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU MÜDÜRÜ BÜLENT ÖZTÜRK - Şöyle arz edeyim Sayın Bakanım: Öğrenci velilerini biz arkadaşlarla ziyaret edip çocuklarımızı okula kazandırma konusunda, okulumuzu çocuklara sevdirmeye anlamında...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki hocam. "Burada 50 öğrenci var." dediniz değil mi?

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU MÜDÜRÜ BÜLENT ÖZTÜRK - Evet Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - En yaşlı öğrenci kaç yaşında?

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU MÜDÜRÜ BÜLENT ÖZTÜRK - En yaşlı öğrenci ortaokulda Sayın Bakanım, 14 yaşında.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - 14 yaşında.

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU MÜDÜRÜ BÜLENT ÖZTÜRK - Evet Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - En genci ilkokulda mı?

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU MÜDÜRÜ BÜLENT ÖZTÜRK - En genci ilkokul Sayın Bakanım, 6-7 yaş grubu oluyor.

Bizim 3 tane "çift engel sınıfı" dediğimiz sınıfımız var efendim. Bu sınıflarda -demin gezmiş olduğunuz- hem işitme hem zihinsel engeli olan öğrenciler eğitim-öğretim görmekteler. Yani daha önceki süreçlerde bu alanda çok şey değildik, şu anda ona da hizmet veriyoruz. Sevgievlerinden gelenler var, anne-baba ayrılma pozisyonunda olan, yoksun olan öğrencilerimiz var Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Millî Eğitim Müdürümüz burada mı?

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - Sayın Bakanım, buradayım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hocam, Bakanımız bir soru soracak.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Şimdi, 50 kişi şu anda burada okuyor ama 80 kişilik bir kapasiteden bahsediliyor. Çevrede de gelebilecek durumda olan öğrenciler taşımadaki kriterler sebebiyle taşınamadığını söylüyorlar.

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - Bizim açımızdan...

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Aşılabilen şeyler diye biliyorum ben bunu ama öğrenci varsa nerede olursa olsun... Bir de engelliye zaten pozitif ayrımcılık ilkesi var biliyorsunuz...

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - Evet, taşıma kapsamına alıyoruz zaten.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Alabiliyorsunuz.

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - Alıyoruz.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Az önce burada "Alınmıyor." dediler.

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU MÜDÜRÜ BÜLENT ÖZTÜRK - Şöyle: Alınıyor efendim, bizim "uzak ilçeler" dediğimiz o "kırsal alan" dediğimiz alanlarda, o alanlarda...

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Tamam kırsal alan kapmasa girmiyor mu?

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - Kapsama giriyor da o ailelerin katılımından vesaireden dolayı. Bunlar normalde...

DİYARBAKIR VALİ YARDIMCISI MUHAMMET ÖZYÜKSEL - Sayın Bakanım, bir buçuk saatlik yol, günlük geliş gidişleri.

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - Bir buçuk, iki saat mesafede olan var mesela. İki saat gelecek, iki saat gidecek hani bu bizim için problem değil, biz taşıma hizmetini sunuyoruz ancak aileler bu duruma karşı şey yaklaşıyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yani üç saat yolda geçmiş oluyor.

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - Evet, dört saat hatta.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Anladım. Az önce sanki "Ödeme kapsamında değil." dedi.

AYŞE KEŞİR (Düzce) - 30-40 kilometre gibi anladık az önce.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Evet. Ben de çünkü Adana'da biz en uzaktakini bile alıyoruz yani bir kişi için bile...

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - Şöyle bir problemimiz var Sayın Bakanım: Şimdi, burası bir özel eğitim kompleksi aslında. Burası işitme engelliler okulu, hemen yan tarafta görme engelliler okulumuz var, yine hemen bitişimizde de özel eğitim meslek lisesi var. Şimdi, burada mesela bizim pansiyon hizmetimiz de var hâlihazırda özellikle görme engelli öğrencilerimiz için ancak pansiyon hizmetiyle...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Görme engellide kaç öğrenci var?

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - Görme engellide de 52 öğrencimiz var Sayın Bakanım. Özel eğitim meslek lisemizde de 27 öğrencimiz var bu bölgede olanda. Orada şöyle bir problem var; yatılıya geldiği zaman aile destek yardımı kesiliyor, aile onun kesilmemesi için çocuğu yatılıya buraya göndermiyor, bu da bir etken burada. Taşımayla ilgili aslında ekonomik olarak problem yok ancak yatılıya geldiği zaman aile destek yardımı kesildiğinden dolayı çocukları göndermeme durumu söz konusu olabiliyor Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kesmemek lazım.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - O zaman onun kesilmemesi gerekiyor çünkü öğrenci sayısı düşüyor.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Eğitim için... Sonuçta burada bir eğitim...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Yani bir de aileler de endişe ediyormuş, normal okula gitsin buraya gitmesin diye.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Çok var mı böyle?

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - Çok fazla yok Sayın Bakanım. Yani biz o rakamları çalışmıştık sene başında ama öyle çok ciddi bir rakam yok ama görme engelliler okulumuz bölgeye hizmet eden bir okul yani sadece...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Burası da bence bölgeye hizmet edebilir, burada da kapasite var.

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - Var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Urfa'da var mı işitme engelliler okulu?

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - Urfa'yı bilmiyorum Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Var mı Urfa'da?

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU MÜDÜRÜ BÜLENT ÖZTÜRK - Urfa'da yok Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - 31 tane varsa Türkiye genelinde zaten...

EMRE KARACA - Sayın Bakanım, az önce sormuştunuz, 31 ilkokul var, işitme engelliler ilkokulu, 31 işitme engelliler ortaokulu var, 21 tane de işitme engelliler özel eğitim meslek lisesi var; toplamda 83 okul.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Anladım, 31 tane değil yani.

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - İlkokul ve ortaokullar zaten genelde beraber oluyor biraz.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Hocam, eksik bilgi veriyorsunuz.

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU MÜDÜRÜ BÜLENT ÖZTÜRK - Hayır, hayır, efendim 31 okul.

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - İlkokul, ortaokul aynı binada.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Farklı siyasi partilerden kişiler var, verdiğiniz bilgiyi biz burada sormasak arkadaşlarımız, ailelerle alakalı yani "Alınmıyor" dedi az önce.

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU MÜDÜRÜ BÜLENT ÖZTÜRK - Efendim, 31 okulumuz var.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Hayır, hayır. Ben çok önemli olduğunu düşünüyorum, buradan biz farklı bir bilgiyle gidecektik, tam bilgi vermeniz lazım bu konuda. Biz buraya bilgi almak için geliyoruz, eksik ve yanlış bilgi olmaz.

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU MÜDÜRÜ BÜLENT ÖZTÜRK - Bizim 31 okulumuz var efendim.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Taşıma konusunda... "Taşıma yapılmıyor." denildi de hocalarımız tarafından. "Aile kapsamına uzak ilçeler girmiyor." denildi. Aileler de çünkü buradan bilgi alıyorsa doğru bilgi vermiyorlardır.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Belli bir kilometrenin üstü ücretli oluyor mu?

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Olmuyor.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Yok, engelli konusunda hiçbir şekilde kriter yok. Ben Adana Vekiliyken taşıdık biz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yok, yok, ücretsiz ama göndermiyor değil mi?

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - Bizim Kulp ilçemiz iki buçuk saat Sayın Bakanım. Şimdi, Kulp'tan biz buraya öğrenci taşımaya...

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - İkna edilebilir, kalkıyor ama.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şimdi, bizim o yardımı pansiyonda kalmasına istinaden kesmememiz lazım, öyle bir düzenleme lazım. Yönetmelik mi var onunla ilgili, ne var?

DİYARBAKIR VALİ YARDIMCISI MUHAMMET ÖZYÜKSEL - Sayın Bakanım, kriterler var, bu kriterler sistemden otomatik çekiliyor, öyle bir durum varsa mecburen iptal ediyorlar. Birkaç kişiye bir çözüm üretilebilir belki.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Düzenlenmesi lazım. Bu okullar madem var, vatandaşın göndermesiyle...

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Ben ondan da emin değil Bakanım.

DİYARBAKIR VALİ YARDIMCISI MUHAMMET ÖZYÜKSEL - Nasıl bir şekilde çözüm üretebiliriz...

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Engelli olduğu için çocuklarımız orada da yine pozitif ayrımcılık ilkesinin uygulandığını düşünüyorum, ben orada da yine eksik bir bilgi olduğunu düşünüyorum. Çünkü engelli çocuğumuzun gelmesi kapsamında o sosyal yardım konusunda da öyle olmayabileceğini düşünüyorum, kesilme olmayacağını düşünüyorum.

DİYARBAKIR VALİ YARDIMCISI MUHAMMET ÖZYÜKSEL - Kontrol ederiz Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Siz mi ilgileniyorsunuz peki engellilerle?

DİYARBAKIR VALİ YARDIMCISI MUHAMMET ÖZYÜKSEL - Aile ve Sosyal Hizmetlerden Sorumlu Vali Yardımcısı benim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tamam o zaman bu konular size emanet.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Pansiyon işi önemli, pansiyon varsa burada 1 çocuğun bile eğitim alması çok kıymetli oluyor.

DİYARBAKIR AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ AYDIN POLAT - Genellikle aileler çok tercih etmiyorlar göndermeyi ama...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - İşte, aileleri teşvik etmemiz lazım, ikna etmek lazım çünkü burada birebir ilgileniyorlar tek tek.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - 30 tane öğrenci az mı ya? Bina var, öğretmen var...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tabii yani bence daha da boş, buradaki altyapıyı iyi değerlendirmek lazım.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - ...öğrenci de varsa artık bizim yetkililerin ayağa kadar gidip ailelerle konuşup ikna etmesi lazım.

DİYARBAKIR AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ AYDIN POLAT - Sayın Bakanım, evde bakım hizmeti sunduğumuz 1.690 işitme engellimiz var; tabii, bunların yaş grubu farklı ama taşımada normalde bir şey kesilmez. Taşıma hizmetlerinde herhangi bir şey kesilmiyor.

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - Taşımada kesilmiyor, pansiyonda kaldığınız zaman.

DİYARBAKIR AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ AYDIN POLAT - Evet, pansiyona alındığında...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yok, pansiyona da kesmememiz lazım.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Bence onda da kesilmiyordur.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Kesiliyor, kesiliyor.

DİYARBAKIR AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ AYDIN POLAT - Eskiden hastane yatışlarında da kesiliyordu, kaldırdılar aslında onu, kesilmiyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ne zaman kaldırdılar?

DİYARBAKIR AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ AYDIN POLAT - Sayın Bakanım, iki yıl oldu yani kesilmiyor olabilir, pansiyonda kalınca da kesilmiyor olabilir.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Aile Bakanlığından kim vardı bizim yanımızda?

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ KEZİBAN KARÇKAY? - Ben varım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Keziban Hanım?

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ KEZİBAN KARÇKAY - ? - Kesilmez Sayın Bakanım, evde bakım aylığından bahsediyorsak o kesilir.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Jülide Hanım, "kesilmiyor" diyor ama ne "kesilmiyor" diyor ben tam anlamadım.

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - Evde bakım aylığını diyoruz yani. Biz pansiyonda çocuğu ağırlayacağız, burada yatıracağız, biz bakacağız; o zaman evde bakım aylığı kesiliyor...

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - "Evde bakım" demediniz hocam "eğitim yardımı" dediniz. Şimdi, cümleler...

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - Eğitim yardımı anlamında değil yani orada... Şimdi, mevzu burada ekonomi, parayla ilgili, ben adını farklı telaffuz etmiş olabilirim; özür dilerim.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Ama iki ayrı şeyden bahsediyoruz, "eğitim yardımı" deyince biz eğitimden bahsediliyor diye kesilmez diyoruz.

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - Yok, eğitim yardımı olarak söylemedim.

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Engelli yardımı...

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - Engelli yardımını söyledim.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Evde bakım aylığı başka bir şey...

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - Eğitim yardımı zaten eğitimi biz veriyorsak yardımı niye kesilsin, ben engelli yardımı demişimdir.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Burada 20 hoca mı var?

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU MÜDÜRÜ BÜLENT ÖZTÜRK - Evet Sayın Bakanım, doğrudur.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, çocuklara egzersiz yaptırıyor musunuz, spor eğitimi var mı?

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU MÜDÜRÜ BÜLENT ÖZTÜRK - Yaptırıyoruz Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Nerede?

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU MÜDÜRÜ BÜLENT ÖZTÜRK - Bahçede yaptırıyoruz, spor odamız var.

Öğretmenize ilgili araç gereçleri...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz işitme engellilere spor tesisi desteği sunuyor muyuz Müdür Bey?

DİYARBAKIR GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRÜ CENK ÖZTEKİN - Evet, sunuyoruz Sayın Bakanım. Şu anda 296 sporcumuz işitme engelli.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Havuza falan götürüyor musunuz?

DİYARBAKIR GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRÜ CENK ÖZTEKİN - Götürüyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buradakilerden götürdüğünüz var mı? Buradaki sporcuları havuza götürüyor muyuz?

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU MÜDÜRÜ BÜLENT ÖZTÜRK - Havuza istekleri doğrultusunda götürüyoruz Sayın Bakanım. Geçen yıl Müdür Bey'in bize söylediği, hani öyle bir hizmetimiz var, gelip çocuklar faydalanabilir.

DİYARBAKIR GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRÜ CENK ÖZTEKİN - Ayrıca, yeni spor ihalesi yaptık, buraya da...

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Ben burada ciddi bir koordinasyon sorunu olduğunu düşünüyorum, kurumlar arasında bir koordinasyon sorunu var. Bakın, müdürümüz... Aileler ikna edilecek, haberdar edilmezse nasıl gelsin değil mi havuza?

DİYARBAKIR GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRÜ CENK ÖZTEKİN - Yok, o anlamda sıkıntımız yok.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Sizde değil de burada sorun var.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Dil konuşma terapisti var mı?

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ailelerin bilgilendirilmesi lazım.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Dil konuşma terapistimiz var mı?

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU MÜDÜRÜ BÜLENT ÖZTÜRK - Yok.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Olur mu ama yani! O çok büyük eksiklik şu an.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Müdür Bey, esas bizim onu tedarik etmemiz lazım. Az önce sınıfta sorduk, bir konuşma terapisti hizmeti alamıyor musunuz dışarıdan?

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - Konuşma terapisti hizmetini sadece rehabilitasyonlardan alıyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Böyle ihtiyaç var ama Vali Bey.

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Görevlendirmeye belirli günler, belirli saatler gelebilir.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Çocuklarımız konuşmıyor. Şu an kendilerini ifade edemiyor...

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Ve çoğunda cihaz var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Onu az önce sınıfta hoca söyledi, biz not aldık ama bunun çözülmesi lazım.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Eğitim durumları iyi değil.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bunu tedarik etmek lazım, biz bunu rapora da yazacağız ama aslolan bu işi çözmek.

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Görevlendirmeye de olsa haftanın belirli günleri gelmesi lazım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yok hizmet alalım gerekirse canım. Kadrolu yoktur muhtemelen.

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - Kadrolu yok.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Kadrolu yoktur ama dışarıdan hizmet alımı olabilir.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bu kadroda bu terapistlerin hepsi full kapasite çalışıyor Türkiye genelinde.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Yani burası işitme engelli okulu, burada dil ve konuşma terapistinin olmaması, çok uygun bir şey değil ve mutlaka olması lazım.

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU MÜDÜRÜ BÜLENT ÖZTÜRK - Sayın Bakanım, müsaadenizle, bir başarı, demin konuştuğumuz konuya istinaden...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bir saniye...

Şimdi, bu dil ve konuşma terapisti konusunu çözmemiz lazım, madem biz geldik buraya, bu işi Vali Bey'le de konuşalım gerekirse...

DİYARBAKIR VALİ YARDIMCISI MUHAMMET ÖZYÜKSEL - Yok, ben iletirim Sayın Bakanım, çalışalım üstünde.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Birazdan bir arayım ama Müdür Bey yani sizin dışarıdan part-time, saatli öğretmen olarak çalıştırdıklarınız var, değil mi?

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - Dil terapisti konusunda yok Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yok işte, yapman lazım.

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - Yani yok, demek istediğim, bizim mevzuatımızda yok, kadro yok yani.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Vakıftan görevlendir gerekirse... Vakıftan görevlendirin, sosyal yardımlaşmadan. Mutlaka, burada şart, bu işin aslı o çünkü.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Yani bunun Millî Eğitimin de çözmesi lazım, bence Bakanlıkla da biz de konuşalım ama...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bakanlığın çözmesi lazım bunu.

DİYARBAKIR AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ AYDIN POLAT - Sizin listenizde var, konularımızdan biri...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biliyorum var ama bunun yerinde çözelim, ben de onu söylüyorum.

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU ÖĞRETMENİ ABDULAZİZ KARAASLAN - Diyarbakır'da dil konuşma terapisti öğretmeni sayısı çok az, toplansanız 5-10 taneyi geçmiyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Genelde öyle zaten. Genelde çok fazla terapist yok, var olanlar da full çalışıyor.

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - Var olanlar da özel rehabilitasyon merkezlerimizde çalışıyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - İşte bizim onu buraya mutlaka tedarik etmemiz lazım.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Bakanlık kadrosunda hiç yok şu anda.

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - Eğitim kurumlarında böyle bir kadro yok. Öncelikle bu kadronun tahsis edilmesi gerekiyor.

DİYARBAKIR VALİ YARDIMCISI MUHAMMET ÖZYÜKSEL - Onu da not aldık Sayın Bakanım.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Bundan birkaç yıl önceye kadar dil konuşma terapisti sayımız gerçekten çok sınırlıydı ama şu anda çok ciddi mezunlar veriliyor, daha da artıyor dolayısıyla onların...

ALİ KARAOBA (Uşak) - Müdür Bey'in söylediği buranın kadrosu yok. Bütün işitme engelli okullara zorunlu kadro açılır, ilk atamalar da buraya yapılır; doğru olanı da budur zaten.

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - Zaten 30 tane okul var, 30 kadro... 30 da ciddi bir sayı değil.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Ortaokulla birlikte 70-80 kadro...

AYŞE KEŞİR (Düzce) - 80 kadro hepi topu yani.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Millî Eğitimin hemen bugün hızlıca kadro açması lazım, yoksa diğer türlü görevlendirmeye falan olmaz, sayı az çünkü.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kadro alana kadar... Acil bir şey çünkü, acil.

DİYARBAKIR VALİ YARDIMCISI MUHAMMET ÖZYÜKSEL - Mevzuat değişikliği olarak...

ALİ KARAOBA (Uşak) - Çok zor bir şey değil ki Bakanlığa öneride bulunursak Sayın Bakanım, Millî Eğitime, anında açarlar.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Ders ücreti karşılığı...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yok, bunu çözelim; madem biz buraya kadar geldik, bunu bu vesileyle çözelim.

Evet, Hocam, siz bir şey söylüyordunuz.

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU MÜDÜRÜ BÜLENT ÖZTÜRK - Sayın Bakanım, biz okullarımızda çocuklarımızı özellikle hayata hazırlama anlamında sadece akademik değil aynı zamanda sportif, sosyal etkinliklere çok önem veriyoruz; buralarda da çocuklarımızın dereceleri var, bunu müsaadenizle size arz edeyim.

Efendim, Sinop ili Türkiye İşitme Engelliler Futbol Turnuvası Türkiye 1'inciliğimiz var, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Futbol Turnuvası il 2'nciliği, Kütahya ili Türkiye İşitme Engelliler Futbol Turnuvası Türkiye 2'nciliği, aynı zamanda Büyükşehir Belediye Futbol Turnuvası il 1'inciliği var. "Savunma sporları" dediğimiz alanlarda ise 2020-2021 yılları arasında ulusal düzeyde tekvando poomsae müsabaka Türkiye 1'inciliği derecemiz var efendim. 2021-2022 uluslararası tekvando poomsae müsabakasında dünya 3'üncülüğü derecemiz var efendim. Masa tenisi il 1'inciliği ve yurt içi turnuvalarda şehrimizi temsil etme; güzel sanatlar ve her yıl düzenlenen resim sergileri, değişik karma sergiler; satrançta -okul içi etkinlikler- il içi başarılarımız var efendim. Tiyatro, okul içerisinde önemli gün ve haftalar... Aynı zamanda sinema ve bunun yanı sıra il ve ilçe Müdürlüğümüz, sağ olsun özel günlerde çocuklarımızı gezi, müze... Aynı zamanda, sağ olsun Gençlik ve Spor İl Müdürlüğümüz geçen yıl çocuklarımıza güzel bir etkinlik yaptırdı, çocuklarımızla birlikte bir pizza yeme etkinliğimiz oldu efendim.

DİYARBAKIR GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRÜ CENK ÖZTEKİN - Kaynaştırma etkinliğimiz oldu yani dil bilmeyen, konuşamayan çocuklar ile konuşabilen çocukları kaynaştırdık, birbirlerinin dillerini de hem tanımış oldular, çok güzel bir etkinlik oldu. Bundan sonra da devam edeceğiz inşallah.

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU MÜDÜRÜ BÜLENT ÖZTÜRK - Genelde efendim hep akademik başarıya önem verilir, huzurlarınızda okuldaki bütün öğretmen arkadaşlarıma, personeliye teşekkür ediyorum. Başta il müdürlüğümüz ve ilçe müdürlüğümüz hiçbir zaman bizi yalnız bırakmıyorlar efendim, her şeyimizle...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Öğretmenlerimiz burada mı?

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU MÜDÜRÜ BÜLENT ÖZTÜRK - Buradalar efendim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hocam, ne tür ihtiyaçlarınız var? Terapisti konuştuk şimdi, dil ve konuşma...

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU ÖĞRETMENİ NAŞİDE TÜRKER - Çok iyi oldu, çok çok iyi oldu.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - O çok önemli ihtiyaç.

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU ÖĞRETMENİ NAŞİDE TÜRKER - Evet.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Pelşin Hanım'dan başlıyalım.

Buyurun.

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU ÖĞRETMENİ PELŞİN KIRICI - Sorunları mı söyleyeyim?

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sorunlar, ihtiyaçlar...

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU ÖĞRETMENİ PELŞİN KIRICI - Aslında hocam, şimdi, akademik başarıdan daha çok çocukların böyle ileride meslek anlamında çalışabilecekleri bir şekilde eğitim verebilsek. Mesela, normalde de aslında zihin...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Lisede var o galiba, lisede var.

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU ÖĞRETMENİ PELŞİN KIRICI - ...zihinlerde var, özel eğitim meslek okulları aslında "iş okulu" diye geçiyor, bizim okulu da böyle bir şeye çevirebiliriz diye düşünüyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkürler.

Buyurun.

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU ÖĞRETMENİ VEYSEL AYTEKİN - Merhabalar, tekrar hoş geldiniz.

Benim de bizim okul nezdinde konuştuğumuz ve ilgimizi çektiği şekliyle gördüğüm en büyük problem dil konuşma terapisti eksikliği çünkü gerçekten biz akademik bilgiyi verdiğimizde çocuğun dilindeki problem bazen onu ilerletmemizi de engelliyor. Onun dışında bence cihazlarla ilgili de... Mesela -bizim hâkim olduğumuz bir konu değil- bazen çocuklar oynarken cihazı düşebiliyor, çıkabiliyor; o tarz sorunlar olabiliyor. Belki hani bu okullarda özellikle artık cihaz kullanımı da yaygınlaştığı için odyolog ya da cihazlarla ilgilenebilen biri de olabilir yani her zaman gelmesi de...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şehirde var mı o cihazların tamiri bakımı, Diyarbakır'da yapılabilir mi?

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU ÖĞRETMENİ VEYSEL AYTEKİN - Tam olarak bilmiyorum ama...

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU ÖĞRETMENİ PELŞİN KIRICI - Evet, evet.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Yapılıyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bütün her yerde var mı servis?

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Servisi var. Her firmanın zaten bu yükümlülüğü var yani kullandığı cihaz Phonak firması ise hemen oraya gidip orada eğer kırılmışsa vesaireyse bunun tamiri yapılıyor. Bu çok önemli bir konu Sayın Bakanım. Burada da işitme cihazının ayarı, gerçekten çocuk duyuyor mu konuları için de bir odyoloğa gerçekten çok ciddi anlamda ihtiyaç var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şehirde kaç odyolog var mesela Vali Bey?

DİYARBAKIR VALİ YARDIMCISI MUHAMMET ÖZYÜKSEL - Sayın Bakanım, tam bilgiye sahip değilim ama bizim İl Sağlık Müdürlüğümüzde kadrolu personellerimiz var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Öğrenelim onu.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Ama şöyle bir şey olabilir: Yani her gün burada olmak değil de haftada bir gün odyologlar buraya gelip bu çocukların...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Cihazları check etmesi lazım.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Evet, cihazları check etmeleri lazım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Çok önemli bir konu bu da, Emre bunu da not alalım.

Evet, buyurun.

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU ÖĞRETMENİ FATMA KAYRA - Öncelikle hoş geldiniz tekrardan.

Toplumsal biraz daha bilinç kazanmaları yönünden daha farklı seminerler olabilir. Biraz da bu engelli bireylere acıma, ötekileştirme yönüne daha farklı alanlar açılrsa, toplumun bilinçlendirilmesi açısından çalışmalar yapılabilir.

Bir de şöyle bir eksikliği çok görüyoruz: İşaret dili tercümanlığının halk arasında yetersizliği. Bu genel olarak devlet kurumlarında da olsa hastanelere gittikleri zaman bağımsız olarak kendi ihtiyaçlarını gideremiyorlar. İşaret dilini de anlamak epey bir zordur bilmeyenler için. Bu konuda çalışmalar yapılabilir.

Onun dışında toplu taşımalarda rampaların yetersizliği olabiliyor, bizim engel grubumuzda çoklu engel olabiliyor bu çocuklar. Bu tür alanlarda çalışmalar yapılırsa çok daha iyi olabilir.

DİYARBAKIR VALİ YARDIMCISI MUHAMMET ÖZYÜKSEL - Erişilebilirlikle ilgili komisyonumuz bu yıl daha çok çalışacak bu konu üzerinde.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hocam, siz bir şey söyleyecekmisiniz.

Buyurun.

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU ÖĞRETMENİ HÜSEYİN ALKAN - Merhabalar Hocam, hoş geldiniz öncelikle tekrar.

Din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmeniyim. Yaklaşık on beş yıldır bu okulda görev yapıyorum.

Şimdi, geriye dönüp baktığımızda önceki dönemlerde öğrencilerimizin sayıları hayli fazlaydı, şu anda ciddi manada bir eksiklik oldu. Bunların nedenleri üzerinde konuşulabilir. Çok uzatmadan aslında az önce sizler de değindiniz, bir neden de aslında birçok okulda özel eğitim sınıflarının açılması da buradaki öğrenci sayılarının azalmasına bir nebze olsun neden oldu, sebep oldu.

En büyük sıkıntılarımızdan bir tanesi -arkadaşlarımız belki biraz değindiler ama- cihazla ilgili. Hocam, öğrencilerimizin küçük olmaları hasebiyle ciddi manada kırabiliyorlar, arıza yapabiliyorlar, bunların ekonomik anlamda ailelere çok ciddi manada bir külfet verdiği görülüyor. Yani bununla ilgili devlet katkı payının yükseltilmesi veya bunlarla ilgili ciddi çalışmalar yapılması çok ciddi katkı sağlayacaktır kolaylık babında.

İkincisi, dil ve konuşma terapistinden bahsettik. Onlar olmazsa olmaz yani okullarda gerçekten olması gerekiyor.

Üçüncüsü az önce ayaküstü arkadaşlarla da konuşurken bir fizik tedavi uzmanının da aslında bu okullarda... Çünkü öğrencilerimizin bazılarının fiziksel anlamda da engelleri olabiliyor. Böyle çalışmalar artık kadrosal olarak yapılabilirse katkıları olabilir.

Bir de hocam, eğitim noktasında biz materyal konusunda bazı sıkıntılar yaşıyoruz. Din kültürü ve ahlak bilgisi dersiyle alakalı olarak Diyanet İşleri Başkanlığımızın ciddi manada güzel çalışmaları var özellikle dinî eğitim konusunda; işaret diliyle ilgili anlatımlar, görsel ve yazılı birtakım dokümanları var fakat özellikle ders kitapları hazırlanırken bu karekod sistemini de -teknolojiyi de

günümüzde çok fazla kullanıyoruz- atıyorum, din kültürüyle örnek verecek olursak namaz ibadetiyle ilgili olarak işte, o konuyu anlatan bir kısa üç, beş dakikalık bir videonun karekod sistemiyle kitaplara yerleştirilmesi belki bu konuda biraz daha hem çocukların hem ilgilerini çekecek hem de bu konuda işaret diliyle de ayrıca hemhâl olup evlerinde ders kitaplarıyla da hemhâl olarak bu konuda ciddi bir mesafe katedebileceğini düşünüyorum. Aklıma gelenler şimdilik bunlar.

Ben tekrar ilginiz için çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ediyoruz.

Öğretmenlerimizden var mı başka söz alacak?

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU ÖĞRETMENİ NAŞİDE TÜRKER - Ben; kısa, hemen.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun.

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU ÖĞRETMENİ NAŞİDE TÜRKER - Bu çocuklar ilk doğarken hastanelerde normalde zorunlu bir test var ama maalesef ki hâlâ çocuklarımız... İlk altı ay çok önemli, implant ameliyatının yapılması gerekiyor ve birçoğu gecikiyor, yıllar sonra yapıldığı için, alıcı dil dönemi bittiği için çocuklar maalesef konuşmıyor. Bunun için...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yani tanıyı erkene çekmemiz lazım.

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU ÖĞRETMENİ NAŞİDE TÜRKER - Evet, aynen öyle, ilk altı ay çok önemli.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun.

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU ÖĞRETMENİ ABDULAZİZ KARAASLAN - Sayın Bakanım, bizim çocuklarda da spastik olanlar var, bunları profesyonel bir şekilde şey yapmanız... Biraz o konuda sıkıntı yaşıyoruz, demin konuştuğumuz dil ve konuşma terapisti gibi bir fizyoterapist görevlendirilmesi haftada bir...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Fizyoterapist konusunda dil ve konuşma terapisti kadar eksiklik yok yani bu ülkede yani çok fazla...

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - Sayın Bakanım...

DİYARBAKIR VALİ YARDIMCISI MUHAMMET ÖZYÜKSEL - Yok, hemen görevlendirebiliriz, bu hafta bile görevlendirebiliriz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Vali Bey görevlendirecek onu bu hafta.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Ben bir şey söyleyeyim mi?

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hocalarımız bir tamamlasınlar da öyle şey yapalım.

DİYARBAKIR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ SALİH SADOĞLU - Sayın Bakanım, ben orada şunu söyleyeyim: Dil terapisti konusundaki gibi bu konuda da aynı sorun. Bizim özel eğitim okullarımızda fizyoterapist normu da yok yani böyle bir kadro tahsisı yapılmamış. Bakanlık vatandaşların bu hizmeti özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinden almasını öngörüyor ve vatandaşlarımız hem dil terapisti konusunda hem de fizyoterapist konusunda özel eğitim ve rehabilitasyon merkezinden bu hizmeti alabiliyorlar ancak resmî kurumlarımızda bu yok.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ama işte yeterli olmuyor.

Başka söz isteyen var mı? Vekillerimize söz vereceğiz.

Buyurun Sayın Karaöba.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Şimdi, insan gücünü doğru kullanmazsanız öyle her okula bir fizyoterapist, her okula işitme cihazı için bir odyometrist koyarsanız olmaz bu işler.

Şimdi, şöyle: Mesela, bu okulların müdürünün ya da öğretmenlerinin direkt devlet hastanesi ya da eğitim ve araştırma hastanesi odyo merkeziyle direkt bağlantılı bir kurum olması lazım. Cihaz sıkıntısı olursa haftanın bir günü gelir ya da aynı gün içerisinde icapçı olan kişi gelip çok rahat verebilir yani kadro açarak fizyoterapistlere falan...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kadrodan ziyade buraya haftada bir gelse, üç saat gelse...

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Ama mesela cihaz bugün çıktı...

DİYARBAKIR VALİ YARDIMCISI MUHAMMET ÖZYÜKSEL - İhtiyaca göre, ne kadar ihtiyaç varsa...

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Sayın Bakanım, pazartesi cihazı çıktı hocamın dediği gibi cumayı mı bekleyecek? Olmaz öyle. Yani diyalog eksikliklerine gidererek bu sistem çok rahat çözülebilir ama dil terapisti olmazsa olmaz bir şeydir.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Var, bir koordinasyon eksikliği var.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Şimdi, geziyoruz burada, çok güzel implantlar yapmışlar ama bakıyorsun, çocuk konuşmıyor. Aslında bir dil terapisti olsa bunu çok rahat çözebilir. O açıdan, bence öncelikle bir dil terapisti kadrosunun mutlaka açılması lazım, 81 tanesinin ilk atamada hemen konulması lazım. İstiyorsanız bununla ilgili toplu hâlde bir önerge verelim ya da siz görüşün Sayın Bakanım, bizler de destekleyelim. Atama yapılsın, kadrolar açılsın ama diğer bölümlerle ilgili buraya her bölümü atamaya çalışırsanız bu sistem işlemez, doğru da bir şey değil. İnsan gücünü de doğru kullanmalısınız. Fizyoterapist buraya geldiğinde spastik birkaç çocuk vardır ama devlet hastanesinde 50, 100 kişiye bakıyor yani insan gücünü doğru kullanmazsanız olmaz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Fizik tedavi uzmanından ziyade fizyoterapistin görevlendirilmesi bence lüks bir durum değil.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Ortak birkaç okul olsa olur ama bu olmaz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Fizyoterapist önemli.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Ben de müsaade ederseniz bir şey söyleyeyim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Şimdi, bir kere Ali Bey'in söylediğine katılıyorum, mutlaka burada dil ve konuşma terapistinin olması lazım. Bu, olmazsa olmaz ama odyolog ve fizyoterapist için... Bir odyolog buraya geldiği zaman...

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Atıl yani.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - ...cihazda bir problem varsa o cihazın kontrolü için kabini alması lazım, bazı aletlerden geçirmesi lazım, burada öyle bir ortam yok.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Olamaz zaten.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Ama ne olabilir? Burada öğretmenlerimiz öğrenciyle ilgili sıkıntı hissettiğinde odyologla görüşüp, odyolojiye gönderip işitme cihazının kontrolünü yaptırabilir, aynı şey fizyoterapist için de geçerli.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Önceliği de olur bu okulun.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Burada bir fizyoterapistin olması çok bir şeyi değiştirmez, sonuçta onun için de bir ortam ayarlamamız lazım, ekipman lazım yani ama dil ve konuşma terapisti...

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Dil şart ama diğerleri buranın hocalarının odyometriste ya da başhekimin verdiği bir numaraya direkt ulaşabildiği, öncelik tanındığı bir ortam sağlanabilir ki çok daha basit ve güzel olur.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ben işin, fizyoterapist noktasında size katılmıyorum çünkü fizyoterapi çok farklı boyutları olan bir konu yani bizim o zaman burada...

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Sayın Bakanım, fizyoterapi sadece kişinin durmasıyla olmuyor ki ama buraya alet edevat getirmesi lazım, egzersiz yaptırırken olması lazım.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Aletler lazım, ekipman lazım.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Gerçekten çok zor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - En azından basit birtakım şeylerin tesisi anlamında...

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Mesela, ısıtıyorsunuz kasları, tens cihazları kullanıyorsunuz, hepsini getiremezsiniz buraya.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tens cihazları da o kadar komplike değil ya.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Diğerleri de var, bakımı var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Belli bir seviyede bence yapılabilir çünkü o fizyoterapinin katacağı çok şey var çocuklara. O gelişim için, o anlamdaki rehabilitasyon için... Biz ondan yeteri kadar istifade edemiyoruz.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Yine, hocamızın söylediği bir şeye de ilave etmek istiyorum, o barkod sistemi ya da karekod sistemi, o çok güzel.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ben onu anlayamadım, nedir karekod?

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Şöyle: Karekodu okutduğunuzda sağır diyelim; eğitim videosu çıkacak, namazı nasıl kılıyor bunu anlatacak ama bu sadece namaz için değil tüm kurumlar için. Bakın, erişilebilirlik bir ortopedik engelli için çok önemli ama sağır ve dilsizler için, sağır için iletişim en temel sorun yani sizle diyalog kuramıyor ki o açıdan o karekod uygulamasının başta bakanlıklar, Meclis, bütün siyasi partilerin buna geçme zorunluluğu var, diğer türlü olmaz. Ama Aile Bakanlığı'nda bile bakın, Sayın Bakanım, sağır için yok. Adalet Bakanlığı'nda "ulaşılabilir" diye bir logo var, girin, sağırın ulaşabildiği bir ortam değil. Cumhurbaşkanlığı külliyesi de böyle, saray da böyle, mesela ulaşılabilir değil bu konuda. Yani siz sadece rampa yaptırıp asansörün boyutunu ayarlayarak demiyorum, sağır ve dilsizler çok farklı bir bölümde. Türk işaret dilini doğru vermezseniz olmuyor.

Bir de sizin söylediğiniz tarama aslında son yıllarda gerçekten inanılmaz bir yenidoğan... Ben bir kadın doğumcu olarak söyleyeyim hemen hemen hepsine işitme testi yapıyoruz. Atlananlar yok mu? Var. Eskiden 100 atlanıyorsa şu an emin olun 2-3 atlanıyordur, çok aşağılara indi. Tabii, bu implantların da çok gelişmesi, tecrübeli hocaların da artması çok büyük bir avantaj. Erken yakalarsanız işte o dili alma zamanı kaçırmamış oluyorsunuz.

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU ÖĞRETMENİ NAŞİDE TÜRKER - Evet, aynen.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Ama erken yakalamada biliyorsunuz, bakın, şimdi, bebek doğduğu zaman o bebek hastaneden çıkmadan mutlaka bir işitme testi yapılıyor, eğer burada problem varsa "Kaldı." diye not alınıyor, bunların hepsi sisteme giriyor, girmek zorunda. Sonra on beş gün sonra tekrar çağırıyor, çağırarak zorunda zaten. Tekrar test yapılıyor, tekrar kaldıysa birinci aydan sonra BERA testlerini yapıyoruz. Yani artık böyle bu çocukların gözden kaçması... Aile istemese bile sağlık sistemi bunun üzerinde.

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU ÖĞRETMENİ NAŞİDE TÜRKER - O zaman ameliyatlar demek ki zamanında yapılmıyor. Mesela, 4 yaşına geliyor çocuk, artık kaybediliyor maalesef.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - İçeride gördük, vardı bir çocuk mesela çok geç yapılmış, sizin sınıftaydı.

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU ÖĞRETMENİ HÜSEYİN ALKAN - Müsaadeniz olursa ben de bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun.

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU ÖĞRETMENİ HÜSEYİN ALKAN - Hocam, benim aynı zamanda 17 yaşında otizmlili bir evladım var, çocuğum var, o da rehabilitasyon merkezinde eğitim alıyor fakat bu rehabilitasyon merkezlerindeki eğitim süresi de çok kısıtlı oluyor, yoğun bir eğitime ihtiyacı oluyor bu tür çocukların. Mesela, ayda sekiz saat olarak alınıyor. Bu ders saatlerinin de yükseltilmesi mümkün aslında.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yetersiz, farkındayız onun, onun artırılması lazım.

Evet, teşekkür ediyoruz Müdür Bey'e, değerli hocalarımıza. Emeklerinize şahidiz biz. Biz de ne destek verebiliriz onun için geldik. İcabında bu standardı hep birlikte yükselteceğiz.

Allah yardımcınız olsun, başarılar diliyoruz.

İletişimi sağlamamız lazım, ilgili kurumlarla eş güdümü güçlendirmemiz lazım. Vali Yardımcımız da tek tek not aldı, bu bahsedilen eksikliklerden odyolojiyle ilgili hem çalışma terapisi hem diğer konular değerlendirilecek. Bizim de sizin görüşlerinize her zaman ihtiyacımız var, bize her zaman ulaşabilirsiniz.

SURKENT İŞİTME ENGELLİLER ORTAOKULU ÖĞRETMENİ HÜSEYİN ALKAN - Tekrar bekliyoruz sizleri inşallah.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - İnşallah.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 13.05

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.06

BAŞKAN: Mehmet Muharrem KASAPOĞLU (İzmir)

BAŞKAN VEKİLİ: Jülide SARİEROĞLU (Ankara)

SÖZCÜ: Fatma ÖNCÜ (Erzurum)

KÂTİP: Fevzi ZIRHLIOĞLU (Bursa)

----- 0 -----

[Bölge İstişare Toplantısı (Batman, Bitlis, Diyarbakır, Mardin, Siirt, Şırnak, Van)]

(Diyarbakır Mövenpick Hotel Konferans Salonu)

SUNUCU - Engelli Bireylerin Sorunlarını Araştırma Komisyonu Koordinatörü Doktor Muhammet Erkam Kocakaya Komisyon çalışmaları hakkında bilgi vereceklerdir. Kendilerini davet ediyoruz.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ ÇALIŞMA EKONOMİSİ VE ENDÜSTRİ İLİŞKİLERİ BÖLÜMÜ DR. ÖĞR. ÜYESİ MUHAMMED ERKAM KOCAKAYA - Efendim, merhabalar, hoş geldiniz.

Diyarbakır'ın ev sahipliğinde bölge toplantılarımızın 11'incisini gerçekleştirmiş oluyoruz. Efendim, ben İstanbul Üniversitesi Öğretim Üyesi Doktor Muhammed Erkam Kocakaya, sosyal politika ve dezavantajlı gruplar üzerine çalışıyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisi Engelli Bireylerin Sorunlarını Araştırma Komisyonunda da Genel Koordinatör olarak ekibimizle birlikte bu çalışmaları organize eden uzman bir ekiple çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bugün burada 7 ilin katılımıyla geniş kapsamlı bir toplantı icra edeceğiz. Tabii, bir anlamda toplantı var ama toplantıyla beraber de Diyarbakır'daki engelli bireylere yönelik hizmet sunan kurumların ve diğer temas edebileceğimizi düşündüğümüz hastanelerimiz, bakım merkezlerimiz, bunların da incelemeleri yapılıyor. Bu bağlamda da bazen süreyi de takvimi de aşabildiğimiz noktalar olabiliyor. Bugün de biraz programın gecikmesi de bundan dolayı oldu. Heyetimiz Diyarbakır'da saha çalışmalarına devam ettiği için bir gecikme yaşandı ama biraz sonra burada olacaklar.

Öncelikle program akışımızdan bahsedip daha sonra Meclis çalışmalarından bahsedeceğim. O sürede de heyetimiz giriş yapmış olacaklar ve başlamış olacağız. Bugünkü programda sivil toplum kuruluşları, akademi hekimlerimiz, il müdürlerimiz, belediye başkan yardımcılarımız, vali yardımcılarımız buradalar, 7 ilden katılım sağladılar. Tabii ki ev sahibi ilimiz yakın olduğu için katılımcılarımız açısından daha çok katkı sunan bir il konumunda ama her ilimizden eşit düzeyde bir katılım ve katkı söz konusu olacak. Program icra edilirken Komisyon üyesi milletvekillerimiz ve Komisyon Başkanımız, Sayın Valimiz buradan sizlere hitap edecekler. Açılış konuşmalarından sonra da ellerindeki kayıt masasında yapmış olduğumuz teyitler itibarıyla listelerden il bazlı olarak katılan misafirlerimizin sorunları ve çözüm önerilerine dair görüşlerini alacaklar. Salonda mikrofonlardan sorumlu görevli arkadaşlarımız, Sayın Komisyon Başkanımız sizlere söz verdiğinde mikrofonları size ulaştıracaklar ve görüşlerinizi, katkılarınızı almaya çalışacağız.

Bizler bu Araştırma Komisyonunda genel olarak mevcut durumun fotoğrafını çekmeyi, mevcut durumdaki sorunları tespit edip sınıflandırmayı ve bunların yerel ve merkezi düzeyde çözümüne dair öneriler, yöntemler, eylemler geliştirmeyi hedefliyoruz. Bu kapsamda, 30'a yakın farklı alanlardan uzman bir ekibimiz, vekillerimiz, Meclisimiz, yasama faaliyeti olarak böyle bir araştırma komisyonu raporu hazırlayacak. Bu rapor tabii ki kurumlarımız için öneri mahiyetinde ancak şimdiye kadar ki komisyon raporlarından farklı olarak bizler buradaki mevcut durumu ilgili kurum ve kuruluşların hem koordinasyon hem de doğrudan yetki alanı itibarıyla yapabilecekleri eylem planlarına dönüştürülmüş çözüm önerileriyle yazacağız. O yüzden, sizlerin bugünkü katkıları, yaşayanlar olarak, yaşayanlardan alınan şikâyetlerin muhatabı kurum ve kişiler olarak çok önemli. Sizlerden ricamız mümkün olduğu kadar şeffaf olmanız, mümkün olduğu kadar sorunu doğru anlatmanız, anlatılan soruna dair eğer bir çözüm öneriniz varsa bunu da dile getirmeniz. Eğer kapsamlı bir raporunuz varsa da "engelli@tbmm.gov.tr" adresine mail olarak atabilirsiniz. Burada yanınızda çıktı olarak getirdiyseniz Komisyon uzmanlarımıza, bizlere elden teslim edebilirsiniz. Yine Sayın Komisyon Başkanımızın kartını kayıt masasından almıştır diye düşünüyorum katılımcılarımız, oradaki mail adresi ve WhatsApp telefonuna da iletebilirsiniz ama Komisyonumuzun resmî mail adresi "engelli@tbmm.gov.tr"dir. Buraya attığınız her bilgi, her belge, her görüş resmî olarak tutanak altında tutulmaktadır. Bizler bu resen belgeleri incelemiş ve değerlendirmiş oluyoruz. Bu rapora dair Komisyon tutanaklarını da yine Meclis web sitemizden inceleyebilirsiniz.

Bunun dışında, bizim buradaki tespitlerimizle ilgili birkaç şey söylemek istersem, en önemli nokta şu: Engellilik kişinin kendisiyle alakalı bir durum değil, engellilik bireyin sosyal hayata, ekonomik hayata, topluma tam, eşit ve etkin katılımında gerek çevresel koşullar gerek insanların tutum ve yaklaşımları nedeniyle katılımının zorlaşmasıyla alakalı bir şey. Ne demek bu? Bugün burada tekerlekli sandalye kullanan vatandaşlarımız bu salona ulaşabiliyorlarsa bu salonun, bu binanın, buradaki tuvaletlerin, buradaki yiyecek, içecek alanlarının erişilebilir kılınmasıyla mümkün oluyor. Yani bu ne demektir? Engellilik aslında bir engellenmeden ibarettir. İştme engelli olduğunu düşündüğümüz bir birey veya doğuştan sağır olarak dünyaya gelen bir birey kendisini ifade etmek istediğinde bir cihaz kullanımı mümkünse, Türk işaret dili tercümanı bulunuyorsa, derdimizi anlatmak, iletişimi kurmak, bilgi alışverişinde bulunmak mümkün hâle geliyorsa aslında orayı erişilebilir hâle getirmiş oluyorsunuz. Peki, erişilebilir hâle geldiği zaman ihtiyacınızı görebiliyor musunuz, bilgi alışverişinde bulunabiliyor musunuz, çalışabiliyor musunuz, para kazanabiliyor musunuz yani bağımsız yaşamın temel koşulları sağlanmış oluyor mu, olmuyor mu? Böyle bakmamız gerektiğini düşünüyoruz Komisyon olarak. Aramızda il müdürlerimiz var, yerel yönetim daire başkanlarımız, belediye daire başkanlarımız var; biz muhtarlarla da görüştük bu konuda. Engellilik meselesi sadece bir sosyal yardım, sosyal hizmet veya sağlık alanı değil eğitim alanı, çevre alanı, afet acil durum alanı. Bakın, biz sığınakları konuşuyoruz, sığınakları konuştuğumuz yerde bu sığınakların erişilebilirliğini konuşmalıyız fakat engelliye uygunluğunu değil. Bunu yöneticilerimize söylüyorum: "Burası engelliler için uygun mu?" literatürünü

çıkarmamız lazım. "Engelli" diye bir vatandaş türü yok aslında, tek başına bir vatandaş tanımı var, vatandaşınızın her hâl ve koşulda hizmetlere erişimi var. Eğer bakıma muhtaç bir hastaysa, evde bakılıyorsa bu kişinin oy vermesi için ne yapıyorsunuz? Şartları uygunsa yani zihni anlamda oy verebiliyor ama gidemiyorsa sandığı ayağına götürmeyi düşünüyorsunuz değil mi? Oy vermek bu kadar önemli bir hak. O zaman bütün hizmetlerin erişilebilirliğini sağlamayı kendimize tema edinmemiz gerekiyor yani yaşlanan bir toplumda yaşlılığa bağlı engellilik de bugün artmakta. O zaman, sokaklarımızın, otobüslerimizin, taksitlerimizin erişilebilirliğiyle ilgili fikirler ve projeler geliştirmek zorundayız. Bunlar özellikle sorumluluk sahibi, makam sahibi insanlar olarak bizlerin başlangıçtaki temel görevi. Burada kullandığımız bir dil var değerli hazırun, hak temelli yaklaşım. Vatandaşımızın tamamı hak temelli bir yaklaşımda olması lazım. Bakın, menfaatten bahsetmiyorum, tabii ki menfaatlerimiz de önemli, Anayasa'nın, yasanın bizlere sağladığı bütün faydalar önemli. Ancak sağlıktan sosyal hizmete, sosyal hizmetten eğitime, eğitimden çalışma hayatına temel amacımız, hak temelli yaklaşımda "Ben bağımsız bir birey olarak yaşayabilmeliyim bu şehirde, bu mahallede, bu ülkede." bu olmalı. Bu olduğu zaman sizlere sunulan sağlık hizmeti de sosyal hizmet de eğitim hizmeti de buna göre yapılandırılacak ama siz sadece ÖTV'yi konuşursanız, bineceğiniz arabanın... İhtiyaç evet, bakın, ihtiyaç, fayda; bunu uygunla almak önemli, bununla ilgili yapılan, ortaya çıkan sorunların üstüne gitmek önemli ama sizin ulaşmanız gereken tek hak bu değil. Temelde bir düşünce değişimine ihtiyacınız var, yerel yönetimlerinizi, muhtarlarınızı, belediye başkanlarınızı, vekillerinizi, idarecilerinizi bu düşünceye engelli bireyler olarak itmeniz lazım. Çünkü siz engellenmemesi gereken bireysiniz, bununla ilgili topyekûn, katılımcı bir yönetim yaklaşımıyla yerel düzeyden başlayarak merkezî düzeye kadar her kurumun üstüne ne düşüyorsa siz, vatandaşlarımız, bu problemleri yaşayan insanlar olarak tek tek, 10 maddede, 20 maddede sorumluların önüne izah edebilmelisiniz, çözümün partneri olabilmelisiniz; biz böyle bakıyoruz.

Efendim, akademisyenlerle, STK'lerle, uzmanlarla yaptığımız bir dizi görüşme oldu, 2 bine yakın belge, bilgi aldık. Bakın, 2 bine yakın belge, bilgi aldık ama sivil toplum kuruluşlarının önemli bir çoğundan, önemli bir kısmından düzgün, tasnif edilmiş, çalışılmış, katılımcı bir anlayışla hazırlanmış bilgi, belge gelmedi; bu çok büyük bir eksiklik. Spordan sanata, kültürel yaşama katılımdan birçok alana kadar, istihdamdan sağlık, eğitime kadar her konuyla ilgili bir bireyin hayatında yaşadığı sorunlar var. Bu sorunları izah eden, bu sorunlara çözüm önerisi geliştiren bir yaklaşımda olması lazım STK'lerimizin, derneklerimizin, dernek başkanlarımızın. Siz böyle bir "Think Tank" bir savunuculuk, bir baskı grubu olarak hareket edebilirsiniz, yerel yönetimimiz de buna eşlik ederse sorunların birçoğu yerelde çözülür. Önemli bir kısmı bütçeye dayanıyor, doğru ama önemli bir kısmı kaynakları doğru yönettiğinizde insanlar için yaptığınız hizmetleri, binaları, yolları daha tasarlarken bunu düşündüğünüzde maliyetler azalmaya başlıyor. Bir binayı yaptığınızda erişilebilirliği düşünmekle ilgili belki bir ay kaybedersiniz, belki altı ay ama bu binayı bir kere yaparken bir maliyet var, 10x, maksimum 11x olur bu maliyet erişilebilirliği düşünürseniz; bir engelli tuvaleti koyarsınız, sahneyi, yüksekliği, planlamayı buna göre yaptığınız zaman 1x artar bu maliyet ama bu binayı 10x'e mal edip tekrar engelliye uygun hâle getirmek gibi yaklaşımda bulunursanız burası 15x, 20x olur. O yüzden, demek ki bir şeyi yaparken sormak, danışmak, yaşlınızı, kadını, gencimizi, engelli vatandaşımızı düşünmek önemli. "Ben buraya katılımı kolaylaştırıyor muyum, yoksa rastgele herkes için erişilebilir olmayacak bir hâlde mi tasarlıyorum?" Bunlar çok zor şeyler değil, dünyada örneği olmayan şeyler değil. Efendim, o yüzden, bizlerin tespit ettiği temel noktalarda, mesela -parantez açayım, sağlık, engelli raporları meselesi- bugün kıymetli hocalarımız aramızda, inşallah, bu sağlık kurulu süreçleriyle ilgili onların da görüşlerini, tespitlerini alacağız. Her konuyu en ince ayrıntısına kadar dinliyor ve yazıyoruz ve kaleme alıyoruz ama en önemli gördüğümüz noktalardan bir tanesi kurumlar arası eş güdüm ve koordinasyon, iş birliği; bunu güçlendirmemiz, burayı artırmamız gerekiyor.

Birazdan heyetimiz de burada olacaklar, onlarla yapacağımız bu toplantıdaki katkılarınızın her bir kelimesinin tutanaklara geçeceğinin altını çizerek katkılarınızı önemli gördüğümüzü bir kere daha vurguluyorum ancak şunu ifade etmek isterim: Sizler burada zaman ayırarak, bulunarak birçok engelli vatandaşımızın sorunlarını dile getirmiş olacaksınız, böyle de bir mesuliyet var üstümüzde. O yüzden, ben buraya katıldığınız ve katkı sağladığınız için, zaman ayırdığınız için, yol zahmetine katıldığınız için çok teşekkür ediyorum.

Komisyon Başkanımızın vizyonu da bu rapor çıktığı ve yayınlandığı andan itibaren engellilik alanında birçok sorunun rapor yayınlanmadan çözülmüş olmasıdır. Derdimiz rapor hazırlamak değil, bunu yapsak yapardık; 30 resmî Komisyon toplantısı, 11 ilde yaklaşık 70'e yakın ile temas etmiş olmak -70, 73, 74 civarı olacak bugünle beraber- bakın, 70 küsur ile temas etmiş olmak çok önemli bir şey, bir araştırma komisyonunun yaptığı şey. Bir belediyenin ilinde ya da ilçesinde yapabileceklerini siz düşünün. Bu bir heyetin yaptığı, temas ettiği nokta ve şu ana kadar bu toplantılarda, sadece bölge toplantılarında 2 binin üzerinde engelli vatandaşımızın, STK'mizin, sporcumuzun görüşlerini almış bulunmaktayız bilgi, belge olarak. Onun dışında, sadece katılım sağlayarak -5-6 binin üzerinde bir katılımdan bahsediyoruz- biz bugün bu etkiyi oluşturduk, bu tetiklemeyi yaptık; bundan sonrasını ilçesinde, ilinde, valilikteki erişilebilirlik izleme kurullarında, otizm eylem planı izleme kurullarında, Engelsiz Vizyon 2030 devletimizin temel vizyon belgesinin, eylem planlarının izlenmesi noktasında hem yerel yönetimlerimize hem STK'lerimize çok iş düşüyor, valilerimize de çok iş düşüyor. Efendim, devlet adamlığı biz akademisyenlerin nazarında başvuru odaklı değildir, tespit odaklıdır. O yüzden, gerek seçimle gelelim, gerek atanmayla gelelim hiç fark etmez; her saniyesinde sorumlu olduğumuz bir görevin içinde, sivil toplumu paydaş ve kendimize yoldaş gördüğümüzde, inşallah birçok sorunu, birçok binayı ve fizibiliteyi yapmadan, tasarlama aşamasında dikkate alarak süreci kolaylaştırabiliriz diye düşünüyoruz.

Bugün burada anlatacağınız sorun ve çözüm önerilerini -yine, dediğim gibi- "engelli@tbmm.gov.tr" adresine yazılı olarak iletirseniz hiçbir kelimesi kaçmış olmaz. Bugün burada tabii ses kaydı da alınacak, tutanaklara da geçirilecek, bizler de bunu çözümleyeceğiz ancak heyetimiz ve vekillerimiz de buradayken bu başka notlar da alınacağı anlamına gelir. Sizlerin hayatındaki sorunların çözümüyle ilgili her ifade ettiğiniz nokta bizim için kıymetli anlama gelecek.

Ben şimdi sözü uzatmadan, heyetimiz giriş yapmışlar sanırım zaten, birazdan burada olacaklar. Çok ara vermeyelim yani dışarıda bir ikramımız olacak ama program başladıktan sonra ihtiyaca göre salondan çıkmanızı rica ederiz. Çünkü kayıt masasında aldığımız listedeki teyitler doğrultusunda Komisyon Başkanımız atıyorum Batman ilinde, Van ilinde ilgili STK'ye veya il müdürümüze söz verirken önündeki "Katıldı" ibaresiyle burada olan kişiye söz veriyor. O yüzden etkinlik esnasında salonda olmamız önem arz

ediyor. Belki Batman'la, belki Van'la, belki Şırnak'la başlayacak. O yüzden hazır bulunmamızın önemli olduğunu düşünüyorum. Bugünü il müdürlerimiz de bizlere ayıracaktır diye düşünüyorum ve teşekkür ediyorum onlara da katkı sundukları için.

Son olarak şeyi hatırlatmak isterim: Engelli anneleriyle çok görüştük. Bugün burada bu mesajı da vermek istiyorum. Engelli çocuklarımızın dünyaya geldikleri andan itibaren vazgeçmeyen annelerimize teşekkür etmek istiyoruz. Vazgeçen babalarımız var, onlara da hidayet diliyoruz ama vazgeçmeyen babalarımıza da ayrıca teşekkür ediyoruz diğer babalardan farklı düşündükleri için. Çünkü gerek doğuştan gerek sonradan gerek işitme gerek görme gerek zihinsel alanda, fiziksel alandaki bütün engel türlerinde, engel durumlarında aile çok önemli bir şey. Anne-babanın varlığı, desteği, farkındalığı çok önemli. Özellikle otizm, Down sendromu gibi birçok spektrum alanlarını konuştuğumuzda; dil konuşma güçlüğü, öğrenme güçlüğü, bu alanları konuştuğumuzda; dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu, bu alanları konuştuğumuzda yapılacak çok şey var. Ama birinci şey anne-babanın farkındalığı, anne-babanın kabullenmesi, anne-babanın arayışta olması ve desteklenmesi. O yüzden anne-babalarımızın gerek sağlık gerek sosyal hizmet gerekse eğitim haklarıyla ilgili bilgili olmalarını, eğer burada bilgili olan ailelerimiz varsa da onların da çevresindeki bu insanları bugünkü teknoloji imkânlarıyla bilgilendirmelerini istiyoruz. Yanlış bilgi çok fazla, hastanelerdeki hasta haklarından, sosyal hizmet birimlerinden, aile hekimlerinden mutlaka başvurarak bu süreçlerin takipçisi olmanızı rica ediyoruz. Çünkü bu işin başlangıcı bilgili olmak, farkında olmak, haklardan yararlanmak. Bunu yaparken de haklarınızı bilin, adaletle erişin, geride durmayın çünkü çocuklarımız geride durulmayı beklemiyor, onlar için harekette olmamız lazım. O yüzden ben burada aileye önem vermek istiyorum. Aile hekimlerimize dikkat çekmek istiyorum, onları bu konuda daha çok ziyaret edelim, daha çok danışalım; psikologlarımız, sosyologlarımız sosyal hizmet uzmanlarımızla sahada çalışıyorlar. Ama çocuklarımızın gelişimini takip edelim, izleyelim, "Babası da geç konuşmuştu." demeyelim, "Babası da geç öğrenmişti." demeyelim. Bakın bunlar önemli tespitler; belli farkındalıkları görüyorsanız, otizmde özellikle 4 yaşına, 3 yaşına gelmeden bu farkındalığı kazanıp bu taramalarda taranıp çocuklarımızda böyle ibareler, böyle gözlemler varsa bunlarla ilgili eğitim ve rehabilitasyon hizmetlerinden faydalanmayı tercih edelim, bunu kabullenelim.

Heyetimiz giriş yapmışlar. Ben son sözü söyleyerek sizlere veda ediyorum, heyete sözümüzü bırakacağım. Efendim, engelli değiliz, engellenmekteyiz, bu engelleri birlikte kaldıralım.

Teşekkürler. (Alkışlar)

SUNUCU - Sayın Valimiz salonumuzu teşrif etmişlerdir.

Hoş geldiniz, şeref verdiniz efendim.

Değerli basın mensuplarımıza teşekkür ediyoruz.

Sayın Valim, Sayın Bakanlarım, saygıdeğer milletvekillerim ve kıymeti protokol üyeleri, değerli konuklar; Türkiye Büyük Millet Meclisi Engelli Bireylerin Sorunlarını Araştırma Komisyonu Diyarbakır Bölge İstişare Toplantısına hoş geldiniz, şeref verdiniz. (Alkışlar)

Değerli konuklar, sizleri Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk, silah arkadaşları ve aziz şehitlerimizin manevi huzurlarında saygı duruşuna, ardından İstiklal Marşı'mızı söylemeye davet ediyorum.

(Saygı duruşunda bulunuldu)

(İstiklal Marşı)

SUNUCU - Sayın Valim, Sayın Komisyon Başkanım, sayın Komisyon üyesi milletvekillerim; sahnedeki yerlerinize davetimi arz ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Çok Kıymetli Valim, Değerli Komisyon üyelerimiz, milletvekillerimiz, belediyelerimizin, kamu kurumlarımızın, valiliklerimizin değerli temsilcileri, üniversitelerimizin kıymetli mensupları, sivil toplum değerli üyeleri, değerli basın mensupları sizleri saygıyla selamlıyorum.

Evet, bugün Diyarbakır'dayız, medeniyetin sembolü bir şehrimizde sizlerle birlikteyiz. Tabii, bugün Diyarbakır'da hem Diyarbakır'ı konuşacağız hem Batman'ı konuşacağız, Bitlis'i, Mardin'i, Siirt'i, Şırnak'ı ve Van'ı konuşacağız, o yüzden, bu salonda bu şehirlerimiz de bizlerle birlikte. Bu kadim coğrafyayı temsil eden şehirler, onların sesi, onların nefesi ve bu anlamda sorunları ile çözümleri birlikte ne yapacağız? Masaya yatıracağız.

Tabii ki bugün sizlerle Mezopotamya'nın kalbinde birlikte olmak bizler için büyük bir onur, öncelikle onu ifade etmek istiyorum. Tabii ki Komisyonumuz, 3 Temmuz itibarıyla başladığımız bu önemli çalışma bizler için ayrı bir onuru paylaşmak demek çünkü bu konu tüm Türkiye'nin konusu ve bu konuda yeni bir vizyonla yola devam etmek ve bu Komisyonun bu anlamdaki özverisi apayrı bir ivmeyi ortaya koyuyor. Ben bu vesileyle, birbirinden kıymetli Komisyon üyelerimize bu özveri için teşekkür ediyorum.

Tabii ki bu Komisyon Türkiye'nin komisyonu, 86 milyonun komisyonu, o yüzden, metodumuz da 86 milyonun sesini, nefesini bu Komisyonunda ne yapmak? Duymak, hissetmek. Mecliste elbette çalışmalarımız var ama sadece birtakım verilere, dosyalara bakarak değil, sadece mevzuatı görerek, okuyarak değil, aynı zamanda, Ankara'daki gördüğümüz yazının, dosyanın Şırnak'ta, Van'da, Mardin'de ne anlama geldiğini, nasıl aksettığını görmek, aslolan bu. O yüzden, bugün tüm Komisyon üyelerimizle sizlerle birlikteyiz.

Bazen kâğıt üzerinde hak olarak görünen bir konunun Bitlis'te, Siirt'te, Batman'da, Diyarbakır'ın bir ilçesinde vatandaşın hayatına hizmet olarak dokunması önemli, eğer bu böyle olmuyorsa orada bir tıkanıklık var demektir. İşte, biz Komisyon olarak bu amaçla sahalardayız, Komisyon olarak bu motivasyonla sizlerle birlikteyiz ve varsa bir tıkanıklık, onu yerinde görmek üzere, varsa bir mesafe, onu yerinde ölçmek üzere ve sorunu bizzat muhataplarından dinlemek üzere sizlerle bir aradayız ve bugün Diyarbakır'dayız.

Elbette, Komisyon olarak çok yoğun bir süreci, 2025'in 3 Temmuzundan itibaren ne yaptık? Geride bıraktık. Komisyon olarak Parlamentomuzun çatısı altında 30 resmî Komisyon toplantısı gerçekleştirdik ve yüzlerce saat süren görüşmelerimiz hem Komisyon olarak hem bire bir de tüm Komisyon üyeleri olarak ne oldu? Gerçekleşti. Elbette dinledik, elbette dertleştik, konuştuk ve bakanlıklarımız başta olmak üzere, ilgili bürokrasi ve onların temsilcileri, akademisyenler, dernekler, vakıflar, meslek odaları, özel sektör, herkesle ne yaptık? Tüm paydaşları bir araya getirdik. Tabii ki bunlarla yetindik mi? Yetinmedik. Meclisimizin yaz sürecindeki tatilinde biz durmadık, odak grup çalışmalarımızla yine toplumumuzun nabzını ne yaptık? Tuttuk. Herkesten bu anlamda bilgi talep ettik, rapor talep ettik, öneri, yazılı belge ve proje talep ettik. Bugüne kadar tüm paydaşlarımızdan 1.300'den fazla raporu ne yaptık?

Hep birlikte incelemeye aldık. İlgili kurumlara, yerel yönetimlere yine 1.300'e yakın resmî yazıyla sorular sorduk, bilgiler talep ettik, veriler istedik ve bu anlamda yazışmalarımız, bilgi trafiğimiz devam ediyor. Tabii ki asıl bilginin ve hakikatin sahada olduğunun hep birlikte farkındayız, o yüzden buradayız. Bu anlayışıyla Türkiye'yi adım adım ne yapıyoruz? Dinleme noktasında büyük bir gayret gösteriyoruz.

İlk toplantımızı Karadeniz Bölgesi'nde, sonrasında deprem bölgesinde deprem illeriyle 11 ili ne yaptık? Masaya yatırdık. Ege Bölgemizde İzmir'imizin ev sahipliğinde Ege'nin tüm illerini, yine Marmara'yı, Kocaeli'ni ve İstanbul'u ayrıca İstanbul'umuzda dinledik. Doğu Anadolu'muzu Erzurum'un ev sahipliğinde, Akdeniz'imizi Antalya'da ve İç Anadolu'muzu bundan önceki toplantımızda Kayseri'de 12 ille bir araya getirdik. Şimdi de bugün Güneydoğu Anadolu'nun bereketli topraklarını ve değerli paydaşlarımızı dinlemek üzere 7 ilimizin katılımıyla bir araya getirmiş bulunuyoruz ve 81 ilimizi bizzat dinleyene, bu anlamdaki iş birliğini en üst seviyeye taşıyana kadar ne yapacağız? Bu toplantılarımıza devam edeceğiz.

Tabii, bölgemiz bu anlamda dayanışma kültürü açısından çok kıymetli bir bölge. Aile bağları, komşuluk ilişkileri, yardımlaşma burada çok ama çok diri, çok önemli bir coğrafyadayız. İnanıyoruz ki bu bizim en büyük gücümüz ancak bu sosyal gücün kamu hizmetleriyle, hak temelli politikalarla daha güçlü bir şekilde desteklenmesi adına yeni çalışmalar yapacağız, yapıyoruz. Biliyoruz ki coğrafi koşullar bazen yerleşimdeki dağınıklık hizmette bazen erişilebilirlik noktasında sorunlar ortaya çıkarıyor. O yüzden, bugün sizlerden çok net bir tablo bekliyoruz, çok açık, çok samimi bir ortam ümit ediyoruz. Siz ne söylerseniz biz bunları bu anlamda üst noktaya taşımak için, varsa sorun çözmek için gayret ortaya koyacağız. Siz bir öneride bulunursanız bunları yürürlüğe geçirmek için ne yapacağız? Bir gayret hep birlikte gerçekleştireceğiz. O yüzden, biz bugün size yaptıklarımızı anlatmaya gelmedik, sizin yaşadıklarınızı duymaya, bu anlamda iş birliğimizi güçlendirmeye geldik. Mesela, sağlık hizmetlerine erişimde, rapor alma süreçlerinde, hastaneye ulaşımında durum nedir? Neler yaşıyorsunuz? Bir engelli kardeşimizin istihdam süreçlerine etkin bir şekilde katılma durumu bölgemizde nedir? Ve bu noktada bir yandan şehirlerimizin tarihî dokusu korunurken engelli bireyin tekerlekli sandalyesiyle o şehrin sokaklarında, caddelerinde rahatça var olmasına yönelik ne tür durumlarımız, ne tür bir tabloyla karşı karşıyayız? Bu noktada var olan tıkanıklıklar, çözüm önerileri nelerdir? Yine, eğitimde özel gereksinimli yavrularımızın okullaşmasında, rehabilitasyon merkezlerinin niteliğinde bu illerimizde durum nedir? İletişim biçiminden, bölgesel şartlardan dolayı derdini anlatamayan, hizmete ulaşamayan vatandaşlarımız var mı? Bunları konuşacağız. Bizim anlayışımıza göre devletin dili şefkettir, adalettir, hizmettir ve bu hizmetin Türkiye'nin her bir metrekaresinde adil bir şekilde var olması nedir? Esastır. Cumhurbaşkanımızın hep ifade ettiği "Batı'da ne varsa Doğu'da da o olacak." düsturu, sadece binalar, yollar için değil haklar için, erişilebilirlik standartları için ve bağımsız yaşam için de geçerlidir.

Bakın, Komisyon olarak raporumuzun omurgasını 4 ana sütunla oluşturduk. "Erişilebilirlik" dedik, "eğitim" dedik, "istihdam" dedik, "sağlık" dedik. "Erişilebilirlik" dediğimizde sadece rampayı, asansörü kastetmiyoruz, bilgiye erişimi, adalete erişimi, dijital alana erişimi, sosyal hayata erişimi kastediyoruz. Diyarbakır'ın bir köyündeki işitme engelli kardeşimizin kamu kurumunda kendini ifade etmesi bir erişilebilirlik konusu. Biz engelli bireyin bedeninde değil, bu anlamda engeli sistemde, tasarımda, uygulamada tespit ediyoruz. Eğer bir vatandaşımız sokağa çıkamıyorsa, okula gidemiyorsa, işe giremiyorsa bu ondan kaynaklı bir durum değil, bu sistemle ilgili var olan tıkanıklığı bizlere gösteriyor. Şehrin, yerel yönetimin tamamlamadığı bir sorumluluğu bizlere en açık şekilde gösteriyor. Elbette eğitimde sadece okula kayıt, bu yeterli mi? Değil. Nitelikli eğitim, kaynaştırma uygulamalarının başarısı, öğretmenlerimizin bu noktadaki desteklenmesi çok kıymetli. Tabii ki bölge illerimizde özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklarımızın taşınmalı eğitim süreçlerinde, sınıflarındaki materyal taleplerinde ve rehabilitasyon seanslarında yaşadığı ne varsa bunları burada sizlerle konuşmak istiyoruz. "İstihdam" başlığı belki bu bölge için en kritik konulardan biri. Engelli bireyi sadece yardıma muhtaç olarak gören, onu sadece sosyal yardım mekanizması içerisinde bir figür olarak anlayan bir yaklaşım bizim yaklaşımımız değil. Elbette sosyal yardımlar, devletimizin şefkati çok kıymetli, elbette devam edecek ama asıl hedef bireyin üreten, kazanan, hayatın ta merkezinde tek başına, bağımsız bir şekilde görevini ifa ettiği bir misyon, bizler için çok önemli. İşte, bu noktada kamu her şey demek değil. Bu noktada, iş dünyası, özel sektör, ticaret odaları, sanayi odaları, esnaf odaları, bu anlamda tüm meslek kuruluşları, kamu kurumlarının ötesinde bir vizyonla ne yapmalı? Bu süreci sahiplenmedi. Bu süreçte görev almalı, daha fazla sorumluluk üstlenmeli, elini, gövdesini taşın altına çok ama çok daha fazla koymalı, böyle bir eksikliği de görüyoruz. Keza, yerel yönetimlerin, belediyelerin bu noktada doğusuyla batısıyla, bütün her bir vilayetinde, büyükşehirleriyle, illeriyle, ilçeleriyle bu sorumluluğu, bu anlamdaki adımları ne yapması gerekiyor? Büyütmesi gerekiyor. Komisyon olarak en önemli tespitlerimizden de biri yerel yönetimlere dair alanın, sorumluluğun ve bu noktada gerekirse cebri -yasal anlamda ifade ediyorum- uygulamaların ne yapılması? Yasa kaynaklı olarak güncellenmesi ve büyütülmesi gerekiyor. Tabii, burada, hep birlikte Komisyon üyeleri olarak en başından beri gayet uyumlu, gayet özverili bir süreci birlikte yürütüyoruz. Vicdanın diliyle hep birlikte hareket ediyoruz. Çözümün ortaklığıyla gayret gösteriyoruz ve Trabzon'da nasılsa, İzmir'de nasılsa, diğer illerde nasılsa bugün Diyarbakır'ımızda da yine aynı inançla, aynı hassasiyetle, aynı samimiyetle hep birlikte aynı salondayız. Amacımız suçlamak, yargılamak, eksik olanı tespit edip bu anlamda birtakım eleştirilerde bulunmak değil, amacımız var olan eksiklikler nasıl çözülür, var olan standartlar nasıl yükseltilir ve bu anlamda bireylerimizin mutluluğunu, erişilebilirliği, hayatın merkezinde bağımsız bir şekilde ana aktör olarak var olmasını nasıl sağlarız bunu ortaya koymak. Lütfen rahatlıkla bu salonda konuşmanızı sizden talep ediyoruz. Var olan iyi uygulamaları bizlere anlatmanızı, ifade etmenizi istiyoruz. Nasıl bir eksiklik var onu belirteceksiniz, iyi uygulamaları da çoğaltmamız lazım. Nasıl eksikleri gidermek gibi bir sorumluluğumuz varsa, güzeli de hep birlikte çoğaltmak bizlerin sorumluluğu. O yüzden sizlerden bugün açıklıkla, samimiyetle burada kendinizi ifade etmeniz en büyük beklentimiz.

İnanıyoruz ki bu güzel birliktelik güzel sonuçlara yol açacak. Ülke genelinde Komisyon olarak büyük bir farkındalık ortaya koyduk ve inanıyoruz ki bu uygulamalara yansiyacak. Bölgesel anlamda, ulusal anlamda, yerel anlamda çok net, çok güzel gayretler görüyoruz, farkındalık görüyoruz. Hep birlikte ümit ediyoruz ki bu toplantı da bu farkındalığa yeni bir adım olsun.

Ben en başta Diyarbakır'a bu anlamdaki ev sahipleri için teşekkür ediyorum ve diğer illerden gelen tüm katılımcılara gönülden teşekkür ediyorum. Sayın Valim ev sahibi olarak bizlerle birlikte kendisine teşekkür ediyorum.

Sözü önce Vali Bey'e bırakacağım Diyarbakır'la ilgili vizyonu, gayretleri bize ifade edecek, sonrasında da sözün asıl sahibi sizlerle konuşmamızı, buluşmamızı başlatmış olacağız.

Buyurun Sayın Valim. (Alkışlar)

DİYARBAKIR VALİSİ MURAT ZORLUOĞLU - Çok teşekkür ederim.

Sayın Bakanlarım, Türkiye Büyük Millet Meclisi Engelli Bireylerin Sorunlarını Araştırma Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, değerli milletvekillerimiz, Diyarbakır, Bitlis, Batman, Mardin, Siirt, Şırnak ve Van illerimizden toplantımızı teşrif eden kıymetli kamu yöneticileri, değerli misafirlerimiz, siyasi partilerimizin, STK'lerimizin ve meslek odalarımızın saygıdeğer temsilcileri, kıymetli hanımefendiler, kıymetli beyefendiler; bilinen on iki bin beş yüz yıllık tarihinde 33 ayrı medeniyete ve birçok farklı kültüre ev sahipliği yapmış, insanlığın ortak mirasına eşsiz katkılar sağlamış, pek çok inanç, düşünce, bilim ve sanat anlayışına zemin oluşturmuş kadim şehir Diyarbakır'ımıza evvela hoş geldiniz, sefalar getirdiniz. Her birinizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

Şehrimiz bugün yine önemli bir organizasyona ev sahipliği yapıyor. Program kapsamında Komisyonumuzun Kıymetli Başkanı ve üyelerinin de katılımıyla engelli bireylerin sorunları, bölge illerinde yapılan çalışmalar, kaydedilen ilerlemeler ve karşılaşılan zorluklarla ilgili olarak tüm paydaşlarımızla inşallah çok faydalı değerlendirmeler yapacağız. Diyarbakır Valisi olarak bu bölgesel istişare toplantısında bir araya gelmemize vesile olan Değerli Komisyon Başkanımıza, Sayın Bakanımız Mehmet Muharrem Kasapoğlu'na ve değerli heyetine şahsım ve Diyarbakır halkı adına şükranlarımı sunuyorum. Yine, toplantımızı teşrif eden her bir misafirimize de ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, kıymetli hazırun; gelişmişlik düzeyi, kültür, gelenekler, eğitim ve benzeri nedenlerle engellilerin yaşadığı zorluklar şüphesiz ülkeden ülkeye değişiklik, farklılık gösteriyor. Ancak şu da bir gerçek ki dünya nüfusunun yaklaşık yüzde 10 ile 15'ini oluşturan engelli bireyler birçok ülkede hâlen sosyal dışlanmaya ve fırsat eşitsizliğine maruz kalıyorlar. Bu eşitsizlik, özellikle eğitim, istihdam, kamusal yaşama katılım, erişilebilirlik, sağlık hizmetleri, bakım hizmetleri ve sosyal güvenlik alanlarında yoğunlaşıyor. Şüphesiz, sosyal devlet anlayışı, engelli bireylere pozitif ayrımcılık yapılmasını, çeşitli özel tedbirler alınarak onlara her alanda fırsat eşitliği sunulmasını ve koruyucu tedbirlerle onların topluma yük olmadan sosyal hayatta yerlerini almalarını sağlamayı gerektiriyor.

Ülkemizde engelli bireylerin hak ve hukukunun korunmasına dönük çalışmalar cumhuriyetin kuruluşundan itibaren artarak devam ediyor. Ancak bu alanda son yıllarda hem mevzuatta hem de uygulamada çok önemli ilerlemeler yaşandığını söylemek de yanlış olmayacaktır. Bunda ülkemizdeki engelli STK'lerinin gerek ulusal gerekse uluslararası düzeydeki mücadelesinin de çok önemli rolü olduğunu ben değerlendiriyorum. 1889 yılında İstanbul'da ilk sağır, dilsiz ve kör okulu açıldı, bu şekilde bu süreç başladı. 2005 yılında doğrudan engelliler için çıkarılmış ve bu alanda âdeta devrim niteliğinde bir yasa olan 5378 sayılı Yasa'yla başka bir düzeye gelmiş oldu bu süreç ve en son 2009 yılında bizim de tarafı olduğumuz Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi'yle de süreç âdeta taçlandırılmış oldu.

Sayın Bakanım, Bakanlarım, kıymetli hazırun; engelli vatandaşlarımıza yönelik olarak Diyarbakır'daki hizmetlerimizi biraz sonra arkadaşlar detaylı olarak zaten sizlerle ve hazırunla paylaşacaklar, orada da göreceğiz zaten. Devletimizin sosyal devlet anlayışı çerçevesinde tüm Türkiye'de olduğu gibi ilimizde de her yaştan engelli vatandaşlarımıza dönük çok kapsamlı çalışmaları, hizmetleri ve projeleri var. Bilhassa istihdam, eğitim ve sosyal destek alanlarında engellilere ciddi destekler sunan önemli projelerimiz ve uygulamalarımız var. Mevzuat anlamında elbette eksiklikler olabilir ama çok önemli eksiklikler olduğu kanaatinde değilim. Mevzuatımız büyük ölçüde tamamlanmış vaziyette. Sorun bence uygulamada ve zihinsel dönüşüm alanında, o da büyük bir sorun. Mesela, en basitinden, yaya geçidi üzerine arabasını park ederek engelli vatandaşımızın geçişini engelleyen bir sürücünün sorunu mevzuat değil, empati sorunudur. (Alkışlar) Mesela, hâlen engelli erişimine tam olarak uygun hâle getiremediyse kurumlarımızı, bu bir hukuki düzenleme eksikliği değildir -şahsımı da katarak söylüyorum- kurum yöneticilerimizin konuya olan yaklaşımlarındaki eksikliklerdir. Mesela, herhangi bir dükkânın kapı genişliği ve eşiklerinden başlayarak engelli vatandaşlarımızın rahatlıkla alışveriş yapabileceği şekilde dizayn edilmemiş olması, tek başına mevzuatla izah edilemez. Yine, mesela, toplu taşımada, bırakın dolmuş şoförlerini, onları bir kenara koyuyorum; belediye otobüsü şoförlerinin bile hâlen engelli vatandaşlarımıza gerekli kolaylığı göstermemelerini hukuki düzenleme eksikliğiyle açıklayamayız. Bu ve buna benzer çok sayıda örnek verilebilir. Bu manada, engelliler hususunda zihinsel dönüşümü hızlandıracak, empati seviyemizi artıracak çalışmalara ve projelere de çok ihtiyaç olduğu kanaatindeyim.

Bunu da son söz olarak vurguladıktan sonra... Bu kıymetli Komisyonumuzun yaptığı çalışmaları biraz önce Sayın Bakanımız özetledi. İnşallah, neticesinde ortaya çıkacak raporla bu engelli konusu ülkemizde çok daha kapsamlı bir şekilde ele alınmış olacak. Tabii, alanda yapılan bu türden toplantılar biz kamu yöneticilerine de bu meseleleri daha öncelikli olarak gündemimize alma zarureti getiriyor, zorunluluğu getiriyor.

Ben, tekrar, Komisyonumuza bu çalışmalarından dolayı şükranlarımı arz ediyorum. İnşallah toplantımızı hayırlı kararların alındığı, güzel sonuçların alındığı bir toplantı olur diyor, hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Sağ olunuz. (Alkışlar)

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sayın Valimize teşekkür ediyorum hem ev sahipliği için hem bu konudaki hassasiyeti ve gayretleri için. İnanıyorum ki bu toplantıyla birlikte de yeni başlangıçları Diyarbakır'ımızın öncülüğünde, bölgemizde gerçekleştirelim.

Tabii, Diyarbakır dâhil olmak üzere 7 ili, herkesi dinleyeceğiz ancak bazı illerimizin mesafesi uzun, onları önce dinleme adına Van'dan başlayacağız ama Van'ın öncesinde, bu anlamda -Van en uzak il mesafe olarak- Diyarbakır adına öncelikli olarak Gazi Yaşargil Sağlık Kurulu sorumlu hekimi bize kısa bir bilgi verecek. Serdar Yıldırım Hocamız, burada mı kendisi? Sizden kısa bir bilgi alalım, buradaki hastaneye gelmeyi düşünüyorduk, onun adına sizi önce dinleyelim, oradaki programı buraya almış olduk, sonrasında normal rutinimiz Van'la devam edeceğiz.

Buyurun Hocam.

GAZİ YAŞARGİL EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ UZMAN DOKTORU MEHMET SERDAR YILDIRIM - Sayın Bakanım, Sayın Valim; biz Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi olarak iki ayrı yerleşkede hizmet veriyoruz. Ana binamızın bulunduğu yere ilişkin engelli sağlık kurulunun da bulunduğu sağlık kurulumuz var, bir de Kadın ve Çocuk Hastanemizde de çocuklar için ÇÖZGER heyetimiz bulunuyor. Burada ilk başvuru ve yenilemelerde 182 üzerinden MHRS randevusunu alan hastalar veya kurumlardan gelen yazılarla gelen hastaları ana binamızda -bütün sağlık kuruluyla ilgili yapılarımız aynı koridorda mevcut zemin kat S blokta, engelli vatandaşlarımızın rahat ulaşabileceği bir alandadır- orada başvurularını alıp en sık gittikleri poliklinikleri...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Aylık kaç başvuru alıyorsunuz?

GAZİ YAŞARGİL EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ UZMAN DOKTORU MEHMET SERDAR YILDIRIM - Günde 70 başvuru alıyoruz Sayın Bakanım, gelen yazılarla bu başvuru sayımız ama içinde tabii tüm sağlık kurulları var. Engelli 50 civarı günlük sıfır başvuru alıyoruz yani ayda ortalama olarak 800 ile 1.000 arası sıfır başvuru alıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yoğun bir trafik var o zaman?

GAZİ YAŞARGİL EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ UZMAN DOKTORU MEHMET SERDAR YILDIRIM - Evet, yani şu an bir yılda...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Gelenlerin yüzde kaç Diyarbakır'dan, kaç dışarıdan?

GAZİ YAŞARGİL EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ UZMAN DOKTORU MEHMET SERDAR YILDIRIM - Yüzde 90'a yakını Diyarbakır ve çevre illerden geliyor sıfır başvurular için söyleyeyim ama dışarıdan da ikametgâhı Diyarbakır'dan olmayan insanlar da alabiliyor randevu Sayın Bakanım.

Biz başvurularını aldıktan sonra, aynı koridorda, en fazla bulundukları, gidebilecekleri poliklinikleri dolaştırdıktan sonra, hastalarımızın işlemleri bitince de heyete alıyoruz ve raporlarını hazırlıyoruz. Bunların hepsini aynı katta, birbirine yakın, rahat ulaşılabilir şekilde bir sistemde oturttuk.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bekleme süresi nedir? Genel olarak yani bir başvuru ne kadar sürede sonuçlanıyor?

GAZİ YAŞARGİL EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ UZMAN DOKTORU MEHMET SERDAR YILDIRIM - Bir ayı aşıyor Sayın Başkanım, çünkü çok ciddi başvuru var. Genelde bir ay, bir buçuk ay civarında vermeye çalışıyoruz raporları.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Randevu süreci nasıl?

GAZİ YAŞARGİL EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ UZMAN DOKTORU MEHMET SERDAR YILDIRIM - 182'den alınıyor. Şu an için randevu konusunda sorun yok hem engelli hem de durumu bildirir raporlar için başvurular alınabiliyor. Yani iki gün diye bugün öğrendik başvuru süremizi, durumu bildirirde de on gün 182'den alınması, zaten yazıyla gelenleri direkt alıyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Diyarbakır İl Sağlık Müdürlüğümüz burada mı? Engellilere yönelik bu diş tedavisiyle ilgili özel bir servisiniz var mı?

DIYARBAKIR İL SAĞLIK MÜDÜRÜ EMRE ASİLTÜRK - Sayın Bakanım, hoş geldiniz.

Engellilerle ilgili, engelli polikliniğimiz var diş hastanemizde. Zaten bizim Ağız ve Diş Sağlığı Hastanemiz ve Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma yan yana, aynı kampüste. Dolayısıyla, engellilere yönelik hem ameliyat hizmeti anlamında hem de poliklinik anlamında hizmet veriyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Nasıl orada yoğunluk durumu?

DIYARBAKIR İL SAĞLIK MÜDÜRÜ EMRE ASİLTÜRK - Orada yoğunluk durumu var ama biz tüm hizmetlerimizi aksamadan, uzun bir randevu günü süreci olmadan hizmetimizi veriyoruz. Yani, bizim anestezi altında biliyorsunuz engelli vatandaşlarımıza yönelik bir hizmetimiz var, anestezi altında bu hizmeti veriyoruz hem de ayrı bir polikliniğimiz var bu anlamda.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Hocam, diş hastanemizde anesteziyle girişim yapıyor musun, donanımınız var mı?

DIYARBAKIR İL SAĞLIK MÜDÜRÜ EMRE ASİLTÜRK - Evet, donanımımız var.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Mesela, engelli bir çocuğun diş çekimi, dolgusu vesairesini anesteziyle yapabiliyor musunuz?

DIYARBAKIR İL SAĞLIK MÜDÜRÜ EMRE ASİLTÜRK - Evet, bunu biz Ağız ve Diş Hastanemizde yapabiliyoruz. Dediğim gibi, anestezi verecek anestezi uzmanımızdan hastanemiz yakın olduğu için destek de alıyoruz, o noktada bir sıkıntımız yok.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Sizin kendi anestezi uzmanınız, kadronuz yok mu?

DIYARBAKIR İL SAĞLIK MÜDÜRÜ EMRE ASİLTÜRK - Ağız ve Diş Hastanemizde yok şu anda maalesef. Ağız ve Diş Hastanesinde yok ama yanındaki hastanemizde bu desteği alıyoruz.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Ama diğer hastanelerde var, değil mi? Normalde Türkiye'de ağız ve diş hastanesi olan hastanelerin anestezi uzmanı da var.

DIYARBAKIR İL SAĞLIK MÜDÜRÜ EMRE ASİLTÜRK - Bunu biz PDC noktasında yeniden tanımlaması için talimat da verdim, inşallah, orası için de ayrı bir anestezi uzmanı tedarikine gideceğiz ama hastanemizde yeterli sayıda var, bir sıkıntı yaşamıyoruz anestezi anlamında.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Normalde bir anestezi uzmanınızın olması her gün bu işlemleri yapabilmeniz anlamına geliyor, yoksa herhâlde haftanın birkaç günü için hastaneden anestezi uzmanı geliyordur, talebe göre geliyordur.

DIYARBAKIR İL SAĞLIK MÜDÜRÜ EMRE ASİLTÜRK - Anestezi teknikerimiz kadrolu olarak anestezi teknikeri olarak var. Anestezi uzmanı olarak da desteğimizi her gün alabiliyoruz. Çünkü dediğim gibi, hastanemizde anestezi uzman sayımız bayağı fazla, yeterli.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Bir de Sayın Bakanım, bir günde kaç heyet hastası bakıyorsunuz?

GAZİ YAŞARGİL EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ UZMAN DOKTORU MEHMET SERDAR YILDIRIM - Poliklinikte mi, kurulda mı?

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Kurulda?

GAZİ YAŞARGİL EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ UZMAN DOKTORU MEHMET SERDAR YILDIRIM - Biz şimdi ikiye böldük kurulumuzu, sabahları daha çok itiraz hastalarımızı, yaklaşık 10 civarında alıyoruz, üzerine bir de durumu bildirir sağlık kurulu başvuruları çok ciddi var, onlarla beraber 50'ye yakın hasta değerlendirmiş oluyoruz. Öğleden sonra da 45 ila 50 arası engelli bireyin sağlık kurulu raporunun değerlendirmesini yapıyoruz. Bunu haftada dört gün engelli heyeti olarak yapıyoruz.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Haftada dört gün?

GAZİ YAŞARGİL EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ UZMAN DOKTORU MEHMET SERDAR YILDIRIM - Evet, üç gün de durumu bildirir olarak yapıyoruz yani bir yılda yaklaşık 30 bine yakın böyle rapor çıkarıyoruz.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, peki, sizle devam edeceğiz. Bu sağlık konusu çok önemli ama önce bahsettiğim gibi Van'ın fiziki mesafesi yaklaşık altı, altı buçuk saat. Van'la bir başlayalım, Van'dan gelenleri dinleyelim, sonra Diyarbakır zaten akşam 10'a kadar vaktimiz var her şey için.

Evet, Van Gölü Görme Engelliler Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği, Şahabettin Kayhan.

Buyursunlar.

VANGÖLÜ GÖRME ENGELLİLER YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ BAŞKANI ŞAHABEDDİN KAYHAN - Sayın Bakanım, Sayın Valim, değerli milletvekillerim, çok kıymetli hazırun ve değerli katılımcılar; ben Van Gölü Görme Engelliler Yardımlaşma ve Dayanışma Derneğinden Şahabettin Kayhan, hepinizi saygıyla selamlıyorum öncelikle.

Sayın Valim, Değerli Bakanım; benim sunacağım 2 tane önerim olacak, yazılı olarak da size sunacağım yazılar var. Benim sadece 2 tane önerim olacak. Van'da engellilerin, malumunuz eğitime erişim konularında biraz daha fazla sıkıntıları olduğunu belirtmek istiyorum. Bunun için de özellikle eğitim ve diğer sosyal kültürel etkinlikleri yapmak için zaman zaman projeler yazıyoruz. Bu projeleri de merkezi katkılarla sürdürmek zorunda kalıyoruz ki bunlar da bize ilaç gibi geliyor; birincisi budur. Bunların desteklenmesi hususunda desteklerinizi istiyorum.

İkinci husus da tabii ki özellikle bu barınma ve diğer giderler için merkezi bütçeden herhangi bir bütçe karşılığında bizlere ödenek sağlanırsa ona da çok seviniriz çünkü zaten sağ olsun Sayın Valimiz Ozan Balcı Beyefendi yerelde bize destek oluyor ama yeteri kadar, ancak o kadar olabilir çünkü sivil toplum kuruluşları olarak, engelliler derneği olarak yaklaşık 12 dernek var. Bunların en büyük sorunları da barınmaktır. Sayın Ozan Balcı Valimize burada, huzurlarınızda çok çok teşekkür ediyorum. Biraz heyecanlıyım, kusura bakmayın, bağışlayın, diğer talep ve önerilerimi de yazılı olarak vereceğim.

Saygılarımla.

Tekrar sizleri selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum.

İşitme Engelliler Derneğinden Abdülkadir Caniş, buyurun.

VAN İŞİTME ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI ABDÜLKADİR CANİŞ - Sayın Bakanım, değerli hazırun; davetiniz için çok teşekkür ederim.

Biraz önce Dernek Başkanımızın söylediklerine çok katılıyoruz, evet. Yani biz birçok farklı yerden çıkmak zorunda kalabiliyoruz yani barınma sorunuyla alakalı, dernek yerimizle alakalı. Valimiz Ozan Bey'le konuşuyoruz, bu konuyla alakalı gerekli şeyleri iletiyoruz ama bu konuda gerçekten desteğe ihtiyacımız var. Biz daha önce istişarelerimizi yaptık ancak biraz böyle ufak bir yerimiz var. İstişarelerimizi yaptık ama birçok sağır arkadaşımızdan bize şey geliyor, daha büyük bir yer istiyorlar ama yani...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Vali Bey çözmedi mi bunu?

VAN İŞİTME ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI ABDÜLKADİR CANİŞ - Evet, aslında görüşmeler, istişareler yaptık ama şu anda daha bir çözüm yolu elde edemedik efendim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Vali Yardımcımız burada değil mi? Bu konuya bir bakın da konuşalım birazdan, en son.

Buyurun.

VAN İŞİTME ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI ABDÜLKADİR CANİŞ - Hastanede sıkıntılar, sağlığa erişimde sıkıntılar yaşıyabiliyoruz. Bizim bu konuda işaret dili tercümanı ihtiyacımız...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Van'daki hastanede var mı tercüman?

VAN İŞİTME ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI ABDÜLKADİR CANİŞ - Van'da hastanede tercümanımız yok.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, bunu da not alalım.

VAN İŞİTME ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI ABDÜLKADİR CANİŞ - Yani daha çok kadro gelmesiyle alakalı bir...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ya, kadrodan ziyade en hızlı görevlendirme yapılabilir oraya Valilik aracılığıyla.

VAN İŞİTME ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI ABDÜLKADİR CANİŞ - Spor kulübümüzle alakalı da izin dilekçesi... Şöyle bir durumumuz oluyor, çalışan kişilerde izin dilekçeleri isteyebiliyor bu sportif faaliyetlerde. Bazen o izin kısmında bize engellemeler olabiliyor yani engelli sporcularımızın müsabakalara katılmasında iş yerlerinde bir izin verme durumunda sıkıntı yaşıyabiliyoruz. Bu konuda da bize geri dönüş olmayınca spor faaliyetlerine katılımda, erişimde de sıkıntı yaşıyabiliyoruz.

Proje konusunda da biz Aydın Bey'le hani yönetim kurulumuzdaki arkadaşımızla da çok fazla şey yapıyoruz, projelendirmedeki iletişim konusunda da sıkıntı yaşıyabiliyoruz. Projelendirme kısmında da bize destekler olursa çok sevineceğiz. İŞKUR'da bir sıkıntımız olabiliyor. Engelli işe alımlarında işitme engelli bireylerin İŞKUR'daki iletişimlerinde sıkıntı yaşıyabiliyoruz. Yani o şey noktasında sonuç alamıyorlar ve derneğimize gelip açıkçası bunu dile getiriyorlar. Bu konuda da üzüntü yaşıyoruz. İŞKUR'daki iletişim erişiminde, sağlık erişiminde ve spor kulübünün desteklenmesi konularında biz...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - İŞKUR'daki iletişim sorunu işaret dili tercümanı mı yok orada da?

VAN İŞİTME ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI ABDÜLKADİR CANİŞ - Evet efendim, orada bir iletişim sorunu yaşıyorlar.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bunu da valilik aracılığıyla çözebiliriz.

Peki, teşekkür ediyorum.

Van Engelliler Derneği Ramazan Şahbaz...

VAN ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI RAMAZAN ŞAHBAZ - Sayın Bakanım, önce size, Değerli Komisyona ve sevgili hazırına saygılarımı sunuyorum.

Van Engelliler Derneğinde özellikle bedensel engellilerle ilgili birkaç problemimiz var. Sağlık alanında Sayın Bakanım, biz hastanelere ulaşım konusunda çok sıkıntı yaşıyoruz. Engelli park alanları bulamıyoruz hastanelerde. Biz gittiğimizde çok sorun yaşıyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Engelli park alanları dolu mu oluyor?

VAN ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI RAMAZAN ŞAHBAZ - Dolu oluyor Sayın Bakanım ya da hastanedeki doktorlara tahsis etmişler, biz yer bulamıyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Engelli olmadığı hâlde kullananlar var yani.

VAN ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI RAMAZAN ŞAHBAZ - Evet Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bu sorunu bazı yerlerde yoğun duyuyoruz Sayın Valim. Bilmiyorum Diyarbakır'da durum nasıl ama bununla ilgili biz de mevzuatta gerekli bir değişiklikten yanayız. Burada çünkü yaptırımlar hafif kalıyor anladığım kadarıyla. İşin takibinde de birtakım sıkıntılar var. Bu çok işittiğimiz bir konu, Vali Bey de not aldı Diyarbakır özelinde, diğer vali yardımcılarımız da inanıyorum ki bu konuya daha hassas yaklaşacaklar. İçişleri Bakanlığımızla da bu konuyu konuştuk, onlar da bir adım atacaklar.

Buyurun.

VAN ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI RAMAZAN ŞAHBAZ - Bir de Sayın Bakanım, ortez ve protez konusunda yine çok sorun yaşıyoruz. Malumunuz, Türkiye'de şu an iyi bir protezin ortalama fiyatı 500-600 bin lira. Engellilerimiz bu konuda da sıkıntı yaşıyor. Bu konuda devletimizin desteğini bekliyoruz biz.

Teşekkür ediyoruz Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ediyoruz.

Zihinsel Engelliler Yeşeren Umutlar Derneği Zehra Kasapoğlu...

ZİHİNSEL ENGELLİLER YEŞEREN UMUTLAR DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI ZEHRA KASAPOĞLU - Merhaba Sayın Bakanım.

Ben şunu söylemek istiyorum: Ben Zihinsel Engelliler Yeşeren Umutlar Derneği Başkan Yardımcısıyım. Şöyle bir şey söyleyeyim: Bizim zihinsel engelli çocuklarımız büyüdüğü zaman 27 yaşından sonra okullara alınmıyor, rehabilitasyon merkezlerine alınmıyor. Bunun bir çözümü olabilir mi? Yani yaş büyüdükçe okula alınmıyor.

Bir de hastanede şöyle bir şey var: Bizim Van'da hastanelerde dış problemlerimiz oluyor, sıkıntılarımız oluyor, randevu alamıyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Nerede?

ZİHİNSEL ENGELLİLER YEŞEREN UMUTLAR DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI ZEHRA KASAPOĞLU - Van'da, hastanelerde, bölge araştırmada.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Mesela, hangi konuyla ilgili?

ZİHİNSEL ENGELLİLER YEŞEREN UMUTLAR DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI ZEHRA KASAPOĞLU - Mesela zihinsel engelli çocuklarımızı götürdüğümüz zaman öyle bir şey olmuyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Van İl Sağlık Müdürü burada mı? Van İl Sağlık Müdürü evet, biraz sonra...

Siz biraz açar mısınız, nasıl bir sağlık sorunuyla karşılaşıyorsunuz yani sağlık hizmetlerine erişimde randevu sorunu mu var?

ZİHİNSEL ENGELLİLER YEŞEREN UMUTLAR DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI ZEHRA KASAPOĞLU - Engelliler için sadece bir doktor baksa yani bunlar için özel...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Siz istediğinizde, hastaneye gittiğinizde ya da randevu talep ettiğinizde randevu alamıyor musunuz?

ZİHİNSEL ENGELLİLER YEŞEREN UMUTLAR DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI ZEHRA KASAPOĞLU - Alamıyoruz Sayın Vekilim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Mümkün değil, bakın, her yerde herkesin randevu alması lazım.

ZİHİNSEL ENGELLİLER YEŞEREN UMUTLAR DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI ZEHRA KASAPOĞLU - Ankara'da ben gittim, doktorlar sadece engelliler için bakıyorlar. Mesela ben hastaydım, gittim, o doktor sadece engellilere bakıyordu. Van'da niye olmasın ya da Diyarbakır'da niye olmasın?

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sadece engellilere bakma değil, herkese bakacak doktor.

ZİHİNSEL ENGELLİLER YEŞEREN UMUTLAR DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI ZEHRA KASAPOĞLU - Ama Ankara'da ben öyle gördüm.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Nedir sizde işleyiş Sayın Müdürüm?

VAN İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUHAMMED TOSUN - Sayın Bakanım, şimdi, zaten rutin MHRS artı MHRS dışı hasta muayenesi hastanelerimizde yapılıyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sizin engelliler için dış muayenesiyle ilgili bir tane mi poliklinik var?

VAN İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUHAMMED TOSUN - Engellilerle ilgili 3 hekimimiz, 3 poliklinikte hizmet veriyor. Haftanın beş günü ameliyatlarını Van Eğitim Araştırma Hastanesi bünyesinde yapıyorlar. En uzun ameliyat süresi şu an ortalama otuz gün civarında. İlimizde ağız diş sağlığı hastanesi yok. Elimizdeki ağız diş sağlığı merkezini şu an ameliyathane yaparak hastaneye

çeviriyoruz. Ayrıca, ikinci bir ağız diş sağlığı hastanesi inşaatı devam ediyor. Şu an yüzde 10'lar da inşallah bunlar bu yılın sonuna kadar tamamlandığında bu bir aylık süreyi en minimum süreye bir haftaya kadar çekmeyi düşünüyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şimdi, böyle bir randevu sorunuz var mı Zehra Hanım'ın bahsettiği?

VAN İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUHAMMED TOSUN - Şimdi, ilimizde dişle alakalı aynı gün gittiklerinde muayene olabiliyor engelli vatandaşlarımız çünkü 2 poliklinik artı 1 ameliyathane hizmetiyle eğitim araştırma da veriyoruz. On beş gün içerisinde de diğer branşlarda MHRS sorunu yüzde 98 oranında halledilmiş durumda. On beş gün içinde direk 182'den randevu alabiliyorlar ama onun dışında da ayaktan, MHRS almadan başvuran hastalarımız öncelikli olarak muayenelerini olabiliyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Zehra Hanım, siz Müdür Bey'le görüştünüz mü daha önce?

ZİHİNSEL ENGELLİLER YEŞEREN UMUTLAR DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI ZEHRA KASAPOĞLU - Sayın Bakanım, görüşmedik ama öyle bir şeyle hiç karşılaşmadım. Ben ne kadar şey yapmışım, hiç randevu almamışım yani diğer engelli benim üyelerim yani...

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Dişten mi bahsediyorsunuz?

ZİHİNSEL ENGELLİLER YEŞEREN UMUTLAR DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI ZEHRA KASAPOĞLU - Evet, diş.

VAN İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUHAMMED TOSUN - Biz Van'a döndüğümüzde tüm derneklere, kendilerine alanı tanıtalım Sayın Bakanım ama şu an böyle problemimiz...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Böyle bir sorun olmaması lazım ama Zehra Hanım böyle bir sorundan bahsediyorsa da üstüne gitmemiz lazım nerede varsa bir sorun, öyle mi?

Şimdi, Zehra Hanım ben kartımı vereceğim size biraz sonra...

ZİHİNSEL ENGELLİLER YEŞEREN UMUTLAR DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI ZEHRA KASAPOĞLU - Tamam Sayın Bakanım.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Toplam 2 tane mi poliklinik hizmet veriyor?

VAN İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUHAMMED TOSUN - 2 tane diş polikliniğimiz...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kapasitesi nasıl acaba bunların?

VAN İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUHAMMED TOSUN - Şöyle, genel anestezi altında işlem yapılacak hastalar için 2 poliklinik, onun dışında ADŞM'lerde ayaktan muayene hizmeti veren polikliniklerimiz var. Bu dediğim sadece genel anestezi altında işlem yapılacak hastalar için.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Genel anestezi altında bir diş çekimine kaç güne gün veriyorsunuz?

VAN İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUHAMMED TOSUN - Ortalama on beş gün yani ameliyat gün süremiz dişte maksimum bir ay genel anestezi altında.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Ama hocam, bakın, genel anestezi altında şu anda kendi hastanenizde ameliyathaneniz yok, üniversitenin hastanesini kullanıyorsunuz.

VAN İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUHAMMED TOSUN - Hayır, biz Van Eğitim Araştırma Hastanesini kullanıyoruz. Ağız diş sağlığı merkezinde ameliyathanemiz yok, kendi kamu hastanemizde yapıyoruz, üniversite hastanesi değil Sayın Vekilim.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Tamam, sonuçta yani diş poliklinik hizmeti verdiğiniz yerde ameliyathaneniz yok.

VAN İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUHAMMED TOSUN - Aynı hastanede hem poliklinik hizmeti veriyoruz hem ameliyathane var, eğitim araştırma hastanesinde poliklinik hizmeti de veriyoruz şu an.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Tamam, anladım. Şimdi, bir hasta geldi, engelli, dişine dolgu yapılacak, anestezi altında yapılacak, anestezi uzmanınız nereden geliyor?

VAN İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUHAMMED TOSUN - Eğitim Araştırma Hastanesi bünyesinde var.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Var mı sizin kadronuz?

VAN İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUHAMMED TOSUN - Evet.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Kendi ameliyathaneleri var, on beş gün sonraya randevu veriyorsunuz.

VAN İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUHAMMED TOSUN - Maksimum bir ay.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tabii, bu erişim diş hizmetlerinde engelliler için çok hayati bir konu, çok kritik konulardan biri, bununla ilgili varsa bir eş güdüm sorunu ya da vatandaşımızın bu anlamda memnuniyetsizliği bunu biz çözmek durumundayız. Vali Yardımcımız bunu da not aldı, biz o zaman Valilikle de gerekirse görüşelim ama burada bu işi daha derli toplu, daha organize ve hızlı akan bir şekile dönüştürmemiz lazım. Bu konuların hiçbirinde mazeret olmaz değerli arkadaşlar.

Zehra Hanım, biz takip edeceğiz. Siz de çıkmadan Müdür Bey'le bir araya gelin, konuları inşallah daha istediğimiz seviyelere taşıyalım.

MEMUR-SEN Engelliler Komisyonu Başkanı Kasım Emek, buyurun.

VAN MEMUR-SEN ENGELLİLER KOMİSYONU BAŞKANI KASIM EMEK - Değerli Başkanım, 81 tane maddeyle geldim, çözüm önerileri de var, aynı zamanda hem soru var hem çözüm önerileri.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Onları bize ulaştırır mısınız?

VAN MEMUR-SEN ENGELLİLER KOMİSYONU BAŞKANI KASIM EMEK - Evet.

22 tanesi Van'da yaşanan sorunlar, geri kalanın hepsi genelde memurların yaşadığı problemler. Ben şu an sadece 4 tane maddeden bahsetmek istiyorum, işin içinde ben de varım çünkü. Yüksek lisans yapıyorum, yüksek lisansta tezli yapabilmemiz için belli bir puan ve kontenjan olması gerekiyor. Bizler için kontenjan olmadığı için yüksek lisansta mecbur tezsiz geçmek zorunda kalıyoruz. Ayrıca bizden ücret talep ediyor, 15 bin lira ücret ödüyoruz, sonra tezliye geçebiliyoruz yani ücret konusunda ya tahsilme yapılsın ya indirim yapılsın, aynı zamanda da bize kontenjanın sağlanmasını istiyoruz üniversiteler aracılığıyla. Kontenjan talebinde bulunuyorum.

Diğer bir maddem, hizmetli kadrosunun bir an önce engelliler için memur kadrosuna çekilmesini talep ediyorum çünkü bedensel engelli biri atandığı zaman tekerlekli sandalyede olsun, bastonda olsun veya bir kolu bacağı olmasın bunlar iş yerinde bayağı problem yaşıyor. Şimdi, bazı kurum amirleri gerçekten inisiyatifini kullanıyor, yardımcı oluyor ama herkes de bu şekilde değil.

Diğer bir konu da görevde yükselme sınavında bizlere kontenjan verilmesini istiyoruz. Mesela, şube müdürlüğü sınavı var, herkes başvuru yapıyor ama engelli kontenjanı olmadığı için engelli hep böyle altta kalıyor, tekrar sınava hazırlanıyor, ne kadar yüksek de olsa kontenjan olmadığı için hep bir sıra bekliyor, yükselmek için hep sıra bekliyor.

Diğer bir konu da hazır hastanelerle ilgili konu açılmışken engellilere de öncelikle hasta sırası verilmesini rica ediyorum. Yani MHRS'den arıyoruz, belki ulaşabiliyoruz belki on beş gün, belki yirmi gün, bir ay sonra ama bir yere gittiğimiz zaman öncelikli hasta...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yok mu öyle bir uygulama hastanede?

VAN MEMUR-SEN ENGELLİLER KOMİSYONU BAŞKANI KASIM EMEK - Şu an Van'da yok.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Pek çok hastanemizde var ülke genelinde.

VAN MEMUR-SEN ENGELLİLER KOMİSYONU BAŞKANI KASIM EMEK - Yani Van'da yok, ben açık söyleyeyim.

Öncelikli hasta sıralamasında biz yokuz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Niye yok böyle bir uygulamamız? Yok mu böyle bir uygulama?

VAN İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUHAMMED TOSUN - Öncelikli hasta olarak zaten tanımlı hâldeler, bunda herhangi bir problem yok Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - "Öyle yok." diyor ama.

VAN MEMUR-SEN ENGELLİLER KOMİSYONU BAŞKANI KASIM EMEK - Uygulanmıyor.

VAN İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUHAMMED TOSUN - Kapıların üzerindeki şeylerde engelli hastalar ve diğer öncelikli...

VAN MEMUR-SEN ENGELLİLER KOMİSYONU BAŞKANI KASIM EMEK - Müdürüm, o şekilde değil. Sizin dediğiniz doğrudur ama şöyle: Mesela, erkan geliyor ya, sırayla hasta geliyor ya bizim ismimiz öncelikli olarak geçmediği için bizim önümüze bir sürü kişi geçiyor. Ben onu anlatmak istiyorum Müdürüm.

Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum.

Bu konu önemli yani öncelikli hizmet alma noktasında elbette bir altyapı var ama onun uygulanmaması önemli bir sorun eğer uygulanmıyorsa bahsettiği gibi. Bunu da takip etmemiz gerekiyor. Bizim uzman arkadaşlar da bu konuyu not alsın. Bu da çok önemli bir başlık bence.

Teşekkür ediyorum.

Engelli Spor Kulübü, Hanefi Baykara, buyurun.

VAN BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ YÖNETİM KURULU BAŞKANI HANEFİ BAYKARA - Sayın Bakanım, kıymetli hazırun; öncelikle tüm katılımcıları saygı ve sevgilerimle selamlıyorum.

Şimdi, aslında, benim değineceğim konuları rapor olarak da size sunacağım ben ama değinmek istediğim birkaç tane konu var. Özellikle sizin Bakanlık döneminizde biz sizi ziyaret ettiğimiz zaman da söylemiştik, zamanınız olmadı. Spordan gelen birisiniz, bu işi bildiğiniz için söylüyorum. Şimdi, ülkemizde rehabilitasyon merkezleri var. Rehabilitasyon merkezlerini engellilerle entegreli bir şekilde yapabiliriz. Şu an Türkiye'deki yani sayısını tam olarak bilmiyorum ama engelli spor kulüpleri rehabilitasyon merkezi sistemi adı altında faaliyet gösterebilirler. Yani şu an ülkemizde fizik tedavi gören veya özel gereksinimli bireyler, nöroçeşitli hastalar rehabilitasyon merkezlerinde tedavi gördüklerinde devletten ücret alıyorlar. Şimdi, bu faaliyetler suistimal edilmeyecek şekilde -ben raporumda proje olarak sunuyorum bunu size- spor kulüpleri belirli bir kota yani örneğin, minimum beş yıl liglere katılmış, aktif olarak faaliyet göstermiş olmaları kaydıyla bunlara rehabilitasyon merkezi yani spor kulübü rehabilitasyon merkezi açarak kendi içinde hem ekonomik olarak hem ülke sporuna hem engelli sporuna katkı sağlayabilirler; bu hayata geçerse emin olun, birçok belediyeden birçok kamu kurumdan ve sponsor arayışından vazgeçilecek. Bunun hayata geçirilmesinin engelliler camiası için çok önemli olduğunu söylemek istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ozan Bey, bu projeyi inceleyelim.

VAN BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ YÖNETİM KURULU BAŞKANI HANEFİ BAYKARA - Ama bunun Türkiye geneli olması çok önemli Sayın Bakanım. Hakikaten sadece benim değil Türkiye'deki engelli spor kulüplerinin çok büyük bir talebi ve ben bunu özellikle belirtmek istiyorum. Bunu dosya olarak size sunacağım ben.

Diğer dosyamda da hem Van'ımız için hem de bölgemiz için geçerli olan bir konuya değinmek istiyorum. Şu an 7 il için burada bir toplantı yapıyoruz. Bizim burada tatil yapma imkânı olan engellilerimiz yok. Van Gölü çok değerli bir bölgede ve coğrafi olarak da bu bölgedeki insanlara, Doğu ve Güneydoğu'daki engelli yurttaşlara hizmet edecek bir alan. Bunu Sayın Valimizle de paylaşacağız inşallah nasip olursa. Sayın Vali Yardımcımıza da ilettik durumu. Van Gölü kenarında engellilerin kamp yapabileceği, tatil yapabileceği küçük bir tatil köyü yapılarak bölge insanının, bölgedeki engellilerin tatil yapabileceği, kamp yapabilecekleri çok donanımlı, güzel bir sosyal alan yapılabilir. Bununla ilgili taleplerimiz var. Az önce Ramazan arkadaşımızın unutmuş olduğu...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, diğer konuya geçelim.

VAN BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ YÖNETİM KURULU BAŞKANI HANEFİ BAYKARA - Şimdi, şöyle bir şey Sayın Bakanım: Rapor olayları ülkemizde, üniversite hastanesinde yüzde 40 rapor alan birisi bölge hastanesine gidip yüzde 45 alabiliyor; bu değişiklik gösterir. Bu raporla ilgili sistemin düzeltilmesi gerekiyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bu konu gündemimizde, bunun da farkındayız.

Diğer konuya geçelim.

VAN BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ YÖNETİM KURULU BAŞKANI HANEFİ BAYKARA - Az önce Sağlık İl Müdürlüğüne söylenen durumlar, evet, Sağlık İl Müdürüm doğrusunu söyledi, bu branşlar var ama ilgili personel duyarlı değil yani burada Sağlık İl Müdürü belki bunun takibini yapamayabilir...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Personel duyarlı değilse o personele gereken yaptırım uygulanacak. Böyle bir mazeret olmaz. Vatandaşımız hak ettiği hizmeti alacak. Personelin hatasından iş tıkanık noktaya gelmemeli, anlatabiliyor muyum?

Siz devam edin diğer konuya.

VAN BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ YÖNETİM KURULU BAŞKANI HANEFİ BAYKARA - Sayın Bakanım, şöyle bir şey var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yani meşrulaştıramayız, bu işte sorun varsa o sorunu doğallaştırmaz.

VAN BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ YÖNETİM KURULU BAŞKANI HANEFİ BAYKARA - Şimdi, kamuda yüzde 3, özel sektörde yüzde 3, işçi statüsünde yüzde 4 nasılsa...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Siz ne zamandan beri bu kulübün Başkanısınız?

VAN BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ YÖNETİM KURULU BAŞKANI HANEFİ BAYKARA - Ben 2005 yılından beri Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yirmi bir yıl.

VAN BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ YÖNETİM KURULU BAŞKANI HANEFİ BAYKARA - Doğrudur Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ne tür faaliyetler yapıyorsunuz?

VAN BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ YÖNETİM KURULU BAŞKANI HANEFİ BAYKARA - Şu an Birinci Lig'de, Türkiye Bedensel Engelliler Birinci Lig'inde, Tekerli Sandalye Basketbol Lig'inde ve diğer ferdi branşlarda ama maalesef, bütçemiz olmadığı için yapamıyoruz. Sayın Valimizin destekleri oluyor ama spor alanında yeterli olmuyor. Sayın Valim bu konuda gerekeni yapıyor, biz konuda kendisine teşekkür ediyoruz ama yetmiyor. Sadece bedensel engelliler değil görme engelliler, işitme engelliler de aynı problemi yaşıyor. Bunun bir protokolle engelli spor kulüplerinin desteklenmesini istiyoruz.

Az önce söylediğimiz hayata geçerse emin olun, birçok engelli spor kulübü bununla ilgili rahata kavuşacaktır.

Şimdi, istihdam konusunda da yüzde 3'ler yüzde 5'lere 2-3 artırılırsa en azından engelli istihdamıyla ilgili çalışmalara...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - İlde kaç tane engelli spor kulübü var?

VAN BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ YÖNETİM KURULU BAŞKANI HANEFİ BAYKARA - Van'da bedensel engelliler, görme engelliler, işitme engelliler, 3 tane spor kulübü var aktif olarak.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Toplam 3 tane mi Van genelinde?

VAN BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ YÖNETİM KURULU BAŞKANI HANEFİ BAYKARA - 3 tane Sayın Bakanım Van'da.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sayın Valim, kaç tane var Van'da spor kulübü? Van İl Spor Müdürümüz nerede?

VAN GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRÜ MEHMET TOSUN - Şu an 4 tane var Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Daha fazla var, ilçelerle falan daha fazla var. Onu bir öğrenin, hızlıca öğrenin.

VAN BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ YÖNETİM KURULU BAŞKANI HANEFİ BAYKARA - Sayın Valim aktif olarak faaliyet gösteren, liglerde mücadele eden...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Siz şimdi yirmi yıldır kulübün Başkanısınız, öyle mi?

VAN BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ YÖNETİM KURULU BAŞKANI HANEFİ BAYKARA - Evet, doğrudur Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kaç engelli sporcunuz var?

VAN BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ YÖNETİM KURULU BAŞKANI HANEFİ BAYKARA - Şu an işitme engellilerde 70'in üzerinde var, görme engellilerde lisanslı 120 sporcumuz var bu sene. Bizim yaklaşık 30 çünkü basketbol branşında sadece faaliyet gösteriyoruz, destek bulamadığımız için öbür branşlara yönelemiyoruz Sayın Valim. Yani bir deplasmana gidiyoruz, örneğin geçen hafta Samsun'a gittik, 120 bin lira bir bütçemiz vardı deplasmana gitmek için ama Valilikten ödeneklerimiz çıkıyor, 900 bin lira. O da Sayın Valimizden ilk kez bu sezon bir destek görebildik. Büyük sıkıntılar yaşıyoruz, Sayın Valimiz bu konuda duyarlı ama bazen dilekçelerimize cevap alamıyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ama "İlk kez destek verdi." diyorsun.

VAN BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ YÖNETİM KURULU BAŞKANI HANEFİ BAYKARA - Şimdi, son yılda ilk kez bu kadar yüksek bir meblağda destek verildi.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - "İlk kez destek verdi." diyorsun, hem duyarlı hem ilk kez.

VAN BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ YÖNETİM KURULU BAŞKANI HANEFİ BAYKARA - Bu yılda yüksek meblağ olarak ilk kez destek verdi. Daha önceki liglerimize araç konusunda destek veriliyor, yetersiz kalıyor. Bunu proje olarak...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hanefi Bey, bakın, olayları net konuşacağız. Şimdi, bakın, siz yirmi bir yıldan beri o kulübün Başkanısınız değil mi? Kulüp demek ki sürdürülebilir bir süreçle yoluna devam ediyor. Burada ne tür faaliyetleri artırmak lazım, ne tür faaliyetlerde eksikleriniz var, bunları tespit etmezseniz lazım. Sizin de kulüp olarak bir muhasebe yapmanız lazım. Tüm engellilere ulaşabiliyor musunuz, onlar da size ulaşabiliyorlar mı? Bunlara da bakmanız lazım. Anlatabiliyor muyum? Güzel projeler hazırlıyorsunuz ama esas itibarıyla Van'daki diğer kulüplerle de sizin bir araya gelip yeni birtakım projeler ortaya koymanız lazım. İş birlikleri yapmanız lazım ve bu noktada aynı zamanda Spor İl Müdürü burada, Bakanlıkla iş birliklerini artırmak lazım. Bunların her biri çok kıymetli. Sizin neticede yirmi bir yıllık tecrübeniz var değil mi?

VAN BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ YÖNETİM KURULU BAŞKANI HANEFİ BAYKARA - Sayın Bakanım, şu an Van'da nizami spor salonu olarak bir Nur Tatar var, diğerleri nizami değil ve spor salonunda doğru düzgün antrenman...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şu an en yeni spor salonları Van'da. Çok spor salonu yaptık oraya değil mi Vali Bey?

Buyurun.

VAN VALİ YARDIMCISI LÜTFULLAH GÖKTAŞ - Sayın Bakanım, şu an 63 tane spor alanımız var. Belki bahsedilen, Başkanımızın bahsettiği şey standartlara uygun olarak, biraz daha olabilecek ama eğitim alanında şu an faydalanabilecekleri 63 tane salonumuz var. Sayın Valimizin büyük destek ve gayretleriyle aslında Van spor alanında müthiş bir desteği gördü. Bu konuyla ilgili ulaşılabilirlik, erişilebilirlik alanında birçok çalışma yapıldı.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bakın, "Spor salonlarıyla ilgili erişim sorununuz var." diyorsa bir defa, fiziksel anlamda böyle bir sorun ve ihtiyaç yok. Van'ın her ilçesinde, en uç ilçesine kadar altyapı tamam.

VAN VALİ YARDIMCISI LÜTFULLAH GÖKTAŞ - Kesinlikle.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ama erişemiyorsa orada yönetim sorunu var demektir tamam mı? Varsa öyle bir şey, kendisi konuları biraz genellemeyle konuşuyor, çok spesifik konuşmuyor. O yüzden, sorularla konuşturuyoruz kendisini. Hanefi Bey'i ama burada bizim bir defa konunun fotoğrafını iyi çekmemiz lazım. Altyapıysa altyapı var, altyapının kullanılması önemli. Spor yoluyla rehabilitasyon bizim Komisyon olarak da önemli başlıklarımızdan biri. Komisyonumuzda buna çok güçlü bir şekilde yer vereceğiz ve bununla ilgili atılacak adımların da bizzat takipçisi olacağız, onu da belirteyim.

VAN GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRÜ MEHMET TOSUN - Sayın Bakanım Sosyal Hizmet Kampüsü diye bir projemiz bitmek üzere, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğümüzle beraber yapıyoruz. Açıldığı zaman havuzundan diğer spor komplekslerine kadar hepsi engelli sporcularımıza açılacak.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şimdi, Müdür Bey, bakın, sosyal hizmet kampüsü olsun, ona itirazımız yok ama bizim her ilçede -Ozan Bey bu işin en yakın şahididir Vali Bey, her türlü altyapı var yani- sosyal hizmet kampüsüne gelene kadar bu altyapıyı havuzlarıyla, salonlarıyla, diğer altyapıyı da kullanmamız lazım. Yani bizim burada yeni bir tesise ihtiyacımız yok. Elbette yeni bir tesis yapılabilir ama sizin bu altyapıyı iyi değerlendirmemiz lazım, bunun takipçisi olacağım. Özellikle Van'da çünkü Van'a apayrı bir pencere açtık, en başından beri o süreç yürüyor, onu takip ediyorum. Gençlik ve Spor Bakanlığı bu anlamda yatırımlara da devam ediyor ama Valilik tüm kurumları çalıştırmıyorsa burada sorun vardır, ben onu söyleyeyim. Onu söyleyeyim çünkü o havuzların yoğun bir şekilde kullanılması lazım, çok yoğun şekilde kullanılması lazım. Arkadaşımız kimseyi incitmem istemiyor anladığım kadarıyla ama burada varsa sorun onu da ifade etmesi lazım. Burada net konuşmanız lazım.

Evet, teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Valim.

VAN VALİ YARDIMCISI LÜTFULLAH GÖKTAŞ - Sayın Bakanım, kıymetli hazırun; saygılarımı sunuyorum.

Öncelikle, ilk başta Van'la ilgili konuşan dernek temsilcilerimizin bazı talepleri oldu, onların hepsini not aldık. Birkaç tanesiyle ilgili birkaç söz söylemek isterim. Özellikle, işaret dili eğitimi noktasında 56 personele geçtiğimiz yıl işaret dili farkındalık eğitimi verdik. Biz bunun sayısını da artırmayı planlıyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kaç personeliniz var işaret dilinde?

VAN VALİ YARDIMCISI LÜTFULLAH GÖKTAŞ - Sayın Bakanım, o konuda tam sayı şu an notlarımda yok ama 56 personele farkındalık eğitimi verdik.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şimdi, bir defa, bizim işaret diliyle ilgili bir sayfa açmamız lazım bütün illerde. Bu anlamda yetişmiş insan kaynağını takviye edecek birtakım projeler başlatmamız lazım ve ivedilikle, örneğin, hastaneye işaret dili tercümanı görevlendirmemiz lazım, yoksa.

VAN VALİ YARDIMCISI LÜTFULLAH GÖKTAŞ - Notlarımızı aldık Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - İvedilikle yani bunlar artık konu değil Türkiye'de, günün Türkiye'sinde bunları bizim çözdüğümüzü biz düşünüyoruz ama yerelde, yönetim uygulamalarında sorun varsa bunu da aşmamız lazım.

VAN VALİ YARDIMCISI LÜTFULLAH GÖKTAŞ - Bu aksaklıklarla ilgili de notlarımızı aldık Sayın Bakanım.

İkinci bir konu başlığımız, İŞKUR'la ilgili bir talep olmuştu. İŞKUR'la ilgili 2 tane engelli iş koçu görevlendirilmesi yapılmış.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - O işaret diliyle ilgili söylüyor, gelen talep işaret diliyle ilgili.

VAN VALİ YARDIMCISI LÜTFULLAH GÖKTAŞ - Evet, efendim, orada da biz engelli bireylerin yönlendirilmesini de yapıyoruz. Bu konuların altını çizmek isterim.

Arz ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Özellikle hastanede engelli bireylere ayrılan yerlerin başkaları tarafından kullanılması konusu, o da önemli bir konu. Bunu gerekirse siz Emniyetle iş birliği hâlinde buraları sürekli taramanız lazım, ceza kesmeniz lazım. Biz işin yaptırım tarafıyla ilgili Mecliste bir adım atmayı düşünüyoruz ama siz bunu sahada uygulamazsanız bir anlamı olmaz. Bu da takip edeceğimiz konulardan biri.

Diğer konu, az önce Spor İl Müdürlüğümüze ifade ettiğim, spor altyapısının engelli vatandaşlar tarafından çok ama çok detaylı şekilde kullanılması, bunun önünün daha da açılması lazım. Hanefi Bey'in bahsettiği o. O yüzden, burada bizim hakikaten eşgüdümü güçlendirmemiz lazım.

VAN VALİ YARDIMCISI LÜTFULLAH GÖKTAŞ - Anlaştık Sayın Bakanım, notlarımızı aldık.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkürler.

Evet, Müdür Bey, söyleyeceğiniz bir şey var mı?

VAN GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRÜ MEHMET TOSUN - Sayın Bakanım, 5 kulübümüz var resmî olarak, lisanslı sporcu sayımız 398, şu an engeli faaliyet sayımız da şu an ilde 35. Şu an resmî olarak 5 kulübümüz var Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, orada bir Beyefendi parmak kaldırıyor. Hangi il?

BİTLİS İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI AYDIN TÜRK - Van İşitme Engelliler Spor Kulübü.

Tercümanlık konusuna ben ekstradan bir şey eklemek istiyorum. Hani, hastanelere tercüman alınmasını istiyoruz ama yalnız bu yüz yirmi saatlik eğitimle giderilmeye çalışılıyor. Yüz yirmi saatlik eğitim yetersiz çünkü sağlık gerçekten riskli ve tehlikeli bir yer. Yanlış anlatılan bir çeviriden gerçekten işitme engellilerin hâli çok yaman olabiliyor çünkü önceden bu konuları yaşadık.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Demek ki eğitim saatini artırmak lazım.

BİTLİS İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI AYDIN TÜRK - Sayın Vekilim, yüz yirmi saatlik gerçekten yetersiz, işitme engellilerle iç içe, pratik yapılması lazım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yani yüz yirmi saat bu işin başlangıcı değil mi?

BİTLİS İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI AYDIN TÜRK - Kesinlikle, adalette de o şekilde. Mesela, geçen gün bir işitme engelli arkadaş diyor ki: "Ya, yüz yirmi saatlik eğitimden sonra Adalete atanıp bu konuda da gerçekten..."

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Doğru, haklısınız o konuda, birden yüz yetmiş saatle olacak iş değil, doğru. Burada nitelikli insan kaynağı önemli, nitelikli ve yenisini yetiştirmek de tabii ki önemli.

BİTLİS İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI AYDIN TÜRK - Bir de ekstradan bir şey daha söylemek istiyorum: Şimdi, rehabilitasyon merkezlerinde işitme engelli bireylerin orada sadece haftada bir gün ve sadece burada da bir buçuk saat eğitim veriyorlar. Biz işitme engeliyiz, sağırılık toplumda büyük bir sıkıntı, oradaki eğitimin biraz daha, haftada sadece bir buçuk saat değil de en az iki gün veya üç gidip en az bir üç-dört saat bir eğitim almaları gerekir. Anne-baba işitme engelli, zaten kendisi, çocuğu da işitme engeli, bir de implant ameliyatı var bu çocuğun, konuşma terapisinin yapılması gerekiyor, dediğim gibi haftada sadece bir gün...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sağlık Müdürlüğümüz, konuşma terapisti altyapımız nasıl Van'da?

VAN İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUHAMMED TOSUN - Sayın Bakanım, konuşma terapistleri hem Eğitim Araştırma Hastanesinde hem de Üniversite Hastanesinde aktif poliklinik yaparak yönlendirilen tüm hastalara bakıyorlar, hani şu an bize bildirilen...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kaç tane var kadrolu?

VAN İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUHAMMED TOSUN - Yanlış bilmiyorsam şu anda 7-8 terapistimiz var bizim hastanede ama net sayıyı şu anda bilmiyorum, bakmam lazım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Onu bir öğrenebilir miyiz ivedilikle?

BİTLİS İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI AYDIN TÜRK - Sayın Bakanım, bu verilen eğitimler rehabilitasyon merkezlerinde veriliyor. Bu, Millî Eğitim tarafından kontrol ediliyor, denetimi yapılıyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bakanlık bünyesinde kaç tane var kamu kurumlarına yönelik olarak? Van Millî Eğitim Müdürü burada mı? Evet, Müdür Bey, konuşma terapisti, dil ve konuşma terapisti...

VAN İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ BİLAL YILMAZ ÇANDIROĞLU - Sayın Bakanım, bizim bünyemizde konuşma ve dil terapisti bulunmamaktadır. Bizim 26 özel eğitim okulumuz bulunmaktadır. Bu 26 özel eğitim okulumuzda kaynaştırma öğrenci...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - İşitme engelli okulu var mı?

VAN İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ BİLAL YILMAZ ÇANDIROĞLU - İşitme engelli okulumuz var, sadece bizim görme engelliler okulumuz yok Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şimdi, şöyle: İşitme engelli okulu var mı diye niçin sordum? Konuşma terapisti konusuyla direkt bağlantılı bir konu.

Sayın Valim, bu okullara bu anlamda dil ve konuşma terapisti; az önce biz bir işitme engelli okulundaydık Sur'da, orada da öyle bir ihtiyacımız var. Vali Yardımcımız konunun tamamıyla takibinde ama bizim Van'da da bu konunun üstüne gitmemiz lazım. Çok önemli bir ihtiyaç, o olmadan olmaz.

BİTLİS İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI AYDIN TÜRK - Sayın Bakanım, bizim Van ilimizde görme engellilerle ilgili herhangi bir okulumuz yok, en yakını Erzurum ve Diyarbakır ilimize yakın.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Nasıl ihtiyaç durumu, yoğunluk nasıl?

BİTLİS İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI AYDIN TÜRK - Yani yoğunluk var da daha önce talepte de bulunuldu ama maalesef gerekli onayları alamadık, bu konuda yardımcı olursanız.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, notlarımızı alıyoruz, Vali Bey'le de konuşalım aynı zamanda, Ozan Valimizle.

Teşekkür ediyorum.

Hanefi Bey, söyleyeceğin bir şey kaldı mı?

VAN BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ YÖNETİM KURULU BAŞKANI HANEFİ BAYKARA - Sayın Bakanım, ben az önce söylemeyi unuttum, daha doğrusu, şöyle bir şey: Bakıcı maaşları ile engelli maaşlarının aynı çatı altında toplanarak tek bir sistem üzerinde engellilere verilmesi genel olarak... Dosyam hazır, sunacağım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Lütfen.

VAN BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ YÖNETİM KURULU BAŞKANI HANEFİ BAYKARA - Yalnız, benim az önce söylemiş olduğum, sizin zamanınızda yapılan Nur Tatar Spor Salonu dışında... Bakın, bizim rakiplerimiz -Batman'da da var, Mardin'de de var- geldikleri zaman salonu onlara sorunuz; az önce benim söylemiş olduğum bu. Salon var, nizami değil Sayın Bakanım. Yani 2'nci katta salonlar var, nizami değil. Evet, devlet büyük bir yatırım yapmış, bu dediğimiz doğrudur ama nizami olmayan bir salon kullanılmıyor Sayın Bakanım. Pota başka bir tarafta, soyunma odası başka tarafta, araç yok ulaşmıyorum. Büyük otobüs göndermiştik...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Nizami olmaması mümkün değil.

VAN BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ YÖNETİM KURULU BAŞKANI HANEFİ BAYKARA - Ama Sayın Bakanım, rakip takımımız şurada, sorabilirsiniz, bakın, şurada.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - İlyas Bey yok mu?

Evet, peki, Vali Bey'le konuşacağım. Bizzat kendisi hazırladı projeleri.

VAN BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ YÖNETİM KURULU BAŞKANI HANEFİ BAYKARA - Yani bakabilirsiniz Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ozan Bey'le konuşalım.

VAN BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ YÖNETİM KURULU BAŞKANI HANEFİ BAYKARA - Sayın Valim bu konularda duyarlı. Ben tekrardan huzurunuzda teşekkür ediyorum.

Dosya olarak hazırladık Sayın Bakanım. Diğer söz almak isteyen arkadaşlar...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ama şimdi "Nizami değil." diyorsun.

VAN BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ YÖNETİM KURULU BAŞKANI HANEFİ BAYKARA - Bakın, nizami değil, yine söylüyorum. Bakın, rakiplerimiz burada, sorabilirsiniz, maç oynanmadı, ertelendi.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Nizami olmaz olur mu?

VAN BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ YÖNETİM KURULU BAŞKANI HANEFİ BAYKARA - Ama Sayın Bakanım, rakibimiz de burada, sorabilirsiniz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ben arayacağım şimdi kendisini.

VAN BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ YÖNETİM KURULU BAŞKANI HANEFİ BAYKARA - Tabii.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tamam, teşekkür ediyorum.

VAN BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ YÖNETİM KURULU BAŞKANI HANEFİ BAYKARA - Ben teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, Van'dan söz almak isteyen var mı? Van'dan bir bilgi notu bekliyoruz.

VAN İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUHAMMED TOSUN - Sayın Bakanım, 7 dil ve konuşma terapisti şu an hastanede hizmet vermekte.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hastanede.

VAN İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUHAMMED TOSUN - Evet.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum.

Evet, şimdi, Van'la ilgili diğer bir notu bekleyeceğiz. Siz konuşursanız Vali Bey'le çünkü kendisi şey yaptı, ben de ararım birazdan ama bir konuşun bu salonların nizamılığı durumunu, ondan sonra Van defterini Diyarbakır'a devredelim.

Evet, Diyarbakır Yeşilay Şube Başkanı İhsan Aslan burada mı? Yok.

Peki, Engelli Sanatçı Mansur Meçin, Diyarbakır.

Buyurun Mansur Bey.

SANATÇI MANSUR MEÇİN - Merhaba Sayın Bakanım, Sayın Valim.

Ben aynı zamanda Kültür ve Turizm Bakanlığına halk şairi olarak kayıtlı bir halk şairiyim.

Bizim en büyük sorunumuz ise şöyle: Yapılan kültür yolu festivallerinde bizler yerel sanatçılar olarak hiçbir zaman davet edilmiyoruz, hiçbir zaman bir etkinliğe katılamıyoruz ve engelsiz olarak engellileri de hiçbir şekilde temsil edemiyoruz. Bizim en büyük sorunumuz bu yani sanatçı olarak bunu söyleyebilirim.

Öte yandan, kırsal kesimde yaptığım çalışmalarla ilgili bir iki bilgi vermek istiyorum. Kırsal turizm derneklerimiz var bizim, Tarım Bakanlığına bağlı olarak çalışan lider derneklerimiz var ve bu lider derneklerinin yaptığı çalışmalarda kırsalda göçe bağlı olarak çok fazla yüksek derecede bir nüfus yoğunluğu olduğunu tespit etmiş bulunmaktayız. Özellikle göçe bağlı olarak geride kalan yaşlılarımızın çok yoğun olarak desteğe ihtiyacı bulunmaktadır. Şöyle bir anekdot söylemek istiyorum aslında: Kırsalda yaptığım bir çalışma neticesinde, Eğil'de bir vatandaşımızın -yaşlı bir amcamızın- iki sene önce yıkılan evinin el birliğiyle hep beraber tadilatını gerçekleştirdik. Böyle sorunlarımız çok fazla, arz etmek isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Zeynep Aktaş, engelli girişimci burada mı? Yok.

Cihan Aslan, buyurun.

CİHAN ASLAN - Değerli Bakanım, Sayın Valim, Değerli Komisyon üyeleri ve değerli engeldaş arkadaşlarım; hepinizi selamlıyorum.

Ben yirmi sekiz yıllık erkek kuaförüym, 43 yaşındayım, 4 çocuğum var. Yaklaşık olarak, bundan birkaç yıl önce, biliyorsunuz, büyük bir depremde hem dükkânlarımız hem evlerimiz ciddi anlamda hasar gördü ve iş kaybına neden oldu bu durum. Evim kira, dükkânım kira fakat İş Kurumu engelli bireylere yönelik açtığı destek istihdam projesiyle yaklaşık olarak 466 bin TL tutarında bir desteğe bana mesaj geldi ve bu mesajla başvurdum. Sayın İl Müdürümüz Reşat Merttir ve diğer danışman arkadaşlarımız bizi ilgiyle, alakayla ciddi anlamda karşıladılar, kapıya kadar uğurladılar, gerekli bilgileri verdiler ve yaklaşık beş veya altı aylık bir süre sonunda bu desteği almış oldum, kendi iş yerimi kurdum. Bu durumdan dolayı çok mutluyum, kendilerine teşekkür ediyorum, gerekli işlemleri yapan tüm Bakanlığımıza...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kaç yıldır yürüyor süreç, kaç yıldır iş yeri açık?

CİHAN ASLAN - İş yeri şu an yeni iki ay oldu.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Nasıl işler?

CİHAN ASLAN - İşler çok şükür, hamdolsun, iyi.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Maşallah.

CİHAN ASLAN - Ama şunu söylemek istiyorum: Öncelikle, bu olay benim için çok kıymetliydi çünkü çok zor bir durumdaydım. Daha önce başkasının yanında çalıştım, iş yerimi kapatmak zorunda kaldım 2018'de, tekrardan bu sene itibarıyla vergi girişim oldu, diğer bütün resmî işlemlerimi yaptım. Bu konuda Değerli Valimize, Değerli İl Müdürümüze ve bu konu hakkında bize destek veren, emek veren tüm üyelere teşekkür ediyorum, tüm çalışma arkadaşlarına teşekkür ediyorum.

Aynı zamanda, ben engelli öğretmenim. Engelli öğretmen alımında sadece bir istirhamım olacak Değerli Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Branşınız?

CİHAN ASLAN - Branşım adalet, kamu yönetimi mezunuyum. Adalet alanında öğretmenlik yapmak istiyorum. Zaten tek bir branş olarak bize çıkıyor meslek liselerinde. Değerli Bakanım, en son Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının belirlediği bir rakam vardı, orada sadece bizden 1 kişi alındı. 1.381 engelli öğretmen alımında sadece 1 kişi, o da Yozgat'a alındı. Yani biz engelli öğretmenler olarak... Benim bu arada engelim, engel düzeyim iç hastalıklar. Yalnız benim gibi bekleyen birçok engelli öğretmen bireyimiz var. Evet, ben çekirdekten yetişmiş bir meslek erbabıyım fakat mesleği hiç olmayan, eli ekmek tutmayan birçok engelli öğretmen şu an dışarıda. Sizden istirhamım budur.

Teşekkür ederim, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum.

Ercan Bey, buyurun.

DİYARBAKIR SSPE DERNEĞİ BAŞKANI ERCAN AKTO - İlk önce, Sayın Bakanım, hepiniz hoş geldiniz.

Sizlere ve Sayın Valime, burada bulunan bütün STK'lere ve değerli hazıruna saygılarımızı sunuyoruz.

Sayın Bakanım, Maraş toplantısında bir kitap sunmuştum ben ve 16 maddelik bir rapor sunmuştum. Onların durumunu soracaktım, gerçekten o kitabı değerli vekillerim de okudu mu, okumadı mı? Çünkü bütün şeyler orada bulunuyor. Bazı konular var Sayın Bakanım, burada dikkat ettiğim kadar. Bizim zamanımızı alan yerelde, yerelde gerçekten muhatap alınabiliyorsak, dinlenebiliyorsak bu kadar sorular yerelde size gelmezdi. Bu bir sıkıntıdır, hepimiz için bir sıkıntıdır, bunu söylüyorum ben. İstişare içerisinde olmamız gerekiyor çünkü STK'yız. Ben yirmi yıllık bir Dernek Başkanımı. Yirmi dört yıldır bitkisel hayatta olan bir kızım var ve bu konu üzerinde rapor dışında sunacağım şeyler var. Ankara'da bulunan bir dernekle beraber 100 bin imzayla Meclise başvurmuştuk engelli bakımlılığına mükellef olan bireylerin emekli olabilmeleri için.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz sizinle Ankara'da görüşmüş müydük?

DİYARBAKIR SSPE DERNEĞİ BAŞKANI ERCAN AKTO - Ankara'da görüşmüştük, Maraş'ta da görüşmüştük biz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, doğru.

DİYARBAKIR SSPE DERNEĞİ BAŞKANI ERCAN AKTO - Bu konu üzerinde gerçekten özellikle kronik hastalara bakan, yıpranma payı olan anneler adına Meclis bunu yaparsa onlar adına çok seviniriz.

İkinci bir konu Sayın Bakanım, araç alımında hastalar ve engelliler ikiye ayrılır. Kronik hastalar, özellikle mahkemede vasi kararı olan bireyler, hastanın bütün şeyiyle vasi olan kişidir, yetkili kişidir. Örnek vereyim kendi üzerimden, hastam 6 yaşında hastalığa yakalandı ve bitkisel hayattadır. Araç aldım, şimdi 29 yaşındadır. Aracı yarın satarsam -çünkü çok insanın başına gelen bir şeydir bu- sattığım zaman mahkemeden karar almam gerekiyor ve oradaki hâkimin takdirine kalan bir şey. Bilirkişi istiyor, para yatırılıyorsunuz ve sıkıntılar yaşıyorsunuz. Mademki ben o insanın vasisiyim ve hepimiz de biliyoruz ki o çocuk o aracı alma yetkisinde değil, çünkü baba değil, çünkü orada müşterek hiç kimse yok, orada ayırt edilmesi gerekiyor. Genelleme yapılmış, şimdi babasına da vasi olan bir insan var ama çocuğuna da vasi olan bir insan var. Burada özellikle o mahkeme kararıyla vasi olan, aynı araç satışında da gerçekten sıkıntılar yaşamasın. Bu konu üzerinde özellikle durulması gerekir.

Sayın Bakanım, değerli dernek başkanlarımız söylediler. Sosyal alandan olsun, spor olsun, araç alımından olsun, iş alımından olsun bütün engelli arkadaşlarımız faydalaniyor, faydalanması gerekiyor. Yani az faydalaniyorlar, ben onun için faydalaniyorlar demiyorum ama kronik hastalar, yatağa bağımlı olan hastalar devletin hiçbir şeyinden faydalanamıyorlar ve aile olarak da en azından onları yerine işi olmayan, evde çalışan hiç kimsesi olmayanlara da kontenjan verilmesi gerekiyor. Olması gereken bu çünkü bu konu üzerindeki kronik mesele özellikle PTT'den maaş alan insanlar. Sayın Bakanım, -belki şey gelebilir özür dilerim- düşünabiliyor musunuz, devlet bir maaş veriyor, 13 bin liraya çıktı. Bir aile kenar mahallede ise iki sefer hastayı bırakıp gidip maaş çekmek zorunda kalıyor. Zaten PTT'nin hiçbir bankamatikinde para yok; ya bozuktur, ya Ziraat Bankasına bağlı bankaya, o da en az 5-6 kilometre mesafede. O aile o parayı almak için -küçük bir miktar ama- iki sefer hastayı bırakıp dışarı çıkmak zorunda kalıyor.

Burada yerelden de, oradan da şikâyetle bulundum; şikâyet değil bir eleştiridir. Bizim yaptığımız bütün şeyler şikâyet değildir Sayın Bakanım, eleştiridir, bir boşluktur.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sizlere dinlemek için geliyoruz biz de zaten.

DİYARBAKIR SSPE DERNEĞİ BAŞKANI ERCAN AKTO - Buradan İl Sağlık Müdürlüğünden randevu talep ettik.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kimden?

DİYARBAKIR SSPE DERNEĞİ BAŞKANI ERCAN AKTO - İl Sağlık Müdürlüğünden.

Maraş'ta da bunu söyledim, hâlâ da görüşmüş değiliz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Maraş'taki İl Sağlık Müdürü mü, buradaki mi?

DİYARBAKIR SSPE DERNEĞİ BAŞKANI ERCAN AKTO - Diyarbakır'daki.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Nerede müdür bey?

DİYARBAKIR SSPE DERNEĞİ BAŞKANI ERCAN AKTO - Ben Diyarbakırlıyım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Niye görüşmüyorsunuz beyefendiyle?

DİYARBAKIR SSPE DERNEĞİ BAŞKANI ERCAN AKTO - Randevu verilmiyor, Aynı zamanda Engelliler Federasyonu adına da verilmiyor.

DİYARBAKIR İL SAĞLIK MÜDÜRÜ EMRE ASILTÜRK - Çıkışta görüşelim hemen.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Burada tanışın, ondan sonra görüşmeye devam edin, görüşemezseniz de haberim olsun. Verin kartımı Beyefendiye. Görüşmeme diye bir şey olmaz, herkesin kapısı herkese açık olmalı, öyle bir şey yok.

DİYARBAKIR SSPE DERNEĞİ BAŞKANI ERCAN AKTO - Şimdi, randevu verilmedi, bakın, zaten verilmesi gerekiyor. Sayın Valim buradadır, zaten tanışıyoruz, kart bende var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz Ercan Bey'in bilgilerini de alalım.

DİYARBAKIR SSPE DERNEĞİ BAŞKANI ERCAN AKTO - Benim önerimdir, Sayın Vali yılda iki sefer bütün dernekleri toplayıp -sadece Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüyle istişare hâlindeyiz ve erişilebilirliği de Sayın Valimle yürütüyoruz- bizleri çağırıp dinlemeleri gerekiyor. Dinledikleri zaman zaten...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Elbette. Bakın, biz dinlemeye geldik sizi ama buradaki yerel yönetici de sizi dinleyecek her zaman, kapısı sürekli açık olacak, bunun mazereti olmaz.

DİYARBAKIR SSPE DERNEĞİ BAŞKANI ERCAN AKTO - Teşekkür ederim. Bizim talebimiz de budur, amasız mamasız, ön yargısız sendikaları dinlemeden ilerlemek mümkün değildir.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Mümkün değil. O yüzden biz de buradayız.

DİYARBAKIR SSPE DERNEĞİ BAŞKANI ERCAN AKTO - Bu konuda bütün idari birimlerden özellikle ricam, bizi dinlemesi gerektiği.

Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tabii ki, bu çok kıymetli bir şey, bu bizim çalışma felsefemiz zaten Komisyon olarak ama aynı hassasiyeti yereldeki arkadaşlarımızın da göstermesi lazım. Efendim, göstermezse de bunun müeyyidesi uygulanır, anlatabiliyor muyum?

DİYARBAKIR SSPE DERNEĞİ BAŞKANI ERCAN AKTO - Sayın Bakanım, özür diliyorum, bakın, araştırma hastanesi kurulduğundan bu yana -doktor arkadaşlar var, bizim Sayın Elâzığ Milletvekilimiz var, tecrübeli bir insandır- yıllarca hastanede palyatif odaların olması gerektiğini söyledik çünkü çoğu hastalar yoğun bakımlık değildir ve koğuşt yatmaması gerekirken ortak koğuşt palyatif odadır ve bu hastaları gerçekten hâlâ daha anlatmış değiliz.

Bir de bir sıkıntımız var, sık sık baştaipler değişiyor yani biz tanıyana kadar onlar da değişiyorlar.

Teşekkür ederim ben.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Erol Hocam, buyurun.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Şimdi, evet, dediğiniz çok doğru, özellikle yoğun bakım ihtiyacı olmayan ama bakıma ihtiyacı olan hastalar için palyatif servisleri var. Ben zannediyorum -Müdür Bey de beni onaylayacaktır- Diyarbakır'da da çünkü Elâzığ'da da aynı, birçok ilde de palyatif servislerimiz var ve giderek de palyatif servislerimizin yatak kapasitesini artırıyoruz, değil mi Hocam?

DİYARBAKIR İL SAĞLIK MÜDÜRÜ EMRE ASİLTÜRK - Palyatiflerle ilgili çok büyük çalışmamız var, maksimum hâlde kullanmaya çalışıyoruz, hatta ilçelerdekileri de etkin ve aktif hâle getirmeye çalışıyoruz. Önemsiyoruz palyatif servisleri.

DİYARBAKIR SSPE DERNEĞİ BAŞKANI ERCAN AKTO - Sayın Vekilim, teşekkür ederim.

Benim hastam yattığı zaman en az 2 refakatçi olması gerekirken yatacak yer yok çünkü aklı başında, başında olmazsak korkuyor ve SSPE hastasıdır biliyorsunuz ve o hasta normalde palyatifte yatırılması gerekiyorken normal koğuşt da sıkıntı var çünkü 2 kişilik. O sıkıntılar sadece bizim söylediğimiz, sadece SSPE'lilere dayalı değil ki, fark etmez, oraya ihtiyacı olan herkes için söylüyoruz biz.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Evet, teşekkür ediyoruz.

Şırnak'la devam edelim, sonra Diyarbakır'a tekrar döneriz.

Şırnak'tan katılanları bir görebilir miyiz acaba?

Tamam, evet, bir listemiz var.

Şırnak Engelliler Derneği, Tayyip Uğur Bey, buyurun.

ŞIRNAK ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI TAYYİP UĞUR - Sayın Bakanım, Değerli Komisyon üyeleri ve değerli katılımcı arkadaşlar; bize böyle bir imkân sunduğunuz için teşekkür ederiz, özellikle sağ olun. Biliyorsunuz, biz, Büyük Millet Meclisinde de sizlerle bir istişare toplantısı yapmıştık, Allah razı olsun. Özellikle de bu alanda bizlere sunmuş olduğunuz bu fırsat gerçekten çok güzel bir şey. Halkla, STK'lerle, engellilerle, onlarla bire bir görüşüp gerekli sorunları dile getirmek adına güzel bir şey gerçekten de. İnşallah hayırlara vesile olur, inşallah Komisyonumuzdan çıkacak olan bütün sonuçlar biz engellilerin hayatına daha güzel şeyler katacak ve daha güzel olacak.

Şırnak'tan geldik. Az önce çoğu arkadaşımız, Van'daki arkadaşlarımız, Diyarbakır'daki arkadaşlarımız dile getirdiler. Bizim de şu anda Şırnak özelinde, Şırnak merkezde işitme engelliler için tercüman eksikliğimiz var mı? Arkadaşlarımız zaten raporlarını belirtecekler, Sayın Sağlık Müdürlüğümüz ve diğer arkadaşlarımız.

Buna istinaden spor alanında Şırnak şu anda gerçekten de hem millî hem de uluslararası alanda bir numara; 2'nci olan arkadaşlarımız var, 3'üncü olan arkadaşlarımız var. Bunlar bizim için bir gurur ve bu gururu şöyle taşıyoruz: Bize imkân verilirse sportif alanlarda, sosyal alanlarda daha ileri gidecek ve ülkemizi, gerekirse bölgemizi daha güzel temsil edeceğiz. Var, eksikliklerimiz çok; özellikle sosyal tesis konusunda Şırnak'ta üniversitenin yanında bir tane spor sosyal tesisi kurulmuş; Gençlik Spor İl Müdürlüğümüzden Allah razı olsun. Çok güzel de yer ama araç sıkıntımız var. Biz, mesela kardeşlerimize dediğimizde onlara görevlendirecek aracımız yok.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Araç konusunu da Gençlik ve Spor il müdürlüklerimiz çözüyorlar. Şırnak İl Müdürlüğümüz burada mı? Araç konusuna bir bakalım.

ŞIRNAK GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRÜ FEDAİ DİN - Tamam Sayın Bakanım.

ŞIRNAK ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI TAYYİP UĞUR - İstirham ediyoruz, engelliler STK adına.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Engelli konusunda araç desteği önemli.

ŞIRNAK ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI TAYYİP UĞUR - Çünkü daha önce Fedai Müdürlüğümüzle görüştüğümüzde merkezle üniversite arası uzak, vallahi bazen otostop çekiyorlar ve çoğu kardeşim engelli birey. Derneğimin üyesi olan...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tamam, söyledik onu, inşallah çözeriz araç konusunu.

ŞIRNAK ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI TAYYİP UĞUR - Allah razı olsun. Tercüman konusunda da bize İŞKUR...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tercüman konusu da genel olarak burada aslında 8 ilimizin de Vali Yardımcısı var.

ŞIRNAK ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI TAYYİP UĞUR - Şırnak'ta hiç yok.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Ben teşekkür ediyorum, Diyarbakır'a gelmeden önce bugün haberlerde de Sağlık İl Müdürlüğümüzün mesela bir şeyi var, biraz eğitimler vesaire Diyarbakır'da yapılmış galiba.

ŞIRNAK İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MURAT SİLİ - Evet, işitme engellilere yönelik yüz elli saat süren...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Bence bu işi Vali Yardımcılarımız illerde sahiplenirlerse kısa süre içerisinde bu konuyu aşırız diye düşünüyorum.

ŞIRNAK İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MURAT SİLİ - Bizler diğer kurumlarımızda da bunu yaygınlaştıracamız. İnşallah Millî Eğitimle görüşüp diğer kurumlarımızda da yani Dağkapı Askerî Hastanesinde yapıldı, diğerlerinde de yapacağız inşallah.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Teşekkür ediyorum.

ŞIRNAK ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI TAYYİP UĞUR - Sağlık Müdürlüğümüz buradalar sanırım. Bizim anestezi konusunda özellikle de Şırnak'ta, mesela, geçen gün engelli bir üyem derneğe geliyor ve diyor ki: "Başkan, benim çocuğum anestezi olacak ama Diyarbakır'a gönderildi." Diyarbakır'a gönderildi, adam kara kara düşünüyor, kendisi de engelli, çocuğu da engelli ve getirmek için gerçek anlamda zorluk...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Anestezi konusunda mı yoksa sağlığıyla alakalı başka bir konuda mı?

ŞIRNAK ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI TAYYİP UĞUR - Sadece anestezi içi Şırnak'tan Diyarbakır Araştırma Hastanesine gönderiliyor.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Diş için mi, diş konusunda mı?

ŞIRNAK ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI TAYYİP UĞUR - Hayır, çocuğun başka ateş durumları falan vardı, herhâlde bir ameliyat geçirecekti, anestezi konusunda adam geldi, benimle görüştü; ben gerekli yerleri aradım, dedim ki...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Belki anestezide hassasiyet vardır, şimdi doktorlarımızı da...

ŞIRNAK ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI TAYYİP UĞUR - Cizre'de yoktu, sadece Diyarbakır'da olduğunu söylediler arkadaşlar.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Şırnak Sağlık İl Müdürlüğümüz burada herhâlde, bu konuyla ilgili bizi bilgilendirirseniz.

ŞIRNAK İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MURAT SİLİ - Sayın Bakanım, şu anda Şırnak Ağız Diş Hastanemizde anestezi...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Diş değil ama konu, başka konu bu.

ŞIRNAK İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MURAT SİLİ - Genelde çocuk anestezimiz yok efendim, genel anestezi uzmanlarımız var.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Yani, bunun için çocuk anestezisine gerek yok ki, böyle bir şey de yok zaten. Yani normal anestezi uzmanınız varsa, normal ameliyatlar yapılıyorsa...

ŞIRNAK İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MURAT SİLİ - Çocuk cerrahlarımız var, evet ameliyat yapılıyor.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Bir müsaade edersen Hocam.

Normalde anestezi uzmanınız varsa bütün ameliyatlarınızı yapabilirsiniz, değil mi?

ŞIRNAK İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MURAT SİLİ - Bizim 6 tane...

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Yani engelli bir çocuk engelli oldu diye, anestezi alamayacak diye bir engel yok. Gerekli tetkikler yapılır ve anestezisi verilir.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Sayın Hocam, belki sevk edilmesi gereken bir hastadır yani hastanın özelliğini bilmeden şimdi konuşmak biraz şey olur.

ŞIRNAK ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI TAYYİP UĞUR - Ben aileyle bu konuda görüştüm. Bu konuda aileyle istişarede olursanız...

ALİ KARAOBA (Uşak) - Yani anestezi uzmanı varsa sıkıntı yok, münferit bir olaydır, sevk gerekiyordur yapmıştır canım, olabilir yani.

ŞIRNAK ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI TAYYİP UĞUR - Yardımcı olursanız, o konuları da giderirsek...

ŞIRNAK İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MURAT SİLİ - Şırnak merkezde 6 anestezi uzmanımız mevcut.

ŞIRNAK ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI TAYYİP UĞUR - Demek ki özel bir durumdan kaynaklı. Ben özellikle bilgi almak istemişim.

Diğer barınma konusunu da bir arkadaşımız dile getirdi. Arkadaşlar, gerçekten de biz barınma konusunda vallahi her ay ya da altı ayda bir sıkıntı yaşıyoruz. Allah razı olsun, Sayın Valimiz altı aylık kiramızı verdi; sağ olsunlar. Belediye Başkanımız da bu konuda duyarlı ve ödeyeceğini... Ama bize kalıcı bir çözüm getirin ki haklarımızı savunabilelim, size erişim, size ulaşım konusunda eğer her ay kira derdiyle kahrolacağımıza, bu kira orada sabit -siz de yardımcı olun- olsun ondan sonra biz size daha iyi ulaşabilelim, derdimizi dile getirebilelim, gerek bu Komisyona gerekse diğer arkadaşlarımıza.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

ŞIRNAK ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI TAYYİP UĞUR - Biz de teşekkür ederiz. Böyle bir imkân sunduğunuz için sağ olun, var olun.

Sosyal tesis konusu zaten Şırnak'ta hiç yok. Bunu da size söyleyeyim. Bunu dile getirirlerse iyi olur.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Cizre Engelsiz Hayat Derneği Kardeş Karaduman, buyurun.

CİZRE ENGELSİZ HAYAT DERNEĞİ BAŞKANI KARDEŞ KARADUMAN - Sayın Başkanım, milletvekillerim ve Komisyon Başkanım; böyle bir programı bizim bölgede yaptığınız için hepinize teşekkür ederiz.

Bizim, Cizre'de sadece sorunumuz erişilebilirliktir, erişilebilirlik hiç yok Cizre'de. Bir engelli arkadaşımız hastaneye gitmek istiyorsa engelli rampası olan hiç minibüs, otobüs yok. Yürüyerek gidecek ya da hiç...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Belediyenin böyle bir hizmeti yok mu?

CİZRE ENGELSİZ HAYAT DERNEĞİ BAŞKANI KARDEŞ KARADUMAN - Yok, belediyenin hiç böyle bir hizmeti yok Cizre'de.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Bizim kamu kurumlarımızın aracı yok mu?

ŞIRNAK AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ SALİH KAYA - Sayın Bakanım, bizim aracımız var 1 tane, engelli kardeşlerimizi getirip götürüyoruz.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Aile Bakanlığımızın aracı varmış. Aslında belediyelerimizin bu hizmetleri yapıyor olması lazım.

CİZRE ENGELSİZ HAYAT DERNEĞİ BAŞKANI KARDEŞ KARADUMAN - Toplu ulaşım hizmeti yok, sadece birkaç tane otobüs var, onun da rampaları ya yok ya çalışmıyor ya hiç hizmet vermiyor.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Şırnak Vali Yardımcımız, yok mu böyle, takip ediliyor mu?

ŞIRNAK VALİ YARDIMCISI MURAT ÇİÇEK - Efendim, biz gerekeni yapacağız, ilave bir araç da alabiliriz.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - O zaman bir araç alalım yani destek olmak için Şırnak'ta. Aile Bakanlığıyla birlikte bence iyi bir koordinasyonla şehre hizmet edebilecek bir potansiyel oluşur o zaman.

ŞIRNAK VALİ YARDIMCISI MURAT ÇİÇEK - Gerekeni yapacağız.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tamam, teşekkürler, takip edeceğiz o zaman bunu, yine Bakanımızın danışmanları not alırsa bu konuyu da, Şırnak'a engelsiz araç konusunu.

CİZRE ENGELSİZ HAYAT DERNEĞİ BAŞKANI KARDEŞ KARADUMAN - Bir de Başkanım, sağlık sorunlarında randevu alma sorunlarımız var, engelli arkadaşlarımız var, aylarca randevu alamıyorlar, onda çok sıkıntı çekiyoruz.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Yani randevu konusunun aslında genel olarak büyük ölçüde çözüme ulaştığını düşünüyorum ama büyük ölçüde yani şu an hâlâ sıkıntılar olabilir ama genel olarak kayıtlarımıza girmiş bir konu zaten, Bakanlığa iletacağız.

CİZRE ENGELSİZ HAYAT DERNEĞİ BAŞKANI KARDEŞ KARADUMAN - Başkanım şöyle bir şey var: Bir engelli arkadaşımız engelli araç almak istiyor...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Sadece engellilerimiz için değil, biz bunu engelli ailelerimiz açısından da daha iyi bir şarta ulaştıralım çünkü engelli bir çocuğun bakım yükümlülüğü varken bu süreleri, vesaire daha kısa tutmak gerektiğini düşünüyorum.

CİZRE ENGELSİZ HAYAT DERNEĞİ BAŞKANI KARDEŞ KARADUMAN - Engelli arkadaşlarımız akülü araç almak istiyorsa bunu yazdırması gerekiyor. Ya Diyarbakır'a gönderecek yahut da bizim burada yazılmıyor. Engelli kullanabilir raporu alamıyoruz, Diyarbakır'a gönderiyor, o bize çok sıkıntı oluyor.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Yani bu konuda işleyiş nasıl oluyor? Burada Sağlık İl Müdürlüğümüz var, bu rapor konusunda "Diyarbakır'a geliyoruz." diyorlar.

ŞIRNAK İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MURAT SİLİ - Sayın Bakanım, bazen bizde olmayan işlemler var, onları mecburen, bazı branşlarımız olmuyor. Mesela, çocuk nöroloji, çocuk kardiyoloji oluyor...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Yani her alanda değil, branşa göre.

ŞIRNAK İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MURAT SİLİ - Evet, her alanda değil. Evet, bizim ÇÖZGER kurulumuz var ve orada her hafta yani ayda toplam 120 hasta alıyoruz. Sadece Şırnak merkez değil, Cizre'de de aynı şekilde.

CİZRE ENGELSİZ HAYAT DERNEĞİ BAŞKANI KARDEŞ KARADUMAN - Sadece kullanabilir raporu için Cizre'den Diyarbakır'a gönderiyorlar.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Neden? Bu akülü araç konusunda bir hassasiyet mi var?

ŞIRNAK İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MURAT SİLİ - Yok efendim, bizim işleyişte, eğer prosedür gereği doktorlarımız, hasta, hepsi işleyiş yapıyorsa bir sıkıntımız yok, sorunumuz yok.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Ama neden böyle diyorlar? "Akülü araç almak için gönderiliyoruz." diyorlar.

ŞIRNAK İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MURAT SİLİ - Onu bize yönlendirsinler, niye sevk ettiklerini biz araştıralım, bakalım, soralım.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Bir bakılsın o zaman.

CİZRE ENGELSİZ HAYAT DERNEĞİ BAŞKANI KARDEŞ KARADUMAN - Engelli arkadaşlarımız var.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tamam bakılacak, biz de bilgi alacağız, Vali Yardımcımız da bu konuyu takip ederse bunlar önemli başlıklar, vatandaşla, hele de engelli ailelerimize zorluk çıkaracak. Eğer denetimsel bir sıkıntı yoksa ya da işte güvenlik açısından, kişinin onlarla alakalı değilse bence daha pratik çözüme gidilmesi gerekiyor.

Peki, bunu da not aldık, başka bir başlığımız yok herhâlde.

Teşekkür ediyoruz.

Cizre Engellileri Koruma ve Dayanışma Derneği, Gülizar Kaplan, buyurun.

CİZRE ENGELLİLERİ KORUMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ BAŞKANI GÜLİZAR KAPLAN - Öncelikle, merhabalar. Böyle güzel bir organizasyon için size teşekkür ederiz, bizler sizin yanınıza gelip sorunlarımızı dile getireceğimize sizler bize bu imkânı sağladınız.

Ben kendim hemen hemen yirmi senedir Engelli Dernek Başkanlığı yapıyorum. Erişebilirlik konusunda bayağı sorunlarımız var, bir de istihdam konusunda sorun yaşıyoruz. Ben kendim el sanatları bölümünde usta öğreticiyim. Eğitim verebilmem için diyorlar ki: "Git, kendine eğitim verebileceğin bir alan bul, biz sana kurs açalım." Fakat şu sorunumuz var, ben dernekte yer buluyorum, "Dernekte olmaz." diyorlar. Ben bir yer kiraliyorum, "Orada da olmaz, bir okulda ayarla." diyorlar ve ben okullarda da erişebilirlik olmadığı için kurs veremiyorum.

Akölü sandalyeler konusunda da akölü kullanabilir raporu alma konusunda bayağı sorunu yaşıyoruz. Az önce sorun yaşamadığımızı söylediler fakat sorun yaşıyoruz. Ben akölü kullanabilir raporu için Diyarbakır'a geldim ve burada da bir ücret talep ediyorlar, geçen sene 900 TL karşılığındaydı. Biz 2 engelliyiz, 900, 900; hani çoğu engellinin maddi durumu yoktur. Bu konuda bizler bayağı sorun yaşıyoruz.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Bu işlem normalde ücretsiz değil mi? Sağlık kurulu raporu...

ALİ KARAOBA (Uşak) - Sağlık raporlarının hepsine para ödüyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Ama bu yenilenmesi gereken bir şey ve 900 lira...

CİZRE ENGELLİLERİ KORUMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ BAŞKANI GÜLİZAR KAPLAN - Kesinlikle, bu devlet...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Neyse, tamam, bunu da bir not alalım.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Şırnak Sağlık Müdürümüz burada değil mi? Şimdi, normalde bir vatandaş gelir, sağlık kuruluna girer, engel durumu belirlenir. Engel durumu belirlendikten sonra akölü araç kullanmasına gerek var mı yok mu diye bir kutucuk var, o kutucuğu işaretlemesi lazım. Yani bunu kim yapacak? Bunu ortopedik, bedensel bir özrü var ise o zaman ortopedi uzmanımızın "Bunu, evet, kullanılması gerekir." diye işaretlemesi lazım ama vatandaşın söylediğine göre akölü araç alabilmek için Diyarbakır'a yani bu kutucuğu işaretlemek için Diyarbakır'a mı gönderiyoruz?

CİZRE ENGELLİLERİ KORUMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ BAŞKANI GÜLİZAR KAPLAN - Aynen öyle efendim.

DİYARBAKIR BEDENSEL ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖMER ASKAN - Aynen öyle, hem akölü de alamıyoruz Sayın Vekilim.

ŞIRNAK İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MURAT SİLİ - Hepsini aynı göndermiyorlar Sayın Vekilim.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Ama bak Müdür Bey, burada herkes aynı şeyi söylüyor.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Burada olan herkes gönderildiğini söylüyor.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Burada her oturan aynı şeyi söylüyor, buna bir bakın lütfen.

ŞIRNAK İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MURAT SİLİ - Tamam.

DİYARBAKIR BEDENSEL ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖMER ASKAN - Evet, Diyarbakır'da da alamıyoruz. Ben Diyarbakır Bedensel Engelliler Derneği Başkanım. Ben on sene önce akölü sandalye talebinde bulundum, muhterem mütevelli heyeti hanımefendiler, beyefendiler bana akölü sandalye vermeyi uygun görmediler. Ben akölü sandalyeyi niçin kullanırım Sayın Vekilim? Gözlerim için mi kullanıyorum, kolum için mi kullanıyorum? Benim ayaklarım olmadığı için ben akölü sandalye kullanıyorum.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Size raporu verince -öğrenmek için soruyorum- akölü sandalyeyi alırken yine cebinden para ödemiyor musun belirli bir oranda?

DİYARBAKIR BEDENSEL ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖMER ASKAN - Evet, onun için başvuru yapıyorum.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Yani şu an 3.500 lira ödüyor...

DİYARBAKIR BEDENSEL ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖMER ASKAN - Onu da uygun görmediler Sayın Vekilim. Yani akölü sandalyeyi benim kullanmam uygun değil diyor, bunu mütevelli heyeti diyor.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Ama ne sebebi var? Sonuçta kurula giriliyor, onun kriterleri için onunla ilgili biz bir şey söyleyemeyiz.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Arkadaşlar, sonuçta ortopedik engelli herkes, yürüyemiyorsa akölü sandalye kullanmasına engel bir durum olmaz ki.

DİYARBAKIR BEDENSEL ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖMER ASKAN - Benim akölü sandalyeye ihtiyacım var, benim maddi imkânım da yoktur. Ağabey benim var, olmayan vatandaş bunu nasıl karşılıyor? Eğer biz İstanbul'daki, Ankara'daki derneklerden alamazsak bu akölü sandalyeyi Diyarbakır engellisi kullanamaz.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Ben raporu karıştırdım, bu beş sene de bir yenileniyor.

DİYARBAKIR BEDENSEL ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖMER ASKAN - Hanımefendi, mesele beş sene de bir değil. Biz akölü sandalye alamıyoruz, hastaneler rapor vermiyor, onu alamıyoruz onu.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Evet, bilmediğimiz bir konu bu yani hekimlerin muhakkak ki bu konuda karar vermesinin bir haklı gerekçesi vardır yani bu kurallara göre veriliyor, o yüzden doktor muayene etmeden ya da kurul yerine koyarak biz bu konuda bir şey söyleyemeyiz.

DİYARBAKIR BEDENSEL ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖMER ASKAN - Sayın Vekilim...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - İl Müdürümüz bir baksın bu konuya, sadece bunu söyleyebiliriz. Neden verilmediğini bir öğrenelim.

Teşekkür ediyoruz.

Devam edin siz.

CİZRE ENGELLİLERİ KORUMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ BAŞKANI GÜLİZAR KAPLAN - Sayın Vekilim, bu engelli akölü kullanabilir raporunun ücretli olmaması gerekiyor, benim bildiğim kadarıyla ücretli olmaması gerekiyor.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Evet onu ben karıştırdım, ücretli ama bu da notlarımızı aldığımız bir konu.

CİZRE ENGELLİLERİ KORUMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ BAŞKANI GÜLİZAR KAPLAN - Evet, ben bir de istihdam konusunda, İŞKUR aracılığıyla falan bizim ismimiz çıktığı zaman da hani bizi bir hastaneye değil de bizi bir camiye veriyorlar. "Camiye sen bir gün git, ondan sonra gel evinde otur, kendi maaşını al." Biz öyle bir şey istemiyoruz, biz kendimiz çalışıp hakkımız olan parayı almak istiyoruz. Mesela, ben danışmanlık yapabiliyorum hastanelerde falan, diyelim ki ben danışman olarak çalışmak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Teşekkür ediyoruz.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Sayın Bakanım, bir şey söyleyeyim, şimdi akölü sandalyeyi almak için kriterler var. Biri her iki bacadan engelli olacaksınız, bir de üst ekstremitelerde bir problemin olması lazım. "Eğer bu yoksa ciddi akciğer probleminin olması

lazım ki verebilelim." diyorlar. Şimdi, ortopedist arkadaşla görüştüm de iki kolunuz eğer hareket ediyorsa devlet şöyle bakıyor -ha, bunu doğru bulduğum için söylemiyorum, mevzuatı anlatıyorum, onu baştan belirtiyim- diyor ki: "Akülü vermem, normal sandalye verebilirim sana." 3.500 lira ödeme yaptığı için burada bu şartları koyarak ödüyor. Oysa biz Komisyon olarak da hemfikiriz -bakın, bunu da belirtiyim- yani sonuçta siz akülü sandalyeyi -az önce dediğiniz gibi- görmek için değil, yaşamınızı kolaylaştırmak için yapıyorsunuz. Biz de sizi birey görüyoruz, bana göre parasının tamamının da ödenerek verilmesi gerekir ama yani Şırnak'ta verilmemesinin mutlaka araştırılması gerekiyor yani.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Belki başka bir şey daha vardır yani akülü araç kullanmanın da...

DİYARBAKIR BEDENSEL ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖMER ASKAN - Sayın Vekilim, akülü aracın iç hastalıklarla alakası ne ben onu anlayamadım.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - O ayrı, bütün bölümleri...

DİYARBAKIR BEDENSEL ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖMER ASKAN - Ne alakası var? Benim böbreğim rahatsız, benim akciğerim rahatsız, kalbim rahatsız, akülü sandalyeyle ne alakası var Sayın Vekilim?

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Başka bir kriter vardır belki.

DİYARBAKIR BEDENSEL ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖMER ASKAN - Ayaklarım için kullanıyorum, ayaklarım.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Şimdi beyefendi, sen anlamadın. Şimdi şöyle, akülü sandalyenin mevzuatında diyor ki: Akciğer problemi varsa kolların iyi bile olsa kendin normal sandalyeyi çeviremeyeceğin için veriyor, mevzuata eklenen bir şey.

DİYARBAKIR BEDENSEL ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖMER ASKAN - Peki normal sandalyeyi kaç kilometre engelli vatandaş kullanabilir?

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Kullanamaz, biz senle aynı düşünüyoruz.

DİYARBAKIR BEDENSEL ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖMER ASKAN - Bu konuyu çıkaran beyefendi ya da hanımefendi hiç düşündü mü?

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Sen bir kere şu tarzı bırak, biz seninle aynı düşünüyoruz diyoruz, sen yine ısrarla devam ediyorsun. Biz bunu öneri olarak sunalım, doğru bir tespit çünkü.

DİYARBAKIR BEDENSEL ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖMER ASKAN - Benim de önerim size o yani bu engelli vatandaş bununla yaşayamaz.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Bu konuda haklılar.

DİYARBAKIR BEDENSEL ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖMER ASKAN - Engelli vatandaş manuel sandalyeyle yaşayamaz Sayın Başkanım, bunu anlamıyorlar, biz sıkıntı yaşıyoruz.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Pardon.

Ama hâlâ şunu söylemek istiyorum, biz kendimizi kurul yerine koymayalım, kurula girdiği zaman belki başka bir şey daha vardır, sadece onlara bakılmıyor bildiğim kadarıyla, başka bir sağlık, başka bir şey...

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Akülü sandalye için bunu istiyormuş.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Yok, bilmiyoruz o yüzden şu anda sadece söyleyebileceğimiz Sağlık İl Müdürlüğümüz bir baksın bu konuya, gerekçesi için. Tamam, kayıtlarımıza girdi şu anda, tutanaklara da girmiş durumda.

Teşekkür ediyoruz.

Şırnak Yurdum Spor Kulübü, Nihat Bey, buyurun.

ŞIRNAK YURDUM GENÇLİK VE SPOR KULÜBÜ BAŞKANI NİHAT AVCI - Sayın Bakanım, değerli hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Ben bir şey soracağım Sağlık Müdürlüğümüze, mesela kaç rapor veriyor Şırnak haftada?

ŞIRNAK İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MURAT SİLİ - Sayın Bakanım, şimdi sordum, tam donanımlı akü araçlar veriliyor, hiçbir şekilde sevk yapılmıyor, ücret de alınmıyor. Zaten sosyal hizmetlerden üst yazıyla, resmî yazıyla gönderdikleri için bir ücret vermiyorlar.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - O zaman ben doğru biliyorum yani kendimi bile şey yaptım da.

ŞIRNAK İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MURAT SİLİ - Olur da denk gelmiştir, o gün ortopedi uzmanımız izindedir ya da fizik tedavi uzmanımız yoktur, sevk yani 50'de bir, yüzde 1 olabilir.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Siz mesela en son ne zaman rapor aldınız?

CİZRE ENGELLİLERİ KORUMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ BAŞKANI GÜLİZAR KAPLAN - Ben geçen sene rapor almak için gittim devlet hastanesine bana dediler ki: "Biz burada akülü kullanılabilir raporu vermiyoruz."

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Hangi hastaneye gittiniz?

CİZRE ENGELLİLERİ KORUMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ BAŞKANI GÜLİZAR KAPLAN - Cizre Devlet Hastanesi.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tamam.

CİZRE ENGELLİLERİ KORUMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ BAŞKANI GÜLİZAR KAPLAN - Devlet Hastanesiydi, ismini unuttum, biraz heyecanlandım da. Ayrıyeten başhekim diyor: "İşte, biz para almıyoruz." Ben Cizre için demedim, Şırnak için demedim, Diyarbakır'da hani bizi buraya gönderiyorlar, burada ücret alıyorlar. Bizim buradaki bütün engelli arkadaşlarımız da şahittir buna.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Ben bir şey söyleyebilir miyim bu konuda?

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tamam, buna bir bakalım, Vali Yardımcımız da burada.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Bence bu münferit bir olay.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Münferit bir olay, evet.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Büyük ihtimalle siz müracaat ettiğinizde ortopedi uzmanımız izinli olabilir, vesaire, denk gelmiş olabilir.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Ya, biz sistemi tartışıyoruz şu an, birkaç özel örnekten yürüyen bir sistemle alakalı da ben...

DİYARBAKIR İL SAĞLIK MÜDÜRÜ EMRE ASİLTÜRK - Sayın Valim, Sayın Başkanım, kusura bakmayın, ben Diyarbakır İl Sağlık Müdürü.

Sağlık kurullarımızla biz, biraz önce belirttiğim koşullar çerçevesinde tüm sağlık raporlarını veriyoruz. Benim tahmin ettiğim şey sonrasındaki temin süreçleriyle ilgili bir sıkıntı olabilir. Şimdi, biraz önce Sağlık Kurulu Başkanımızla da görüştüm, belki detayını kendilerine sorarsak Hocam daha teknik bilgi verebilir diye düşünüyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tamam, alalım.

O kâğıdı Şımak'tan aldıkları için belki değil mi? Buraya geldiği zaman...

GAZİ YAŞARGİL EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ UZMAN DOKTORU MEHMET SERDAR YILDIRIM - Yani bireysel başvurularda ücret alınması konusunda, sonuçta bunu Bakanlık bize söylüyor. Resmî yazıyla gelen hiç kimseden ücret alınmaz. Akülü tekerlekli sandalye için de biz o raporu veriyoruz ama hani alım şartları çok ağır. Ben de Vekilime katılıyorum hani daha bence kullanmaları lazım ama şu anki sağlık uygulama tebliğini...

ALİ KARAÖBA (Uşak) - "Bireysel başvuru" dediniz, bu vatandaş bireysel size başvurduğunda 900 TL'yi ödüyor mu?

GAZİ YAŞARGİL EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ UZMAN DOKTORU MEHMET SERDAR YILDIRIM - Sayın Vekilim, ödüyor.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Yani ödüyor bakın, bu bir gerçek.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Ama bireysel, normalde...

GAZİ YAŞARGİL EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ UZMAN DOKTORU MEHMET SERDAR YILDIRIM - Sevкли gelirse ödemezler, bir kurumdan bize gönderilirse ödemezler Sayın Vekilim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - "Sevкли geldiyse" ödemiyor Başkanım.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Arkadaşlar, "sevкли" dediğiniz şey, şimdi ben yürüyemiyorum ve Diyarbakır'da hastaneye geldim. "Akülü sandalye istiyorum." dedim, başvurdum, "Raporumu almak istiyorum." dedim, buna 900 lira ödüyorum. Ödüyor yani kesmediğiniz nereden sevk verecek?

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Üst yazıyla gelen değil mi? Bakanlıklardan ya da ya da il müdürlüklerinden, Aile Çalışma İl Müdürlüğünden üst yazıyla gelenlerden ödeme alınmıyor.

GAZİ YAŞARGİL EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ UZMAN DOKTORU MEHMET SERDAR YILDIRIM - Ücret alınmaz.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Sayın Vekilim, bakın, siz bu raporu aldığınızda zaten gidip de bir medikalden satın alamıyorsunuz. Bu raporla yine Sosyal Güvenlik Kurumuna başvuruyorsunuz, Sosyal Güvenlik Kurumu olur verirse gidip medikalciden öyle satın alıyorsunuz.

DİYARBAKIR BEDENSEL ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖMER ASKAN - Aynen öyle.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Üst yazı dediğiniz şey diye bir kavram yok. Sonrasını konuşmamak lazım, alırken ki durumu konuşmak lazım.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Alırken ilk süreci bir tam anlatır mısınız?

GAZİ YAŞARGİL EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ UZMAN DOKTORU MEHMET SERDAR YILDIRIM - Bize başvurularında birincisi akıl sağlığı önemli bunda, aracı kullanabilecek mi? İkincisi...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Nasıl geliyor mesela? Rapor alma diye geldi...

GAZİ YAŞARGİL EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ UZMAN DOKTORU MEHMET SERDAR YILDIRIM - Geldi, başvurusunu alıyoruz, özellikle fizik tedavi, nöroloji, ortopedi, hareketle ilgili şey var mı?

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Ücret boyutu, hani kriter nasıl oluyor? Mesela, beş senesi doldu, raporunu yenileyecek...

GAZİ YAŞARGİL EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ UZMAN DOKTORU MEHMET SERDAR YILDIRIM - Yenileyecek, geldiğinde başvuruyor bireysel olarak.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - O zaman para veriyor.

GAZİ YAŞARGİL EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ UZMAN DOKTORU MEHMET SERDAR YILDIRIM - Evet.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Vermediği nasıl oluyor?

GAZİ YAŞARGİL EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ UZMAN DOKTORU MEHMET SERDAR YILDIRIM - Üst yazıyla geldiği gibi...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Aile Bakanlığına gidiyor.

GAZİ YAŞARGİL EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ UZMAN DOKTORU MEHMET SERDAR YILDIRIM - Herhangi bir kurumdan bize üst yazıyla gelirse onlardan ücret alınmaz.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Yani gidebilir sonuçta.

GAZİ YAŞARGİL EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ UZMAN DOKTORU MEHMET SERDAR YILDIRIM - Evet, o şartla gelirse olabilir.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Ya, Sayın Bakanım, haklısınız belki de şunu gözardı ediyorsunuz.

GAZİ YAŞARGİL EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ UZMAN DOKTORU MEHMET SERDAR YILDIRIM - Düzeltilebilir ama şu an öyle şartlar.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Üst kurula gönderiyor...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - O ayrı yani sonuçta bu prosedür daha da kısaltılabilir, bunu konuşabiliriz, daha pratik hâli, engellilerimizin yine söylediği gibi hayatını kolaylaştıracak şekilde getirebiliriz.

DİYARBAKIR BEDENSEL ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖMER ASKAN - Hanımefendi, ücret alınıyor; Sayın Vekilim, ücret alınıyor. Dinleyin, dinleyin ücret alınıyor.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Yapay zekâyı konuşuyoruz, kurumlar arası iş birliği, koordinasyon yani bir yazılıma bakacak bir şey bu aslında, bunu da bence raporumuza yazalım. Bu ekstra bir yazı değil, e-devlet üzerinden de çözülebilecek, öyle değil mi yani?

GAZİ YAŞARGİL EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ UZMAN DOKTORU MEHMET SERDAR YILDIRIM - Doğrudur biz e-DYS üzerinden resmî yazıyı da girebiliriz.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Artık böyle gidecek kuruma, oradan... Bu konuda hemfikiriz.

DİYARBAKIR BEDENSEL ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖMER ASKAN - Hiç hemfikir değiliz, ücret alıyorsunuz. Ben, kendi şahsım 2 doktora göründüm, ortopedi ve nöroloji. Ehliyeti aldım, 2 doktor da benden peşin ücreti aldılar, ondan sonra heyete girdim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Bunu da teknik bir araştırılma, Komisyon olarak bu konuyu araştıracağız ve daha pratikleştirilmesi için de inşallah, 2 Bakanlığımızla da irtibat içerisinde olacağız.

CİZRE ENGELLİLERİ KORUMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ BAŞKANI GÜLİZAR KAPLAN - Çok teşekkür ederiz.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Sağ olun.

Nihat Avcı Bey, buyurun.

ŞIRNAK YURDUM GENÇLİK VE SPOR KULÜBÜ BAŞKANI NİHAT AVCI - Sayın Bakanım, değerli hazırun, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Biz ilimizde 7 tane aktif spor kulübü olarak engelli bireylere spor hizmeti sunmaktayız. Burada çok güzel örneklerimiz de mevcut, müsaadeniz varsa bunları arz etmek istiyorum.

Son beş yılda 2 olimpiyat 3'üncülüğü -engelli işitmeler güreş branşından bahsediyorum Sayın Bakanım- 5 dünya şampiyonluğu, 3 Avrupa şampiyonluğu, farklı tarihlerde 12 Türkiye şampiyonluğunu işitme engelliler güreş branşında Şırnak ili olarak biz kazandık.

Öte yandan, görme engelli olimpiyat oyunlarında ülkemizi 1.500 metrede temsil eden Mikail sporcumuz derece yaptı. 2024 Paralimpik Olimpiyatları Paris Oyunları'nda 7'nci oldu. Bir başka sporcumuz geçen sene 2025 Tokyo İşitme Engelliler Olimpiyatları'nda olimpiyat 3'üncüsü oldu. Bir başka sporcumuz görme engelli branşında cirit atmada Türkiye şampiyonu oldu, aynı zamanda Türkiye rekoru kırarak.

Öte yandan, Kort Tenisi Tekerlekli Bayan Takımı 4 sporcudan oluşmakta, bunun 2'si bizim Şırnaklı sporcularımız. Tabii, bu çalışmaları yaparken Şırnak Valiliği, Şırnak Belediyesi, Şırnak İl Özel İdaresi ve Şırnak İl Spor Müdürlüğü'nün ortak çalışması sonucu elde edilmiştir. Biz, sporcularımıza vermiş oldukları destekten dolayı Sayın Valimize, Sayın Belediye Başkanımıza, Sayın İl Özel İdaresi Genel Sekreterine, Sayın İl Müdürümüze şükranlarımızı arz ediyoruz.

Son zamanlarda işitme engelliler tenis branşında da Millî Takım'a sporcu yetiştirmek için yoğun bir çaba sarf ediyoruz. Okullarımızı tanıdık, orada işitme engelli olan sporcularımızı teker teker tespit ederek profesyonel hocalarımızla beraber antrenmanlarımızı yoğun şekilde sürdürüyoruz. Öte yandan, Gençlik Spor İl Müdürlüğüne bağlı spor tesislerinin erişilebilirlik düzeyinde de herhangi bir sıkıntısı olmamakta. Bununla ilgili velilerimizden olsun, sporcularımızdan olsun gayet güzel geri dönüşler alıyoruz. Tabii biz isteriz ki ulusal ve uluslararası alanda da Şırnak ilimizde spor oryantasyonu yapılsın. Her ne kadar bizim tesislerimiz bunlara elverişli olsa bile konaklama anlamında bazı sıkıntılar yaşamaktayız. Biz engelli bireylerin de rahat bir şekilde konaklayabileceği tesislerimizin Şırnak ilimizde de olmasını arzu ediyoruz.

Arz ederim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Ramazan Kaplan, Cizre Engelliler Koruma ve Dayanışma Derneği.

Buyurun.

CİZRE ENGELLİLERİ KORUMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN KAPLAN - Bu toplantıyı gerçekleştiren Valimize ve Bakanlığımıza, herkese teşekkür ederim. Bizim derdimizi bire bir anlamak istediğiniz için sonsuz teşekkür ederim.

Bizim tabii eksiklerimiz çok ama erişilebilirlik eksiklerimiz daha da çok. Şırnak Cizre'de özellikle hiçbir bankaya gidip de kendi işini göremiyorsun, rampa yok. Herhangi bir alışverişe gidemiyoruz engelli olarak. Ben mesela kime, nasıl güvenebilirim ki kimlik bilgimi vereyim? Özellikle bu engelli yollarına araç çekmede çok büyük sorunumuz var. Biz engelliler hep trafikte gidiyoruz.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Aslında bu erişilebilirlik kurullarımız var valilikler bünyesinde. Bankaları falan bir gönderin ekiplerinizi, bir baktırın. Belediye var, bütün kurumlar var, STK'ler içinde. Bir yılda kaç inceleme yapıyorsunuz? Mesela elinizde en son rakam var mı?

ŞIRNAK VALİ YARDIMCISI MURAT ÇİÇEK - Biz gereken bütün denetimlerimizi yapıyoruz Aile Müdürlüğümüzün ekipleriyle birlikte ama ayrıca bunları hem resmî yazıları da bağlatıp bir şekilde gerekli denetimleri yaparız.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Mesela bankalar önemli, marketler önemli, AVM'ler önemli.

Buyurun.

CİZRE ENGELLİLERİ KORUMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN KAPLAN - Ondan sonra, özellikle bizim en büyük şikâyetimiz şudur: Kaldırımların asla işgal edilmemesi lazım. Görme engellilerin yollarına tamamen cereyan panosu konuluyor, ondan sonra engelli araçlarının yolu kapanıyor. Biz trafikte hareket ediyoruz. Kaç tane arkadaşımıza araç çarptı. Yani biz gittiğimiz her yerde, Valilikte olsun, kaymakamlıkta olsun, belediyede de olsun bütün toplantılarda bunu dile getiriyoruz, biz dile getirdiğimizde "Tamam, yapılacak." deniliyor ama hepsi askıda kalıyor.

Arz ederim.

Teşekkür ederim her şey için.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Teşekkür ediyoruz, çok sağ olun.

Son olarak Esma Karahanlı, buyurun.

CİZRE ENGELSİZ HAYAT DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI ESMA KARAHANLI - Öncelikle bu fırsatı verdiğiniz için çok teşekkür ederim. Ben Engelli Dernek Başkan Yardımcısıyım, bir de engelli annesi bir bireyim. Onun için bir şey sormak istiyorum: Buradaki bütün arkadaşlar, SSK'liler konuştu da bir şeye değinmediler. Neden evin içinde bir birey sigortalı çalıştığı zaman -aileden biri- neden bir engellinin maaşı yada bakıcılığı varsa o evde, bakıma muhtaç bir insansa onun maaşı kesiliyor?

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Sigortalılık değil o, aileye biliyorsunuz hane bazlı olarak, gelire ve kişiye...

CİZRE ENGELSİZ HAYAT DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI ESMA KARAHANLI - Evet, mesela örneğin asgari ücretin dışına çıkmıyor ama onun maaşı kesiliyor aileden? Neden öyle bir kural var? Buna el atmanızı istiyoruz çünkü bununla çok karşılaşılıyor, çok sorun yaşanıyor.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Kriter sigorta değil.

CİZRE ENGELSİZ HAYAT DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI ESMA KARAHANLI - Zor durumda kalıyor engelli arkadaşlarımız. Mesela benim çocuğumu örnek vereyim. Benim çocuğumun maaşı kesildiği zaman ben tek başıma çalıştığım için mesela benim oğlum mağdur oluyor, diyor ki: "Anne, ben senden nasıl isteyeceğim? Ben nasıl bu ihtiyacımı gidereceğim?" Ya da dışarı çıkmak istediğinde...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - 2 kişi mi yaşıyorsunuz?

CİZRE ENGELSİZ HAYAT DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI ESMA KARAHANLI - Biz 3 kişi yaşıyoruz aile olarak.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - 3 kişi, 1 kişi çalışıyor.

CİZRE ENGELSİZ HAYAT DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI ESMA KARAHANLI - Bir kişi çalışıyor.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - O zaman kesilmemesi lazım.

CİZRE ENGELSİZ HAYAT DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI ESMA KARAHANLI - Kesiliyor. Sorabilirsiniz bütün arkadaşlara çocuğun maaşını sigorta görününce hemen kesiliyor.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Bakın, bir da Valimize şey yapalım.

CİZRE ENGELSİZ HAYAT DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI ESMA KARAHANLI - Benim sorum buydu.

Teşekkür ederim hepinize.

ŞIRNAK VALİ YARDIMCISI MURAT ÇİÇEK - Efendim, burada kişi başı gelir kıstasımız var. Şimdi ev kendi üstlerine mi...

CİZRE ENGELSİZ HAYAT DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI ESMA KARAHANLI - Kirada oturuyoruz, ev yok.

ŞIRNAK VALİ YARDIMCISI MURAT ÇİÇEK - Başka taşınmaz var mı üzerlerinde...

CİZRE ENGELSİZ HAYAT DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI ESMA KARAHANLI - Hiçbir şeyim yok benim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - O zaman bir bakın, neden kesilmiş diye.

ŞIRNAK VALİ YARDIMCISI MURAT ÇİÇEK - Ben bakacağım, ilgileneneğim.

CİZRE ENGELSİZ HAYAT DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI ESMA KARAHANLI - Böyle oluyor, maaşları kesiliyor.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Normalde bu anlattıklarınıza göre kesilmemesi gerekir.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Sayın Bakanım, ben hanımefendinin söylediğine katılıyorum, her platformda da dile getiriyorum. Ben engelliye yük gören sistemi doğru bulmuyorum. Birey olarak biz topluma kazandırmak istiyorsak aile geliri baz alınarak para verilmesi hiç doğru bir yöntem değildir; bu benim... (Alkışlar)

Teşekkür ederim alkış için ama "Herkes bir gün engelli olacak." cümlesinden nefret ediyorum ben kendi adıma yani onları sanki vebalı, ulaşılmaz, böyle en kötü diye görülen bir mantaliteyi doğru bulmuyorum. 9.300 liranın üzerinde bir gelirin varsa -düşünün 3 kişilik ailede- sizin o maaşınızı kesiyorlar. Burada amaç şu belki, zenginlere, buna ihtiyacı olmayanlara para vermeyelim, suistimal olmasın diye bakılıyor ama ben ona da şöyle bakıyorum -özür dileyerek- o zaman devlet bunu iyi denetleyecek, suistimal varsa ona ceza versin. Biz engelliye birey görüyorsak annesi çalışıyor, asgari ücret alıyorsa, 2 kişi yaşıyorlarsa geçmiş olsun. Şimdi ev kiralarnı, alım gücünü düşündüğümüzde engelliye mutlaka birey olarak görmeliyiz, kesinlikle maaşı kesilmemeli. Üzerinde tarla varmış, ev varmış... Şimdi, Uşak'tan geliyorum ben, bir hekim olarak söyleyeyim, bir tane evi var, yaşlı bir teyzemiz var, yanında da engellisi var, gelirleri 9.800 liraya tekabül ediyor arkadaşlar, eve gidin, tabiri caizse -parantez içinde söylüyorum- hani it bağlasan durmaz, o kadar kötü, akıyor, her yer kötü ve o ev artık onun üzerine sayıldığı için o parayı da alamıyor. Yani 100 liraya muhtaç kişiyi de biz böyle durumlarda göz ardı etmiş oluyoruz. O açıdan aile geliri yanlış bir uygulama diyorum. Ben bununla ilgili kanun teklifi de verdim, bunu da söylemeye devam edeceğim, belirtmek istedim yeri geldiği için, teşekkür ederim. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Esra Hanım, başka ekleyeceğiniz bir şey var mı? Başka yok herhâlde.

Siz buyurun.

ŞIRNAK BELEDİYESİ ÖZEL KALEM MÜDÜRÜ VALİ AYAN - Sayın Vekilim, Değerli Komisyon üyeleri; hepiniz bölgemize hoş geldiniz, şeref verdiniz.

Ben bir konuyu açıklığa kavuşturmak istiyorum -üşütmüşüm biraz, kusura bakmayın- Şırnak Belediyesi Özel Kalem Müdürü Vali Ayan ben. Şırnak büyükşehir olmadığından dolayı arkadaşlarımızın sorduğu soruların bazılarında konuyu açıklığa kavuşturmak istedim. Şırnak 2016'da -bildiğiniz üzere- yüzde 65'i yıkılan bir şehir, Sayın Bakanımız ve Sayın Ayşe Keşir Kadın Kolları Genel Başkanımız da Şırnak'a teşekkür etmişlerdi, kendileri de onore etti. Şırnak merkezle ilgili sorularda şöyle bir durum söz konusu, en son Millet Bahçemizle -115 bin metrekarelik bir millet bahçesi- Aile Sosyal Politikalar Bakanlığımızdan da erişilebilirlik ödülü aldık. Daha sonra Cizre'den arkadaşlarımız yine söyledi, sağlıklı yaşam merkezi, dış tedavisinden tutun obeziteye kadar İl Sağlık Müdürlüğümüzle biz protokol imzaladık, Şırnak Belediyesi olarak merkezde yaşayan vatandaşlarımıza bizler bu hizmeti sağlıyoruz. Bunun yanında, ücretsiz düşün salonu, evlilik paketi, sağlıklı yaşam merkezi, dijital gençlik merkezlerimizin hepsinde, merkezde yaşayan engelli vatandaşlarımıza bunların hepsini sağlıyoruz, sağlamaya da devam edeceğiz.

Teşekkür ederim, bilginiz olsun Sayın Vekilim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Teşekkür ediyorum.

Şırnak'ta gördüğümüz kadarıyla Vali Yardımcımız çok genç, heyecanlı, genç bir ekip var; inşallah, burada bugün dile getirilen tüm konuları koordine içerisinde, eş güdümlü ele alıp sonuçlarını bize bildirmenizi bekliyoruz. İnşallah çok daha iyi noktalara gelir.

Şimdi, Siirt'e geçiyoruz, Şırnak'ta başka kimse kalmadı söz isteyen.

Siirt İşitme Engelliler Derneği Serkan Yılmaz.

Buyurun.

SIİRT İŞİTME ENGELLİLER VE SPOR KULÜBÜ DERNEĞİ BAŞKANI SERKAN YILMAZ - Hoş geldiniz Sayın Komisyon üyelerimiz, saygılarımızla.

Bizim en büyük problemimiz hiç tercümanımız olmadı bu zamana kadar, işaret dili tercümanımız hiç olmadı.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Şehirde yok.

SIİRT İŞİTME ENGELLİLER VE SPOR KULÜBÜ DERNEĞİ BAŞKANI SERKAN YILMAZ - Şehirde yok, hastanede yok, hiçbir kurumda yok ve bu konuda en büyük sıkıntıyı bu noktada yaşıyabiliyoruz.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Vali Yardımcımız, yok mu işaret dili tercümanımız?

SIİRT VALİ YARDIMCISI RABİA NAÇAR ÇANAKCIOĞLU - Tercümanımız var.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - "Şehirde hiç yok." diyorlar.

SIİRT VALİ YARDIMCISI RABİA NAÇAR ÇANAKCIOĞLU - Tercümanımız var diye biliyorum, Müdür Bey burada. Kurumlara acaba görevlendirme mi yapılmadı ihtiyaç olduğunda var çünkü.

SIİRT AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ SABRİ SİDAR - Var, en son Halk Eğitim Merkezinde Müdürlüğümüz 4 tane kurs açtı.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Kurs değil yani böyle resmî görevli Aile Bakanlığımızın İl Müdürlüğünde.

SIİRT AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ SABRİ SİDAR - Kadrolu değil de biz halk eğitim merkezleri üzerinden kurs veriyoruz. En son 4 kursumuzu bitirdik, şu anda 100'e yakın arkadaşımız bu konuda bilgilendirildi.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Şimdi, biz böyle bir şeyi kabul etmiyoruz yani resmî, bütün il müdürlüklerinde görevli olarak var. Şimdi, bu sertifikalar veriliyor ama sağlık konusu vesaire, hassas konular. Yani yeterli mi? Allah korusun resmî görevli olarak olması gerekiyor. Genelde illerimizde resmî olarak işaret dili tercümanlarımız olmalı.

SIİRT AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ SABRİ SİDAR - Sayın Bakanım, bize talepte bulunuyorlar, talepte bulunduklarında biz zaten gerekli kursları veriyoruz Millî Eğitim Müdürlüğü olarak.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Kurs değil, kamu hizmetinden faydalanmak için diyelim ki karakolluk bir konu oldu orada katkı sağlayacak, mesela hastanede destek alacak, okulda aile gidecek bilgi alacak anladığımız kadarıyla Siirt'te yok. Bunu da notlarımıza alalım, hele de Siirt'te olmaması Sayın Valim.

SIİRT İŞİTME ENGELLİLER VE SPOR KULÜBÜ DERNEĞİ BAŞKANI SERKAN YILMAZ - Tabii, bu tercümanın olmaması tabii bizim her alanda erişilebilirliğimizi çok etkiliyor, bununla birlikte de mesela örnek verelim: Bu tercümansızlığın yaşadığı sıkıntılardan bir tanesi de yeni doğan çocuğum olmuştı onu hastaneye götürdük. Hiç iletişime geçemediğimiz için doktor bize hiçbir şey anlatmadı sadece "Tamam oldu, gidebilirsin." dedi. Çok kısa noktada bir erişim sıkıntısı yaşadık, bu konudaki sıkıntımız bu. Bunun yanında da biraz bu iletişimsizliğin getirdiği noktalarda istihdam konusunda endişeler yaşıyoruz. Ayrıca, spor kulübü dört, beş yıl öncesine kadar faaliyette ama beş yıldır spor kulüpleri kısmında da yani istihdamda sıkıntı yaşamamız aynı zamanda kulübe yansıyor, kulüple beraber de o istihdam sorunu sebebiyle de dört, beş yıldır faaliyeti gerçekleştiremiyoruz spor açısından, sporcu bulamıyoruz bu noktada.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Teşekkür ediyoruz.

Kızılay Engelliler Derneği Başkanı Sayın Bekir Özdeniz...

ALİ KARAOBA (Uşak) - Sayın Bakanım, oraya geçmeden çok özür diliyorum, bir dakika konuşabilir miyim?

Şimdi, ben Başhekimi de aradım, Sosyal Güvenlik Müdürlüğümü de aradım. Uşak'ta mesela 1.250 TL alınıyormuş raporlarda, diyor ki: "Yüzde 1 engeli de çıkarsa Sosyal Güvenlik Kurumu parasını geri ödüyor." Ama ben Sosyal Güvenlik Kurumunu aradım "Biz parayı geri ödemiyoruz." diyor. Yani bizim orada da 1.250 TL alınıyor arkadaşlar. Aslında Sayın Bakanım Jülide Hanım'ın söylediği gibi bunu bir ele almak lazım.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Konuyu ben de takip edeceğim SGK'den de Bakanlıklardan da çünkü hani bireysel diye bir şey olmaması gerekiyor.

Evet, devam edelim.

Bekir Bey, buyurun.

SIİRT ENGELSİZ KIZILAY BAŞKANI BEKİR ÖZDENİZ - Sayın Vekilim, Kıymetli Komisyonumuz; öncelikle hoş geldiniz. Biz Kızılay Engelsiz olarak Siirt'te engelli bireylerimize gönüllülük ruhunu aşılacak üzere 2021 yılından beri çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Kültürel, sanatsal, sportif her alanda çalışmalar yapmaya gayret ediyoruz. Genel merkezimiz de şu anda bizi destekliyor bu konuda, 117 şubemiz var Türkiye genelinde. Siirt'te de bu çalışmalara devam ediyoruz, 25 gönülümüz var. Engelli bireyimiz var; ortopedik, görme, işitme, zihinsel her gruptan engelimiz var. Bu konuda engellilerimiz daha iyi duruma geldiler, dışarı çıkmaya başladılar. Tabii, dışarıya çıkmaya başladıkça kurumlarımız, kuruluşlarımız da kendilerine bu yönde çekidüzen vermeye başladılar. Şu anda güzel çalışmalar yapılıyor. Şunun rol model olması için örnek vermek istiyorum: Geçtiğimiz zamanlarda Sayın Valimize biz bir konuyu iletmıştik; akülü sandalyeleri, evet, belediye üzerinden, Valilik üzerinden veriyorsunuz -manuel tekerlekli sandalyeleri- ancak biz bunların tamiri konusunda problem yaşıyoruz dedik. Sağ olsun kendisi de ivedilikle harekete geçerek İl Millî Eğitim Müdürlüğümüzle birlikte bir protokol imzaladılar ve Endüstri Meslek Lisesi öğrencilerimizle birlikte bu konuyu da çözüme kavuşturdular. Böyle bir çalışmayı da ben örnek gösteriyorum.

Bir diğerk iletmek istediğim konu, ben 2024 yılında tarih bölümünden mezun oldum. Şu anda da yüksek lisans eğitimine devam ediyorum. Şu anda ben engelli öğretmen adayımı ancak geçtiğimiz yıl kontenjan yetersizliğinden atanamadım, bu yıl tekrardan deniyorum. 2026 yılı öncesinde engelli öğretmen ataması yapılacak mı? Bunu merak ediyorum. Bir diğerk konu da malumunuz, öğretmen alımlarından eğitim akademisi dediğimiz sistem başladı. Ancak engelli öğretmenlerimizin bu akademilere alınmasında ciddi zorluklar da olabilmekte çünkü belirli illerde yapılacak ve engelli bireylerimizin sağlık, barınma, refakatçi ihtiyacı gibi desteklere ihtiyacı var. Bu konuda engelli bireylerimize bir kolaylık sağlanacak mı?

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

MEMUR-SEN Engelliler Komisyonu Başkanı Naci Evin, buyurun.

SİİRT MEMUR-SEN ENGELLİLER KOMİSYONU BAŞKANI NACİ EVİN - Sayın Bakanım, Sayın Valim, değerli katılımcılar, değerli üyeler; hepiniz hoş geldiniz. Bu toplantıyı burada yapmış olduğunuz için ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Biz MEMUR-SEN olarak, büyük bir aile olarak her sene engellilerimizle Türkiye genelinde engelli sorunlarıyla ilgili istişare toplantısı düzenliyoruz. İlimizde de her ay MEMUR-SEN Başkanları toplantısı düzenleyerek engelli kardeşlerimizin sorunlarını dile getiriyoruz. Sağ olsun, bu konuda il müdürlerimizle istişare ediyoruz. Ayrıca, Sayın Vali Yardımcınıza, il müdürlerimize teşekkür ediyorum.

Bize en çok gelen şikâyet engelli öğretmenlerin kontenjanları. Bu konuyu sizinle paylaşmak istiyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Başkanımız bilgi verecek bu konuda birazdan.

SİİRT MEMUR-SEN ENGELLİLER KOMİSYONU BAŞKANI NACİ EVİN - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Sağ olun, teşekkürler.

Latif Başkanım, buyurun.

LATİF SELVİ (Konya) - Daha önce de bazı arkadaşlarımız söyledi, arkadaşlar, Aile Bakanlığı öğretmen alımı yapmıyor. Aile Bakanlığı 1.573 arkadaşı geçen hafta memur olarak aldı. Bu ihtiyaç durumu da gözetilmek suretiyle devam edecek. Yalnız, geçen yıl 1.381 öğretmen arkadaşımız kontenjan dışında da öğretmen olarak alındı, atandı. Şimdi, kontenjanların belirlenmesine gelince, kontenjanlar öğretmen ihtiyacına göre belirleniyor yani bu bir tek engelli arkadaşlarımızla ilgili değil. Onların dışında da genel öğretmen alımlarında da aynı uygulama söz konusu, ihtiyaç olan alanlarla ilgili öğretmen alımı yapılıyor. Engelli arkadaşlarımız da yine önümüzdeki yeni dönemde en az kontenjan kadar mutlaka değerlendirilecek.

Akademikle ilgili olarak da -bu birçok arkadaşlarımızdan bize de yansıdı- şu anda akademinin çalışmaları devam ediyor. Engelli arkadaşlarımız için özel bir inisiyatif kullanılacağı bir durum söz konusu olabilirse durum değerlendiriliyor. Bakanlığın da bilgisi dahilinde, biz de takip ediyoruz.

Teşekkür ederim.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Bir iki şey söylemek istiyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Buyurun.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Şimdi, arkadaşlar, sorun şu: e-KPSS sınavıyla engelli alıyorlar. Sanki engellileri sadece temizlik yapan, alt birimde çalışan insanlar olarak gören bir sistem var yani "Bir engelli beyaz yakalı olamaz." diye bir mantaliteyle işlediği için sistem, yanlış işliyor. Bence e-KPSS'nin kaldırılması, KPSS içerisinde eksik branşlara göre insanlar kendi diplomalarını vererek atanabilmeli.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Ali Bey, bu buranın konusu değil. Bir de şöyle bir şey var hani: e-KPSS'de sadece temizlik, böyle şey olabilir mi yani? Bakanlıklardan...

ALİ KARAOBA (Uşak) - Şimdi, atanan oranlara baktığımızda Sayın Bakanım, bakın...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Hayır, atama oranı ama söylediğiniz şey, böyle bir genellemeyi kabul edemeyiz. Kaldı ki ben bu sistemin de Bakanlığını yapmış birisi olarak Bakanlarımız özel olarak gayretle, arayarak, şey yaparak...

ALİ KARAOBA (Uşak) - Şimdi emeklerinize sağlık da Sayın Bakanım...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - ...tüm kurumlara tek tek kontenjan kadro oluşturmak için büyük bir gayret var. Bu konuya Komisyonumuz 2 ayrı oturum, iki gün ayırdı yani ayrı ayrı değerlendirdik. Kuşkusuz işleyişte eksikler olabilir, zamanın işleyişine göre, şu andaki Türkiye'nin yeni konumuna göre güçlendirileceği, daha da iyileştirileceği yanlar olabilir, bunu hep birlikte tartışabiliriz, tartıştık çok da kapsamlı olarak; daha da inşallah iyileştirilmesi sağlanacak. Ama ben şuna karşıyım: Hani "Sadece engellileri..." böyle bir cümleyle giriş yaparsanız bunun doğru olmayacağını, bugüne kadarki çalışma şeklimiz itibarıyla da farklılaşma olduğunun...

ALİ KARAOBA (Uşak) - Şöyle, istatistiklere de bakabiliriz. Ben burada bu Komisyonun en iyi tarafının uyum olduğunu her platformda söylüyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Çalıştık hep birlikte, eğitim kriteri var biliyorsunuz.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Mutlaka kriteri var, bakın, orada da öğretmen arkadaş söyledi, kuaför olan arkadaş dedi ki: "Öğretmen olarak atanmak istiyorum ama kadro açılmıyor, toplam 1 kişi açılır ve Yozgat'a atandı." Sorunları tespit ederken doğru yapmazsak olmaz. Biz o iki günlük tartışmada da bunu dile getirmiştik, burada da dile getiriyoruz. Yani ben şöyle anlatmaya çalışıyorum: Atamalarla ilgili mutlaka yeni bir düzenleme şart, başka türlü bu işin içinden çıkılmaz. Bakarsanız istatistiklere de alınanların çoğu beyaz yakalı grup değil yani Sayın Bakanım. O açıdan, tabii ki Komisyonumuzun çalışma şeklinin tespiti...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Kuraya katılanların nitelikleri farklı, puan ve aldığı tercihlere göre yapılan atama konusu ayrı.

Buyurun Latif Bey.

LATİF SELVİ (Konya) - Şimdi, arkadaşlar, bu konunun yanlış anlaşılması lazım. Engelli arkadaşlarımız biraz önce öğretmenlerle ilgili sordu, bütün branşlarda arkadaşlarımız değerlendirme kapsamına giriyor, müracaatlarını da yapıyor. Hukukçu da var, mühendis de var, eğitimlerine göre her alanda görevlendirme yapılıyor. Nasıl normal alımdaki bütün arkadaşlarımızda olduğu gibi

hizmetli alımında da engelli arkadaşlarımız var ama "Engelliler hizmetli yapılıyor." dersek böyle bir şey yok. Yani konu yanlış anlaşılmasın, mutlaka bu çerçeve değerlendirilmiştir yani her alanda engelli alımı söz konusu. Biz de zaten takibindeyiz, hiç kimseyi değerinden ayıramayız.

Teşekkür ederim.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Peki, tartışmayacağız.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tamam, teşekkür ediyoruz.

Siirt Bedensel Engelliler Spor Kulübü Kulüp Başkanımız Halil Taş, buyurun.

SİİRT BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI HALİL TAŞ - Sayın Bakanım, değerli üyeler, Komisyon üyelerim, Komisyon Başkanım, Sayın Valim; öncelikle hepinizi saygıyla selamlarım.

Benim sorum şu: Engellilere ulaşmak istiyorsak, biri engelli bireylere ulaşıyorsa... Daha doğrusu engelli demek istemiyorum, neden? Bu kelime bana yanlış geliyor. Bunlar özel insanlarımız, engelli değil. Engellilik nerede? Beyinde. Çok şükür bunlar son derece yetenekli, özverili, aynı zamanda çalışkan insanlardır. Bu yüzden, içimden engellilik demek gelmiyor, lütfen siz de öyle söyleyin.

Burada engelli potansiyeline ulaşmak için öncelikle kulüplerin araç ihtiyacı vardır. Mesela, Siirt ilimde kesinlikle engellilere ait hiçbir araç yok. Ben sürekli deplasmana çıktığım zaman -3 branşta çıkıyorum; yüzme, atletizm, su topu gibi branşlarda çıkıyorum-fakat hiçbir zaman da araç bulamadım, kendi imkânlarımızla gidiyoruz.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Gençlik ve Spor İl Müdürümüz...

SİİRT BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI HALİL TAŞ - Ben istiyorum ki en azından engelli sporcularımızı, engelli bireylerimizi spora getirirken, antrenmana getirirken daha kolaylık sağlayalım. Sadece antrenman değil, bu, sağlık açısından da öyledir, huzur açısından da öyledir. Düşünün, bir özel insanımız hastalandığı zaman nereye başvuracak? En yakını kulüp veya kulüp başkanı araç tahsisi için...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Siirt Belediyemizden Murat Bey burada mı acaba? Birazdan söz alacaksınız, destek vermiyor musunuz siz sporcularınıza?

SİİRT BELEDİYESİ KÜLTÜR VE SOSYAL İŞLER MÜDÜRÜ MURAT ÖZEKİNCİ - Efendim, biz Halil Bey'le yakinen tanışıyoruz. Gençlik Spor İl Müdürlüğümüz başta olmak üzere, kendisi de Gençlik Spor İl Müdürlüğünde çalışan bir beyefendi, kendim başta olmak üzere Valimiz ve Belediye Başkanlığımız daha önce kendisine defaatle destek verdi efendim. Bunu yazışmalarımız ve daha önceki tahsis ettiğimiz araç bilgilerinden ispatlayabiliriz.

SİİRT BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI HALİL TAŞ - Evet, doğrudur, şöyle diyeyim Sayın Bakanım: 1991-99 yılları arasında bir sefer hassaten Belediyeden araç almıştım, sadece bir sefer.

SİİRT BELEDİYESİ KÜLTÜR VE SOSYAL İŞLER MÜDÜRÜ MURAT ÖZEKİNCİ - Efendim, az önce hiç almadığını ifade etmişti.

SİİRT BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI HALİL TAŞ - Ama bedensel engelliler olarak...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Neyse, tamam. Demek ki biraz daha ilgi, alaka göstererek süreci götürelim.

SİİRT BELEDİYESİ KÜLTÜR VE SOSYAL İŞLER MÜDÜRÜ MURAT ÖZEKİNCİ - Anlaşıldı Sayın Bakanım.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Başka konuya geçelim Başkanım. İl Müdürlüğümüz ve inşallah, Belediyemiz, Valiliğimiz bu konuda daha hassasiyet gösterirler, kayıtlara da girdi.

SİİRT BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI HALİL TAŞ - Benim istediğim araç engellilere dizayn edilmiş araç, sadece düz bir araç değil.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Anladım. Var mı şehrimizde engelliler için dizayn edilmiş aracımız?

SİİRT BELEDİYESİ KÜLTÜR VE SOSYAL İŞLER MÜDÜRÜ MURAT ÖZEKİNCİ - Belediyemizde mevcut bulunan belediye otobüslerimizin yüzde 70'i engelli bireylerimizin kullanımına uygun efendim ama bahsettiği nitelikte deplasmanlar için Belediyeye ait yok efendim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Öyle de bence öncelikler arasına girmesi lazım. Şehirlerde, bütün gittiğimiz illerde belediyelerimizin böyle engelsiz taksi dediğimiz böyle bir servis hizmeti, bazı sağlık konuları, şehir içi, bazen şehir dışında bir şey olabilir yani bir sağlık sorunu için götürülmesi...

SİİRT BELEDİYESİ KÜLTÜR VE SOSYAL İŞLER MÜDÜRÜ MURAT ÖZEKİNCİ - O nitelikte otobüslerimiz var efendim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - İşte, Belediyeler Birliğinden de farklı şeyler için imkân dahilinde yardımcı olmak için biz de gayret ederiz.

SİİRT BELEDİYESİ KÜLTÜR VE SOSYAL İŞLER MÜDÜRÜ MURAT ÖZEKİNCİ - 30'a yakın belediye otobüsümüz o düzeyde, efendim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Özel bir tane de araç olması gerekiyor.

SİİRT BELEDİYESİ KÜLTÜR VE SOSYAL İŞLER MÜDÜRÜ MURAT ÖZEKİNCİ - Çalışalım efendim.

SİİRT BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI HALİL TAŞ - Başka bir konu, bu özel insanlarımıza ulaşmak için, istişare etmek için, sadece sporcularla değil aileleriyle beraber sorunları çözmek için, aileler arası dayanışma birliği sağlamak için bizim herhangi bir mekânımız yok. Çünkü biz sadece antrenmanlardan kısarak ailelerle toplantı yapıyoruz ve sorunlarımızı çözmeye çalışıyoruz. İlgililerden de bedensel engelliler için, bütün engelliler için mekân yeri, toplantı yeri istiyoruz efendim.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Teşekkür ediyoruz. Türk Kızılay, Yener Tanık, buyurun.

TÜRK KIZILAY YÖNETİM KURULU ÜYESİ YENER TANIK - Sayın Bakanım, Kıymetli Komisyon üyeleri, çok değerli misafirler; öncelikle böyle bir önemli konuyla ilgili bölgemizde yapmış olduğunuz toplantıdan dolayı sizlere teşekkür ediyorum, hoş geldiniz diyorum Sayın Bakanım.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Biz de çok faydalandık, mesela başka bölgelerde çıkmayan konular burada gündem oldu yani ben çok faydalandım bugünkü toplantıdan.

TÜRK KIZILAY YÖNETİM KURULU ÜYESİ YENER TANIK - Sayın Bakanım, ben Türkiye Kızılay Derneğinin Genel Merkez Yönetim Kurulu üyesiyim, aynı zamanda Engelsiz Koordinasyon Kurulu Başkanımıyım. Bu görevi gönüllülük esasına göre yapıyorum ama esas işim, ben, Sivil Sağlık Müdürlüğü Kamu Hastane Hizmetleri Başkan Yardımcısıyım. Bu yapmış olduğumuz görevleri de aynı zamanda Siirt'te Sağlık Müdürlüğümüzün himayesinde engellilere yönelik güzel çalışmalarımız da oluyor. Türkiye'de benim devraldığım dönemde üç gönüllülük birimi var. Biri Kızılay Kadın, Engelsiz Kızılay ve Genç Kızılay birimlerimiz var. Engelsiz Kızılay koordinasyonluğuna ben bakıyorum. 35 teşkilattan 117 teşkilata çıkardık bir yıl içerisinde ve 44 bin gönüllümüz var Kızılayda. Sağ olsun, her ile 3 kişiden oluşmak üzere bir yönetim oluşturduk. Oluşan birimlerde, alan el değil, veren el olmak kaydıyla bu gönüllü kardeşlerimizi şubelerimize monte edip oradaki çalışmalara, gönüllülük hizmetlerine çok güzel hizmetler veriyor. Aynı zamanda, Türkiye'de şu anda başlatmış olduğumuz bir kampanyada her bölgemize bir engelli kardeşimizin hizmet vereceği mobil ikram araçları dağıtılıyor. Her yıl iki defa bu kardeşlerimize aileleriyle beraber kamp düzenledik. Bu manada Sayın Bakanım, ben bu yapmış olduğumuz hizmetlerimizin bütün STK'lere yayılması konusunda, her STK'nin bir engelsiz koordinasyon kurulunun olmasını diliyorum.

Biraz önce, sağır kardeşlerimizin hastanelerden hizmet alma konusunda, çalışanlardan bir tercüman olmadığını söylediler. Biz Sağlık Müdürlüğümüzün yine bünyesinde, hastanemizde 20 kişiye engelsiz işaret dili eğitimi verdik ve her servisten kadrolu personellerimizden bir kişi de bu şekilde işaret dili eğitimi aldı. Hatta gelen sürekli işçilerimizin arasında engelli kadrosundan giren bir kardeşimizin de bu şekilde devamlı hastanede olduğunu size belirtmek istiyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Ama o zaman var yani İl Müdürlüğümüz az önce -Siirt'te konuşmadık mı?-"Yok." dedi.

TÜRK KIZILAY YÖNETİM KURULU ÜYESİ YENER TANIK - Yok Siirt değil, Millî Eğitim Müdürü ifade etti, o ayrı bir olay.

SİİRT İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ İLHAN SAZ - Gönüllü olarak 100 kişi...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Gönüllü değil, biz resmîden bahsediyoruz.

SİİRT İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ İLHAN SAZ - Yok, ben resmîyi söylemiyorum Sayın Bakanım.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Biz resmîyi soruyoruz size.

SİİRT İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ İLHAN SAZ - Biz okullarımızda herhangi bir sorunla karşılaşılması durumunda öğretmenlerimize 100 kişiyi gönüllü olarak verdik. Kadrolu olanı da bilmiyorum, onu söyleyeyim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Siz Aile Sosyal Politikalar...

SİİRT İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ İLHAN SAZ - Ben Siirt İl Millî Eğitim Müdürüyüm.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - İl Millî Eğitim... Biz az önce Aile, Sosyal Politikalar İl Müdürünü sormuştuk aslında, soruyu ona sorduk, yanlış kişi kalkmış.

ŞIRNAK ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI TAYYİP UĞUR - Toplantı için uzaktan gelenler...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tabii, tabii, Şırnak gidebilir, iyi yolculuklar.

ŞIRNAK ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI TAYYİP UĞUR - Sayın Bakanım, Değerli Komisyon üyeleri; bunca insan uzun yoldan geldik, bir yemek falan; bir şey değil, hepimiz aç geldik...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Hayır, onu illerimiz organize ediyor, bu konuda koordinasyonu valilikler sağlıyor. Bu şehirde değil, her gelen ilimizin Valiliği yolda ihtiyaçları karşılıyorlar. Siz ayrı geldiniz herhâlde ondan haberiniz yok.

Teşekkür ediyoruz.

Buyurun, Sayın Müdürüm.

SİİRT AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ SABRİ SİDAR - Sayın Bakanım, bizim ilimizde şu an mevcut işaret dili tercümanımız yok. Biz notlarımızı aldık, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımıza bildireceğiz. Zannedersem, bizden önceki dönemde de yaklaşık beş altı sene boyunca da herhangi bir işaret dili tercümanı olmamış efendim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tamam, o zaman Sağlık Bakanlığındaki resmîyi diyorsunuz.

TÜRK KIZILAY YÖNETİM KURULU ÜYESİ YENER TANIK - Sağlık Bakanlığında sürekli işçilerin arasından giren kişilerin arasında birisi o şekilde gönüllülük esasına göre görev yapıyor...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Anladım, tamam, az önce "Resmî" dedi.

TÜRK KIZILAY YÖNETİM KURULU ÜYESİ YENER TANIK - Ama hastanemizde bu manada bir engel teşkil etmiyor efendim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tamam, teşekkür ediyoruz.

TÜRK KIZILAY YÖNETİM KURULU ÜYESİ YENER TANIK - Ayrıca, Sayın Bakanım, biz Kızılay olarak soru ve önerilerimizi yazmış olduğumuz dosyamızı da ilettim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Alalım, tamam.

TÜRK KIZILAY YÖNETİM KURULU ÜYESİ YENER TANIK - Sayın Bakanım, onu hem genel merkeze ilettik hem sizlere efendim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Sağ olun, teşekkür ediyoruz.

TÜRK KIZILAY YÖNETİM KURULU ÜYESİ YENER TANIK - Ben bu manada tekrardan sizlere teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Siirt Belediyemize söz verelim.

Buyurun.

SİİRT BELEDİYESİ KÜLTÜR VE SOSYAL İŞLER MÜDÜRÜ MURAT ÖZEKİNCİ - Sayın Bakanım, Sayın Komisyon üyeleri; Türkiye Büyük Millet Meclisimizin engelli bireylerin sorunlarıyla ilgili oluşturmuş olduğu bu Komisyon çok kıymetli, hayırlara vesile olsun. Bizleri burada bir araya getirdiğiniz için de teşekkür ediyoruz.

Bizler Siirt Belediyesi olarak belediyemizin engelli bireylere yönelik hizmetlerini, erişebilirlik, sosyal destek, sağlık, eğitim, hayata katılım başlıkları adı altında bütüncül ve hak temelli bir şekilde yürütüyoruz. Bu konuda üzerimize düşen çalışmaları gerçekleştiriyoruz. Bizler sosyal alanda yapmış olduğumuz faaliyetler noktasında, özellikle engelli bireylerimizin rehabilitasyon merkezleriyle birlikte koordine ve Millî Eğitimle çalışarak trafik eğitim parkında çocuklarımıza yönelik trafik eğitim faaliyetlerimizi sürdürüyoruz, bu anlamda model olabilecek bir çalışma. Aynı zamanda Bekir kardeşimizin dile getirmiş olduğu bir çalışmayı yeni başlattık. İl Millî Eğitim Müdürlüğümüzle bir protokol hazırlayarak engelli bireylerimizin akülü araç sorununu çözüme kavuşturuyoruz Siirt'te. Bu noktada belediyemiz akülü araçlarla ilgili gelen bütün talepleri karşılıyor, hak sahiplerine veriyoruz ama verdikten sonra özellikle akülerinde, "joystick"lerinde ve diğer akülü araçlarımız arızalandığı yönleriyle ilgili atıl duruma düşüyordu ve bu anlamda sıfır atık noktasında, geri dönüşüm noktasında problemli yeni araç elde edebilmek noktasında. Endüstri meslek lisemizle yapılan bu protokol inşallah diğer illerimiz için de örnek bir çalışma olacaktır. Meslek edindirme, hobi ve diğer kurslarımız devam ediyor.

Ben çölyak hastalarına yönelik bir parantez açmak istiyorum efendim. İlimizde 176'ya yakın çölyaklı kardeşimiz var. Bunların SGK noktasında aylık ödenen miktarları; 0-5 yaş aralığında 250 TL, 5-15 yaş aralığında aylık 350 TL, 15 yaş ve üstü 500 TL. Efendim bu elde etmiş oldukları, alabilecekleri ürünler kısıtlı. İl genelinden bahsediyorum, bölgesel anlamda ama aynı zamanda biraz daha pahalı ürünler. Biz aylık gıda kolisi teslimi yapıyoruz ama bu Değerli Komisyon üyelerimizin aynı zamanda çölyak hastalarımızın aylık SGK ödemeleriyle ilgili dikkatini çekmek istiyorum. Bu noktada bu ücretler artırılırsa çünkü bir çubuk krakerin ücreti aynı zamanda biraz daha pahalı oluyor, fazla oluyor en basitinden erişebilirlik noktasında. Bir de Millî Eğitim Müdürlüğünde çölyaklı hastalarımıza, kardeşlerimize yönelik, özellikle kantinlerde ayrı bir reyon oluşturulması noktasında bir çalışma yapılırsa sevindirici olacaktır.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Biz teşekkür ediyoruz.

Arkada bir beyefendi vardı, son Siirt konuşmacımız.

Buyurun.

ÖZEL EĞİTİM DERNEKLERİ FEDERASYONU SİİRT İL BAŞKANI İZZET ÖZDEMİR - Öncelikle size çok teşekkür ederim, yaptınız iş gerçekten kutsal bir iş.

Şimdi, özellikle, özel eğitim kurumlarında 27 yaşla ilgili Aralık ayında MEBBİS'te, Millî Eğitim Bakanlığının sitesinde...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Yok, öyle bir uygulama olmadığı açıklandı.

ÖZEL EĞİTİM DERNEKLERİ FEDERASYONU SİİRT İL BAŞKANI İZZET ÖZDEMİR - Evet, yayınlandı fakat bizzat Maliye Bakanı Sayın Mehmet Şimşek dedi ki: "Biz Millî Eğitim Bakanlığına bildirdik. Haziran ayında tekrar bunu kaldıracamız."

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Ben hiç öyle bir açıklama duymadım. Öyle bir şey, yok.

ÖZEL EĞİTİM DERNEKLERİ FEDERASYONU SİİRT İL BAŞKANI İZZET ÖZDEMİR - Böyle bir açıklamayı bizim arkadaşlara yaptılar.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Resmî olarak yapılmadı ama böyle bir şey yok.

ÖZEL EĞİTİM DERNEKLERİ FEDERASYONU SİİRT İL BAŞKANI İZZET ÖZDEMİR - Resmî olarak yok, tabii ki.

Ayrıyeten otizm tanısıyla ilgili rapor yenilemelerde ağır otizm dahi olsa bakıma muhtaç olduğuna dair sağlık kurulu raporu verilmiyor artık, Siirt'te verilmiyor, Batman'da verilmiyor. Yani bu konuyla ilgili Sağlık Bakanlığının genelgesi var mı, yok mu?

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Bununla ilgili "Verilmiyor." diyemezsiniz. Yani eğer gerçekten bakıma muhtaçsa veriliyor. Her otizmlı çocuk aynı klinik seyirde göstermiyor. Bazıları çok ağır oluyor. Evet, ona hekimin değerlendirmesine göre "Bakıma muhtaçtır." diye rapor verilebiliyor ama her otizmlı çocuk aynı değil, dolayısıyla "Verilmiyor." demeyelim, hekimin değerlendirdiği ağır hasta grubunda "Bakıma muhtaçtır." şeyi varsa o zaman veriliyor.

ÖZEL EĞİTİM DERNEKLERİ FEDERASYONU SİİRT İL BAŞKANI İZZET ÖZDEMİR - Otizm tanısıyla bildiğim 5'e yakın rapor yenilemelerde verilmedi. Batman'a itiraz yapıldı, Batman'da verilmedi.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Bakın, bu hekim kararıdır. Hekim kendisi bunu değerlendiriyor, hastayı görüyor ve ağır bakım... Yani nedir onun kriteri biliyor musunuz? Eğer bir çocuk kendi ihtiyaçlarını, öz ihtiyaçlarını gideremiyorsa, tualete gitmek, yemek yemek, üstünü giyebilmek gibi, birçok kriterler var, bu kriterlere bakıldığı zaman... Otizmlı hastalar için söylüyorum.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Erol Hocam, başka yere göndermişler ya, belki vermişlerdir, o açıdan dedim.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Yok, orası da "Yok." demiş.

ÖZEL EĞİTİM DERNEKLERİ FEDERASYONU SİİRT İL BAŞKANI İZZET ÖZDEMİR - Şimdi, şu şekilde: Bakın, ağır ve hiçbir şekilde konuşmuyor, dışarıya iletişimi sıfır, otizmlı, ağır otizmlı.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - O size göre ağır olabilir.

ÖZEL EĞİTİM DERNEKLERİ FEDERASYONU SİİRT İL BAŞKANI İZZET ÖZDEMİR - Hayır, iletişimi yok, konuşmuyor, saldırganlığı var.

Ben toplantıya hazırlıksız geldim yani böyle bir toplantının olacağından haberim yoktu yoksa örnekleriyle gelecektim. Ben bunları hazırlayıp size maile atacağım inşallah.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Batman'da vermedi, sonra bir yere gittiniz mi tekrar?

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Siirt Sağlık İl Müdürlüğümüz bir baksın. Bunlar özel...

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Ali Bey, bir yere gitmiş, alamamış, Batman'a göndermişler, orada da alamamış.

ÖZEL EĞİTİM DERNEKLERİ FEDERASYONU SİİRT İL BAŞKANI İZZET ÖZDEMİR - Batman vermedi, evet.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Gerekli değildir, ya da tam değildir, belki vermemiştir. Psikiyatrist var mı gittiğiniz yerde?

ÖZEL EĞİTİM DERNEKLERİ FEDERASYONU SİİRT İL BAŞKANI İZZET ÖZDEMİR - Evet, çocuk psikiyatristi var ve aynı...

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Uygun değildir o zaman.

ÖZEL EĞİTİM DERNEKLERİ FEDERASYONU SİİRT İL BAŞKANI İZZET ÖZDEMİR - Yani bu hem Siirt'in hem Batman'ın sorunu. Sadece Siirt değil, hem Siirt hem Batman'ın sorunu.

Rehabilitasyon merkezlerinde, 8 seansla eğitim gerçekten çok kısıtlı. Özellikle otizmlı çocuklar, Down sendromlular yani gelişime müsait çocukların sekiz saat olmaması lazım. Artı, çift engeli olan kişilerin iki farklı eğitimden faydalanması lazım yani eğitim sürelerinin daha fazla olması lazım.

Siirt Eğitim ve Araştırma Hastanesinde otopark sorunu büyük, çevredeki binalarda oturanlar gelip oraya park ediyor ve hiçbir şekilde yani hastaların burada park etmesine...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - İl Müdürümüz bu konuya bir bakar mı acaba? Nerede Siirt Sağlık İl Müdürümüz? Nasıl oluyor ya, otopark da bile sorun var.

SİİRT İL SAĞLIK MÜDÜRÜ BESİM HACIOĞLU - Kolay gelsin.

Şimdi Siirt Eğitim ve Araştırma Hastanesinde engelli vatandaşlarımızla alakalı otoparkta herhangi bir sıkıntı yok.

ÖZEL EĞİTİM DERNEKLERİ FEDERASYONU SİİRT İL BAŞKANI İZZET ÖZDEMİR - Engelliler alt katı genel olarak...

SİİRT İL SAĞLIK MÜDÜRÜ BESİM HACIOĞLU - Genel yani engelliler tarafımızda sıkıntı yok ama fiziksel yetersizlikten dolayı normal tarafta sıkıntılarımız var. Yeni hastanemizi inşallah ağustos ayında aldığımızda o da düzelecek.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Az kalmış.

SİİRT İL SAĞLIK MÜDÜRÜ BESİM HACIOĞLU - Engelli vatandaşlarımızla ilgili herhangi bir şey bildirilmedi Sayın Bakanım.

ÖZEL EĞİTİM DERNEKLERİ FEDERASYONU SİİRT İL BAŞKANI İZZET ÖZDEMİR - Hastanede fizik tedavi almak isteyen doktorun uygun gördüğü kişilere üç ay sonrasına randevu veriliyor. "Üç ay sonra gelin, fizik tedavi uygulayalım." diyorlar.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Müdür Bey...

SİİRT İL SAĞLIK MÜDÜRÜ BESİM HACIOĞLU - Şu an fizik tedavisinde gün verme süremiz on sekiz gün Sayın Bakanım.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Nasıl oluyor? "Üç ay" diyorlar.

SİİRT İL SAĞLIK MÜDÜRÜ BESİM HACIOĞLU - Yani şu an on sekiz gün. Gelmeden önce çünkü geçen hafta ben ölçtüm bunu. Yani onu biz dışarıda görüşelim hocamızla.

ÖZEL EĞİTİM DERNEKLERİ FEDERASYONU SİİRT İL BAŞKANI İZZET ÖZDEMİR - Hayır, on sekiz gün değil.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Siz Müdür Bey'le bir konuşun.

ÖZEL EĞİTİM DERNEKLERİ FEDERASYONU SİİRT İL BAŞKANI İZZET ÖZDEMİR - Tabii ki.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Yatarak mı sizinki ya da başka bir şey mi? Yani normal fizik tedaviye gidecek.

ÖZEL EĞİTİM DERNEKLERİ FEDERASYONU SİİRT İL BAŞKANI İZZET ÖZDEMİR - Yok hayır, ayakta. Ayakta mesela 20 seans vermiş, bir aylık tedavi...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Üç ay çok uzun bir süre ya, üç ay olabilme imkânı ben sanmıyorum.

SİİRT İL SAĞLIK MÜDÜRÜ BESİM HACIOĞLU - Sayın Bakanım, yatarak yapılıyor ama dediğim gibi, on sekiz gün, bir de sağlıklı hayat merkezlerimizde de fizyoterapistlerimiz var, onlara aynı gün fizik tedavi veriliyor şu an. Siirt merkez için söyleyeyim.

ÖZEL EĞİTİM DERNEKLERİ FEDERASYONU SİİRT İL BAŞKANI İZZET ÖZDEMİR - Bakın, Siirt Devlet Hastanesinde 6 psikiyatri uzmanı bulunmakta. Bu 6 uzmandan 2'si poliklinik yapmakta, birisi icapçı oluyor. İcapçı olan doktor arkadaş sonraki hafta çalışmıyor ve hastalar da maalesef orada birikiyor. Yani hastalar şu şekildedir, icapçı olan doktor diyor ki: "Benim kontenjanım 40'tır. 40'tan fazla hastaya bakmam." E, tamam da 6 doktor var ve icapçı olan doktor da sabahtan akşama kadar yirmi dört saat nöbet tutmuyor ki. Sadece poliklinik yapıyor, sonraki hafta da dinleniyor ve maalesef hastalar mağdur olmaktadır. Yeteri kadar muayene olamamakta.

SİİRT İL SAĞLIK MÜDÜRÜ BESİM HACIOĞLU - Sayın Bakanım, yetişkin psikiyatride 7 uzman doktorumuz var, 3 polikliniğimiz var. MHRS'den şu an üç gün içinde randevu alınabiliyor. 5 polikliniği açamıyoruz çünkü hastane 300 yataklı, kadın doğum ve çocuk hastanemiz yıkıldı, 450 yataklı oldu, 66 poliklinik yapabiliyoruz ama 3 poliklinikle iş dönüyor, hatta bir kişi geçen hafta itibarıyla sağlıklı hayat merkezimizde de başladı. Ortalama üç gün, öyle söyleyeyim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Üç gün, evet.

Tamam Müdürüm.

Buyurun.

ÖZEL EĞİTİM DERNEKLERİ FEDERASYONU SİİRT İL BAŞKANI İZZET ÖZDEMİR - Evet, maalesef yetersiz kalıyor 3 doktor. Sağlık kurul raporlarına randevu alındığı zaman on beş gün sonrasına veriyor. MHRS'den almak çok zor, alındığı zaman da on beş gün sonrasına. Muayene olunduktan iki ay sonra heyete giriyor. İki ay sonrasında heyete girdikten sonra da üç hafta ila bir ay arasında rapor yeni çıkıyor ve evet haftanın dört günü randevu veriliyor, üç günü randevu verilmiyor. Heyet olan günlerde bazı doktorlar heyete bakmıyor.

Evet, rehberlik araştırma merkezine değerlendirmeye giden öğrenciye maalesef geçersiz sebeplerle, keyfî nedenlerle bazen rapor verilmemekte ve eğitimden eksik kalmaktadır.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Böyle bir şey söz konusu olamaz yani öyle keyfî sebep mümkün değil, öyle bir şey olamaz. Şimdi, ya, sabırla dinliyoruz ama söylenen şeyler yani ifadeler öyle bir şey olabilir mi?

ÖZEL EĞİTİM DERNEKLERİ FEDERASYONU SİİRT İL BAŞKANI İZZET ÖZDEMİR - Rehberlik araştırma merkezlerinin elinde...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - "Keyfî" ifadesi olamaz yani bir tür itiraz yolları var, bir sürü şeyler var, o öyle değil yani böyle bir şey olması mümkün değil.

ÖZEL EĞİTİM DERNEKLERİ FEDERASYONU SİİRT İL BAŞKANI İZZET ÖZDEMİR - Şöyle söyleyeyim: Ben Siirt Devlet Hastanesinde hasta olarak yattım, yemekleri çok berbattı, özellikle kahvaltı. Yani, yiyen kişi tekrar hastalanıyordu. Ben, bunu CİMER'e bildirdim, CİMER ne yaptı? Hastane yetkililerine iletti ve herhangi bir sonuca ulaşılmadı maalesef.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Peki, buyurun, devam edin.

ÖZEL EĞİTİM DERNEKLERİ FEDERASYONU SİİRT İL BAŞKANI İZZET ÖZDEMİR - Sürekli de aynı kişilere ihale verilmekte nedense.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Peki, teşekkür ediyorum, sağ olun.

Şimdi Diyarbakır'dan bir beyefendi...

Buyurun.

DİYARBAKIR SSPE DERNEĞİ BAŞKANI ERCAN AKTO - Özür dilerim, başkasının hakkını gasbetmemek için kısa keseceğim.

Ben Ercan Akto, SSP Dernek Başkanı.

Notlarımdan bir öneri vereceğim. Sürekli yatağa bağlı olan insan, kronik yani, bitkisel hayata bağlı olan insanlara hasta alt bezi normal reçetede, raporda 4+1 yazılıyor ama maalesef malumunuz devletin ödediği şey bir paket. Bir paket karşılığı olarak para ödeniyor ve çoğu insanlar, onlarca hasta da yara açılarak işkence çeke çeke öldüler çünkü çoğu insanların ekonomisi kötü olduğu için kısıtlamaya gidiyorlar ve o da hastaya mal oluyor.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Hasta bezi konusu da gündemimizde.

DİYARBAKIR SSPE DERNEĞİ BAŞKANI ERCAN AKTO - Bunu gündeme alırsanız teşekkür ederim. Ben fazla bir şey demeyeceğim.

Sağ olun.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tamam, teşekkürler.

Hayriye Ertan, Türkiye Beyazay Derneği Diyarbakır Şube Başkanı.

Hayriye Hanım, buyurun.

TÜRKİYE BEYAZAY DERNEĞİ DİYARBAKIR ŞUBESİ BAŞKANI HAYRIYE ERTAN - Sayın Vekilim, memleketimize hoş geldiniz.

Ben 26 yaşında bir engelli kız çocuğunun annesiyim ayrıca. Engelli çocukları olan anneler için İŞKUR'dan evde yapabilecekleri el işi gibi ortamların oluşturulmasını istiyorum. Bu sayede hem emekli de olabilirler, sigortalı da olabilirler, annelerimiz bu konuda çok mağdurlar. Ayrıca, annelerimiz için emekli hakkının tanınmasını istiyorum. Sayın Vekilim, ilimizde de engellilere yönelik büyük bir tesisin olmasını istiyorum çünkü ben çocuğumu alıp bir hafta sonu onu gezdirebilme ortamının olabileceği büyük bir tesisi talep ediyorum. Ayrıca, çocuklarımız için engelli otellerinin oluşturulmasını talep ediyoruz çünkü biz bu konuda çok mağduriyet yaşıyoruz.

Teşekkür ediyorum, bu kadar.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Sağ olun, çok teşekkürler.

Evet, Mehmet Akif Karakaş, Altı Nokta Körler Derneği.

ALTI NOKTA KÖRLER DERNEĞİ DİYARBAKIR ŞUBE BAŞKANI MEHMET AKİF KARAKAŞ - Evet, öncelikle Diyarbakır'ımıza hoş geldiniz.

Tabii, programın başında Sayın Bakanımızın ve Sayın Valimizin konuşmaları önemliydi ve güzel noktalara dikkat çektiler.

Tabii, son yirmi yılda önemli hizmetler oldu; eğitim, istihdam, sosyal, her alanda. Şimdi, ben Altı Nokta Körler Derneği Diyarbakır şubesi olarak efendim, çok kapsamlı bir rapor da hazırladım, bunu da size takdim etmek isterim ayrıca, içerisinde eğitim, istihdam, emeklilik bulunan, engellilerin yaşamış olduğu sıkıntıları içeren.

Şimdi, e-KPSS alımlarında en son 1.800 küsurluk bir alım yapıldı ancak yapılan sayıda şöyle bir düzensizlik var: Hani, bin küsur lisans alınırken sadece 40 tane ilkokul mezunu kuraya tabi olarak, 250 küsur lise mezunu alındı yani burada bir düzenleme yapılması lazım çünkü lise mezunları da sınava giriyor. Tabii ki lisans mezunları ve ön lisans mezunları da alınsın, elbette ki insanları eğitime teşvik etmek bizim derneğimizin en büyük prensiplerinden biri ama atama bekleyen ilk, ortaokul ve lise mezunu arkadaşlarımız da var, bununla ilgili yapılacak alımların hem yükseltilmesi ve yapılan alımlarda sayının biraz daha eşit şekilde dağıtılması önemlidir diye düşünüyorum.

2008 öncesi işe başlayan engelli vatandaşlarımızın emekliliklerinde ayrıca bir rapor istenmesi, tek engel raporunun istenmesi, hani yüzde 60, yüzde 70 raporlu olan bir kişinin örneğin, yüzde 20 göz, yüzde 20 işitme, yüzde 10 iç hastalıkla bunun tek hastalık üzerinden değerlendirilerek ciddi hak kayıplarına yol açması; bu da önemlidir, bununla ilgili ciddi bir çalışma yapılması gerekiyor.

ÖTV muafiyetiyle ilgili olan sıkıntı devam ediyor. Ben çok yüzeysel gidiyorum, raporda hepsi ayrıntısıyla var. Diyarbakır özelinde... Tabii, sağlık müdürlüğümüzle de geçen istişaresini yaptık. Randevu konusunda özellikle sağlık kurullarından rapor çıkarılması konusunda randevuların çok uzun sürmesi...

Ayrıca, Diyarbakır'da, geçtiğimiz yıllarda, devlet hastanelerinde engelli danışma birimleri biz oluşturmuştuk. Refakatçisi bulunmayan engelli vatandaşlarımız tek başına hastaneye gittiği zaman oradaki danışmanlar eşliğinde tahlilleri, tetkikleri ve doktor muayeneleri sorunsuz bir şekilde yapıyordu ancak o uygulama üç yıl sürdü, tekrardan başlaması yönünde... Tabii, müdürümüzün de bu anlamda önemli fikirleri vardı, inşallah hayata geçer.

Bir önemli durum da Diyarbakır'da, tabii, yıllar süren bir mücadele sonunda bir görme engelliler okulu kazandırdık biz Diyarbakır'ımıza: Ali İhsan Arslan Görme Engelliler Okulu. Buranın yatılı bölümü uzun bir süre kapandı, sonradan tekrar açtık bu bölümü ancak çocuklarının engelli maaşı kesilir korkusuyla maalesef ki aileler çocuklarını yatılı bölüme göndermiyor; bu manada da bir yasal değişiklik lazım çünkü burada hani müdürlerimizin bir kabahati yok, bir yasal değişiklik gerekiyor bununla ilgili.

Ayrıca, Diyarbakır'da bir eksik daha var. Şu an Ankara'ya ve İstanbul'a biz gönderiyoruz, eğitim çağını geçmiş görme engelli vatandaşlarımızı yani eğitim çağında olanları görme engelliler okuluna yönlendiriyoruz ancak 25 yaşına gelmiş, 30 yaşına gelmiş, hiç eğitim alamamış görme engellileri. Ankara'da Yenimahalle'de bulunuyor, İstanbul'da da Emirgan'da bulunuyor Millî Eğitim Bakanlığına bağlı görme engelliler rehabilitasyon merkezi. Bu, rehabilitasyon merkezinin Diyarbakır'da da açılmasını bekliyoruz çünkü Diyarbakır bölgeye hitap eden bir ildir. Diyarbakır'da 10 bin görme engelli yaşıyor, bölgemizde de görme engelli nüfusu çok fazla, bununla ilgili de bir çalışma başlatılması önemlidir.

Dernekler olarak tabii, İŞKUR destekli projeler yaptık yıllarca Altı Nokta olarak, bu sayede 500'e yakın görme engelliye kurslar verdik, mesleki eğitim kursları. Tabii, bu son beş yıl içerisinde İŞKUR Genel Müdürlüğü bizden istihdam taahhüdü istiyor yani bir kurs açtığımız zaman. Biz özel yazılımlı bilgisayarlarla, konuşan program destekli bilgisayarlarla çeşitli mesleki alanlarda görme engellilere kurslar veriyoruz ve birçok arkadaşımız, yüzde 100 görme engelli arkadaşımız bugün bilgisayar işletmenliği, temel bilgisayar operatörlüğü, çeşitli alanlarda bu sertifikaları aldı. Tabii, bunların bir kısmı kamuya da atandı ancak İŞKUR Genel Müdürlüğü maalesef bizden istihdam taahhüdü istiyor, özel sektörden istihdam taahhüdü istiyor ancak Diyarbakır'da maalesef özel sektörde istihdam taahhüdü almamız imkânsız. Görme engellilere istihdam taahhüdü özel sektör vermiyor. En azından bu arkadaşlarımızın bu kurslara devam edebilmeleri için İŞKUR Genel Müdürlüğümüzün bu istihdam taahhüdünü biraz esnetmesi gerekiyor çünkü hani belki özel sektörde bu arkadaşlarımızı istihdam edemiyoruz ama bu görme engelli arkadaşlarımız kamuda istihdam edilme fırsatı buluyorlar bu almış olduğu sertifikalarla, sosyalleşme imkânı buluyorlar, bir araya gelme fırsatı buluyorlar. Bu proje çok değerli, bunların da değerlendirilmesi gerekiyor.

Kahramanmaraş'ta da biz toplantıya katılmıştık, çok verimliydi. Tabii, sizi de kendi memleketimizde ağırlamak bizim için ayrıyeten bir onurdur.

Çok teşekkür ediyorum, başarılar diliyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Sağ olun, teşekkür ediyoruz.

Şimdi, -az önce yanlış söyledim- Bitlis'e geçiyoruz.

Bitlis Otizm Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği Başkanı Ozan Sirek.

BİTLİS OTİZM YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA EĞİTİM DERNEĞİ BAŞKANI OZAN SİREK - Sayın Başkanım, değerli hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, Sayın Başkanım, ben Bitlis'te bir otizmlı çocuk babası olarak ilk defa otizm adına bir adım attım, bir dernek kurdum ve bu derneği kurarken asıl amacım özel gereksinimli bireyler ve ailelerinin her türlü ihtiyacını karşılamak; bu tematik alanda projeler geliştirerek alana katkı sunmaya çalışmaktı. Yerel düzeyde, sağ olsun, Sayın Valimizin ve il kurum müdürlerimizin bize kapısı her zaman açık, her zaman sorunlarımızı istişare ediyoruz, çözmeye çalışıyoruz ama ben ulusal düzeyde tespit ettiğim birkaç sorundan bahsetmek istiyorum, bunları da takdirinize sunuyorum.

Birincil önceliğim, özel gereksinimli bireylerin otizmin tek tedavisi olan, bilimsel olarak kanıtlanmış olan özel eğitim ders saatlerinin Sağlık Bakanlığının Aile Rehberi'ne göre haftada yirmi beş saat bir özel gereksinimli bireyin özel eğitim alması gerekirken ülkemizde bürokrasi tarafından ücreti karşılanan kısmının ayda toplamda bireysel olarak sekiz saat olmasıdır. Yani Sağlık Bakanlığı Aile Rehberi'ne göre bir bireyin şifaya kavuşabilmesi için yani topluma karışabilmesi için yüz saat eğitim alması gerekirken biz sadece bunun ayda sekiz saat olan kısmını karşılıyoruz. Komisyonun bu konuda dikkatini çekmek istiyorum. Burada çok ciddi anlamda bir açık var.

Hastanelerde, polikliniklerde muayene olurken öncelik sıralarımız var; evet, doğrudur lakin bu öncelik sıralarımız laboratuvar ve röntgenlerde maalesef bulunmamaktadır. Bizim çocuklarımız, bizim kardeşlerimiz yani bizimle aynı kaderi paylaşan insanlar genelde sosyal becerilerinin zayıflığıyla ön plana çıkarlar, asıl problem budur. Çok kalabalık ortamlarda ne yazık ki bu süreci yürütememektelerdir. Çeşitli davranışlarla, stereotipik davranışlarla bu hareket sürmektedir. Keza, geçen hafta yine bir dış problemi için Diyarbakır'da bulunmak durumunda kaldım, röntgen sırası beklerken iki saat bir yavrumuzun -tabiri etmek istemiyorum ama- cıyıklamasına şahit oldum gözyaşlarıyla beraber. Bu konuda da bir çözümü sizlere...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Bitlis'te röntgen...

BİTLİS OTİZM YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA EĞİTİM DERNEĞİ BAŞKANI OZAN SİREK - Bitlis'te dış problemini de şöyle özetleyeyim: Gerekli uygulamalar yapılıyor, altyapı çalışmasında sağlık müdürlüğümüzle yine istişare hâlinde bulunduk ama ileri tedaviler ne yazık ki ilimizde yapılamamakta, üniversite gereksinimi bulunmakta. Bunlar da dediğim gibi, yerelde çözmeye çalıştığımız problemler arasında ama kapılar bize kapalı değil. Bununla ilgili hastanelerde öncelik ve laboratuvar konusunda da mavi odayla ilgili bir doktor öğretim üyesi arkadaşımızla TÜBİTAK'a bir proje sunmayı düşünüyoruz. Yani engelli bir birey hastaneye geldiğinde mavi odada; uyarıları azaltılmış, kalabalıktan uzak bir yerde karşılanacak ve bütün işlemleri bitinceye kadar mavi oda temsilîyetiyle sunulacak. Bunu da detaylı, tam olgunlaştıktan sonra TÜBİTAK özelinde Komisyonunuza da "mail" olarak ileteceğim.

Engelli annelerinin, kamuda çalışan engelli annelerinin izin sürelerinin, aynı zamanda engelli babalarının da izin sürelerinin artırılması gerekiyor yani bir yılda bir engelli annesinin yirmi gün izni gerçekten çok çok az çünkü çok fazla problem oluyor ve çok fazla izin almak durumunda kalıyoruz. Yirmi gün kesinlikle maalesef yetmiyor.

Daha sonra, bütün kurumlarda engelli koordinatörlüğünün ve yapılan hizmetlerin de kalite standartlarına eklenerek yönetici maaşlarına da doğrudan katılım sağlamasını ümit ediyoruz.

Onun haricinde, zihinsel engellilerde şöyle bir problem var: Yüzde 40 engel oranının altındaki kişilerin e-KPSS'ye ne yazık ki başvurusu kabul görememektedir. Okul çağı bittikten sonra bunlar tamamıyla toplumdan dışlanmış, zihinsel problemleri artmış vaziyette dolaşmaktadırlar.

Rehabilitasyon merkezlerinde -çok önemli bir konu- bilimselliği kanıtlanmış yöntem ve terapistlerin zorunlu olarak çalışmalarının önünün açılması gerekmektedir. Ne yazık ki 5 yaşındaki çocuğuma bir resim sergisi açmak zorunda kaldım. Otizmin gereğidir, stereotipik hareketler de buna eşlik eder ama bu bir yandan da rehabilitasyon merkezlerinin ne kadar niteliksiz olduğunu göstermektedir.

Engelli yaşam merkezi projelerinin muhakkak olması gerekmektedir. Bu da şu anlama gelmemelidir: "Engellileri bir alanda, bir yaşam merkezinde değerlendirelim, kendi yağlarında kavrulsunlar, toplumdan vazgeçsinler." değil. Çok kaliteli merkezler açarak toplumun diğer bölümünün engellilere eşlik etmesini sağlamaktır.

Sözlerimi tamamlarken Mevlâna'nın sözleriyle tamamlamak istiyorum: "Bir gün gelir 'Açmaz.' dediğin çiçekler açar, 'Gitmez.' dediğin dertler gider, 'Bitmez.' dediğin zaman geçer. Hayat öyle bir sır ki önce şükür, sonra sabır, sonra da inanmak gerek."

Bizim bu salonda bulunanlara ve Komisyona inancımız tamdır. Sürçülisan ettiysem affola.

Saygılarımı sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Türkiye Beyazay Derneği Bitlis Şubesinden Feyyaz Kurt.

TÜRKİYE BEYAZAY DERNEĞİ BİTLİS ŞUBESİ BAŞKAN VEKİLİ FEYYAZ KURT - Sayın Bakanım, kıymetli vekillerim; hoş geldiniz.

Tabii, Ozan Bey gerekli açıklamaları yaptı.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Ozan Bey'e şeyi soracağım: Siz nerede çalışıyorsunuz Ozan Bey?

BİTLİS OTİZM YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA EĞİTİM DERNEĞİ BAŞKANI OZAN SİREK - Bitlis İl Sağlık Müdürlüğünün Acil Sağlık Hizmetleri birim sorumlusuyum, sağlık memuruyum.

Arz ederim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Hiç müdahale etme gereği duymadık yani hiçbir detayı da sormadık, çok güzel anlattınız.

Buyurun.

TÜRKİYE BEYAZAY DERNEĞİ BİTLİS ŞUBESİ BAŞKAN VEKİLİ FEYYAZ KURT - Sayın Bakanım, sabahtan beri arkadaşları dinliyoruz. Tabii, ulusal sorunlar var, yerel sorunlar var. Bu konuda Bitlis adına biz yöneticilerimize teşekkür ediyoruz. Çok bir sıkıntı yaşamıyoruz. Sadece -Ozan Bey de anlattı- ben bir eğitimci olarak seans saatlerinin artırılması taraftarıyım. Tüm öğrencilerimize haftada iki saatin, ayda sekiz saatin yetersiz olduğunu söyleyebilirim. Tabii ki bu bedensel olur, zihinsel olur, otizmlili öğrencilerimizin seans saatleri artırılırsa seviniriz.

Tabii, bir de bu konuda bizim kırsal bölgede olan arkadaşlarımız bedensel engelliler akülü araç aldıklarında ya da işitme sorunu yaşayan arkadaşlarımız materyalleri aldıklarında SGK'nin ödediği rakam cüzi bir miktar. Bu konuda devletimiz yapacağını yapıyor. Tabii, miktar az, bu konuda yardımcı olursanız seviniriz.

Sosyal yardımlaşma konusunda yeterince belki fazlasıyla yardım alıyorlar ama aldıkları ücret ile dışarıda aldığımız materyaller eş değer değil. Bu konuda velilerimiz, öğrencilerimiz sıkıntı yaşıyor. Bu konuda da yardımcı olursanız seviniriz, bilgi notu alırsanız seviniriz.

Tabii, bu konuda sabahtan beri arkadaşları dinliyorum, sizi ve ekibinizi dinliyorum, sabırla dinliyoruz. Güzel bir program başlatmışsınız. İnşallah daha iyi bir rapor çıkararak özel gereksinimli bireylere daha iyi bir hizmet veririz.

Bu konuda size ve ekibinize de teşekkür ediyoruz, hoş geldiniz.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Sağ olun, teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Artık Saklanmak İstemiyorum Bitlis Engelliler Derneği.

Buyurun Bayram Bey.

ARTIK SAKLANMAK İSTEMİYORUM BİTLİS ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI BAYRAM TUTGAÇ - Sayın Başkan, değerli hazırun; yirmi beş yıldır tekerlekli sandalyeye bağlı yaşayan bir engelli olarak bugün burada engelliler için çözüm arıyor olmamız benim için aslında hem çok sevindirici hem üzücü. Şöyle: Salondaki arkadaşların tümü aslında gereken şeyleri söyledi. Ben üzerine işte erişilebilirlik, hastane hizmetleri, istihdam, eğitim diye sıralayıp gitmeyeceğim. Şöyle bir değerlendirme yapmak istiyorum: Aslında buradaki sorunun tespiti olarak şunu gözlemledim: Sizler bize "Sıkıntınız ne?" diye sordunuz, bizler sıkıntımızı size söyledik. Sizler bu sıkıntının neden kaynaklandığını yerel yönetimlerdeki birimlere ve amirlere sordunuz, aslında bir köprü oldunuz. Biz bu sorunu ortadan kaldırmak için birebir iletişim kurabilseydik eğer amirlerimizle, yerel yönetimle, belki bu toplantı gerçekleşmeyecekti veya daha az sıkıntılar dile getirilecekti. Ben zannetmiyorum ki buradaki yerel yönetimlerdeki birimler, amirler bizleri görmezden gelsin ama şunu da zannetmiyorum: Bir okulda lavabonun olmamasını, bir rampanın olmamasını veya bir asansörün bozuk olmasını görmezden geldiklerini de zannetmiyorum ama bilmemeleri de mümkün değil. Bu çözümlerin aslında basit olduğu ama görmezden gelindiğini düşünüyorum. Bu konuda yerel yönetimlerin STK'lerle bire bir iletişim kurmasının çok değerli olduğunu düşünüyorum çünkü bu işin muhatabı biziz yani engelli bireyler olarak bizlerden alınan fikirler, bilgiler yereldeki bütün sıkıntıları en aza indirebilir diye düşünüyorum. Bu konuda sizden ricam, en azından size ulaşana kadar en azından yerelde bire bir sorunlarımızı daha aza indirebilmeliyiz yerel yönetimlerle.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Teşekkür ediyoruz.

Ahmet Koçyiğit, Bitlis Merkez Engelliler Derneği.

TÜRKİYE BEYAZAY DERNEĞİ BİTLİS ŞUBESİ BAŞKAN VEKİLİ FEYYAZ KURT - Buradaydı Başkanım, dışarı çıktı da yani büyük ihtimal bir rahatsızlığı var.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tamam.

Engellilerle El Ele Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği burada mı? Neslihan Akdemir... Yok.

Son olarak, Bitlis İşitme Engelliler Spor Kulübü Aydın Türk.

Buyurun.

BİTLİS İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI AYDIN TÜRK - Öncelikle böyle bir programı düzenlediğiniz için hem kendi adıma hem işitme engelliler adına ve diğer engelli kardeşlerim adına müteşekkirimiz.

Ben aslen Vanlıyım, 2025 yılda Bitlis İşitme Engelliler Spor Kulübünü kurduk. Aslında her engelin kendine göre gerçekten zorlukları var, en büyük engel bana göre iletişimsizliktir. Hani her ne kadar kendimizi ifade edebilsek dahi bile iletişim kopukluğu olduğu zaman bu normal bireyler arasında bile bir kavgaya dönüşebiliyor. Biz il olarak -ben kendi adıma tercümanlık da bu arada yapıyorum- işitme engellilere şöyle bir çözüm sunuyoruz: İşitme engellilerin iletişim konusunda sıkıntı yaşadığı zaman il müdürlüğümüze... Bize bizzat kendileri ulaşıp o şekil sağlık il müdürlüğü olsun, belediyelerde olsun vesaire olsun... Sağ olsun il müdürümüz de bu konuda gerçekten çok yardım ediyor. Biz işitme engellilerin sorununu aslında bu şekilde çözüyoruz. Bizim en büyük sıkıntımız aslında şu: Normal bir vatandaş bir vekâleti 4-5 bin TL'ye bitirirken bizim işitme engelli arkadaşlarımızın en az 15 bin TL yani bu tercüman arkadaşımız hani ekstradan bir ücret alıyor işitme engellilerden, ekstradan bir de noterin kendi çevirmen ücretini alıp ve çevirmene vermediğinden dolayı bu da işitme engelliye mal oluyor. Bu konuda işitme engelliler gerçekten çok zorluk da yaşıyor.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tabii, başka boyut, evet.

BİTLİS İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI AYDIN TÜRK - O çözülsürse çok müteşekkîr oluruz.

Çok teşekkür ederiz.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Sağ olun, teşekkür ediyoruz.

Bitlis'ten başka var mı acaba söz isteyen?

O zaman Bitlis'i de tamamlamış oluyoruz.

Şimdi, Batman'a geçiyoruz.

Türkiye Engelliler Derneği Batman Şubesi, Adnan Kaya... Yok.

Beşiri Engelliler Derneği Ahmet Tadıç.

Buyurun.

BEŞİRİ ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI AHMET TADIÇ - Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; ilk önce, şehrimize hoş geldiniz.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Bu arada, ben bir şeyi de düzeltmek istiyorum. Az önce beyefendi "Yemek ikramı yok." dedi ama yani Diyarbakır Valiliği de lobide, dışarıda ilk andan itibaren açık büfe olarak ikramlarını bulunduruyor. Eğer ihtiyaç duyan varsa çay, kahve ve diğer atıştırmalıklar geldiğimiz andan itibaren hizmetinizde.

Buyurun.

BEŞİRİ ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI AHMET TADIÇ - Sayın Bakanım, biz il olarak en sona kaldığımız için bize pek bir şey kalmadı, bütün arkadaşlar...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Daha var, Mardin var ya.

BEŞİRİ ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI AHMET TADIÇ - Sorunları hep size bütün arkadaşlar anlattılar, ben de birkaç konuya değinmek istiyorum, özellikle sağlık raporlarıyla ilgili, sağlık kurulunda alınan raporlarla ilgili. Şimdi, mesela, Batman'da çok yaşadığımız bir sıkıntıdır bu maalesef. Mesela sağlık kurulu raporlarında çoğu arkadaşımız engelli olmasına rağmen gerekli oranı vermeyip itiraz ederek bir üst kurula, Diyarbakır veya Siirt'e gönderiliyor. Siirt'e veya Diyarbakır'a gittiklerinde o raporunu alabiliyor, olumlu raporunu alabiliyor yani Batman'da bu sorunla çok karşı karşıya kalınıyor. Ben bizzat kendim...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - O zaman, Diyarbakır'ın oranı bu yüzden de yüksek. Biz gelmeden önce... Diyarbakır Türkiye'de en fazla sağlık kurulu raporu için başvuru olan ilmiş. Demek ki çevre illerden de gelen olduğu için yüksek.

BEŞİRİ ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI AHMET TADIÇ - Şimdi, Sayın Bakanım, yani itiraz edip de Diyarbakır'a gönderilen çok kişiler var. Tabii, bu engelli insanların bir ilden farklı bir ile gidip rapor için başvuru yapması onun için hem maddi hem manevi olarak büyük bir sıkıntıdır yani iki üç sefer farklı bir ile gidip gelmesi büyük bir sıkıntıdır hem maddi olarak hem manevi olarak. Diyarbakır veriyorsa Batman niye vermiyor? İkisi de aynı yasaya tabi. Bu sıkıntılar maalesef çok yaşıyor yani.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Aslında, bu, engelli arkadaşlarımızın, ailelerimizin lehine olarak işletilmesi için yapılmış destekleyici bir düzenleme, değil mi?

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Evet, şimdi, şöyle söyleyeyim: Yani sonuçta, engelli bir kardeşimiz hastaneye rapor almak için müracaat ettiğinde bir sağlık kurulu tarafından değerlendiriliyor ve o sağlık kurulunda da sağlıkta heyet mevzuatı vardır, onun dâhilinde oranlar veriliyor ama eğer vatandaşımız kendisine haksızlık yapıldığını düşünüyorsa ya da gözden kaçan bir şeyin olduğunu düşünüyorsa bir ay içerisinde ilgili sağlık müdürlüğüne itiraz dilekçesi verebiliyor ve itiraz dilekçesi verdiği zaman da hakem hastane olarak da sağlık müdürlüğü kendine en yakın olan ile hastayı gönderiyor. Orada da aynı oran çıktıysa o rapor onaylanmış oluyor ama orada farklı bir sonuç çıkarsa o zaman üçüncü bir hastaneye... Bu, vatandaşların hakları kaybolmasın, gözden bir şey kaçmasın amacıyla yapılmış bir düzenlemedir.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tekrar aynı yerde bakmasın yani farklı bir gözle de değerlendirilsin diye.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Evet, farklı bir gözle de...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Aslında lehe olarak yapılıyor ama başka handikapları var diyorsunuz.

BEŞİRİ ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI AHMET TADIÇ - Bu sorun çok fazla tekrarlandığı zaman ayrı bir sıkıntı yani arada bir olması normaldir yani itirazlar olabilir.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Ne kadar sürede başvuru yapıyorsunuz sağlık kurulu için?

BEŞİRİ ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI AHMET TADIÇ - Sağlık kurulu için itiraz mı?

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Hayır, hayır, mesela, kaç yılda bir sizin aile...

BEŞİRİ ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI AHMET TADIÇ - Yani, şimdi, şu şekilde: Her kurum kendine göre bir sağlık raporu istiyor. Ben mesela ehliyet alacağım, farklı bir rapor; araba alıyorum, farklı bir rapor; işe gireceğim, farklı bir rapor; emekli olacağım, farklı bir rapor.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Anladım ama hepsinde de olumsuz olmuyor.

BEŞİRİ ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI AHMET TADIÇ - Yok yani, o amaçla demiyorum yani. Mesela, ben...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Ya, az önceki beş yılda bir... Yani bu süreç olması için...

BEŞİRİ ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI AHMET TADIK - Daha önce, mesela, bir çok arkadaşımızın o şekil şeyleri, evde bakım ücretleri ve maaşları kesildi.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tamam, bunu kayda aldık.

BEŞİRİ ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI AHMET TADIK - İtiraz edilip tekrar başvurulduğunda tekrar geri alıyor. Bu bir süreç kayıdır, bu bir zaman kayıdır. Bu tür konuların yaşanmamasını istiyoruz.

Raporlarla ilgili, mesela, tek bir raporla birçok diğer işlemlerin de yapılmasını istiyoruz yani araba, ehliyet veya mesela bir işe her kurum ayrı bir rapor istediği zaman, engellinin hayatı hep bu raporlarla, rapor başvurularıyla geçmiş oluyor. Yani bir raporla bütün işlemlerini yapabilsinler. Bu konuda da bir çalışmanız olursa iyi olur.

Bir de engelli araçlarıyla ilgili bir şeyler arz etmek istiyorum. Yani engellilerin kendi adına kullanabileceği bir araç aldığı zaman bu limitin kaldırılmasını istiyoruz. Yani bir engelli niye E segmentte bir araca binmesin, niye böyle birkaç modelle sınırlı kalsın? Mesela benim imkânım var, ben daha güzel bir arabaya niye binmeyeyim? Niye Renault veya başka bir şeyi almak zorunda kalayım? Hem bu limit hem bu yüzde 40 yerlilik kuralının da kaldırılmasını istiyoruz ki engelliler de kimin gücü neye yetiyorsa öyle bir araba alma hakkına sahip olsun. Daha önce 10 yaş kuralı getirdiler, herhâlde yoğun itirazlar nedeniyle geri çekildi, beş yıla indirildi. Yani bu limitin kaldırılmasını istiyoruz daha doğrusu.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Teşekkür ediyoruz.

BEŞİRİ ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI AHMET TADIK - Başka bir şeyi daha arz etmek istiyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Buyurun.

BEŞİRİ ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI AHMET TADIK - Mesela, medikal malzemelerle ilgili büyük bir sıkıntı... Engelliler sosyal yaşamdaki hayatlarını daha sağlıklı, daha verimli bir şekilde sürdürebilmeleri için çeşitli medikal ürünlerine ihtiyaç duyuyor. Bu medikal ürünlere ulaşmak ekonomik olarak çok zor. Yani bir protezde SGK'nin karşıladığı 7 bindir, maliyeti 100 binin üzerindedir. Mesela, bir işitme cihazı 2 kulaktan 40 bin lira, SGK'nin karşıladığı 3 bin yani bir engelli maalesef bunları karşılayacak durumda değil. Engellilerimiz de bu konuda da ilgili vakıf müdürlüklerine başvuruyor, bu şekilde, bir şekilde temin etmeye çalışıyor; o ayrı bir sıkıntı.

Bir de engellilerin emekliliğiyle ilgili zaten bu husus gündeminizdedir, onu takip ediyoruz. İnşallah, o emeklilikle ilgili yasa tekrar değişir, tek hekim raporu üzerinden değil de genel bir sağlık raporu üzerinden emekli olmaları sağlanır.

Bir de engelli aylıkları hani trajikomik bir rakam... Verilen sadece bir aylık faturayı karşılayabiliyor, bırakın, hayatın şeyini karşılamaya, sadece bir fatura; bir elektrik veya bir doğal gazı faturasını karşılayacak durumda değil yani engelli aylıkları. Bu konuda da hani bir nebze de olsa yükseltilmesini istiyoruz, olsa iyi olur, en azından bir can suyu olarak onlara dönmüş olacak.

Teşekkür ediyorum, saygılarımla.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Ayla Işık, Beyazay Derneği Şube Başkanı...

Buyurun.

TÜRKİYE BEYAZAY DERNEĞİ BATMAN ŞUBE BAŞKANI AYLA IŞIK - Merhabalar Sayın Bakanım, hoş geldiniz Sayın Komisyonumuz.

Sayın Bakanım, Sayın Komisyon; öncelikle sahada yaptığınız çalışmaları takdir ediyorum, bu noktada hepinize çok teşekkür ediyorum, çok güzel bir emek veriyorsunuz. Bu noktada gelen tüm bu talepler inşallah hayırlara vesile olacak ve güzel bir çalışma ortaya çıkacaktır.

Çok zamanınızı almayacağım, artık insanlar birazcık yoruldu. Ben Batman'la ilgili şunu söyleyeceğim: Batman 654 bin nüfuslu bir şehir ve rehberlik araştırma merkezimiz yeterli değil. Bu noktada, sizin bu notu almanızı ve -Batman Valiliği ve Batman Millî Eğitim Müdürlüğü'nün de bu noktada çalışmaları var- bu desteğinizi istiyoruz, ikinci bir rehberlik araştırma merkezi kurulmasını istiyoruz.

Çok teşekkür ederim.

Hayırlı çalışmalar, hayırlı günler diliyorum.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Bu konuda dün Batman'daydım ben. Batman'da Millî Eğitim Müdürümüzle de bir toplantı yaptık, Batman Milletvekilimizle beraber. Aynı konuyu ben de orada dile getirdim. İkinci RAM'ın açılması için de Millî Eğitim Müdürümüze de gerekli şeyleri söyledik.

TÜRKİYE BEYAZAY DERNEĞİ BATMAN ŞUBE BAŞKANI AYLA IŞIK - Teşekkür ederim; dün sosyal medyada gördüm Sayın Vekilim, teşekkür ederim, ayağınıza sağlık.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Mehmet Veysi Çapar, Zihinsel Engelliler Mesleki Eğitim ve İstihdam Derneği Başkan Yardımcısı...

Buyurun.

ZİHİNSEL ENGELLİLER MESLEKİ EĞİTİM VE İSTİHDAM DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET VEYSİ ÇAPAR - Ben şundan bahsedeceğim; evet, sorunlar gerçekten var ama çözüm de ve yapılan şeyler de var, ben bunların görmezden gelinmesini istemiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ederiz.

ZİHİNSEL ENGELLİLER MESLEKİ EĞİTİM VE İSTİHDAM DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET VEYSİ ÇAPAR - Ama dikkat edilmesi gereken bir husus var: Aile bütünlüğünün korunması.

Şunu görüyorum ben: Engelli çocuklara sahip olan ailelerde, anne ve babaların zaman geçtikçe aralarındaki ilişki ve sorunlar arttığı için boşanma oranı da fazla, diğer illerde de görüyoruz. Bunun en büyük sebeplerinden biri de maalesef, çocuklarda yaşanan problemlerle baba veya annenin mücadele edememesinden kaynaklı.

Şunu diyeceğim: Batman olarak ben eğitim alanında bir sıkıntı yaşadığımızı düşünmüyorum, istihdam alanında maalesef, bütün illerde yaşanan problemler bizde de var. Şu kısma birazcık değinmek istiyorum: Ben okulda çalışıyorum, rehber öğretmeniyim, psikolojik danışmanım. Yaşadığımız problem şu: Bizim hastaneye yönlendirdiğimiz, sevk ettiğimiz çocuklara ilaç veriliyor ve verilen ilaçlar genelde hep benzer ilaçlar. Şu sonuca varıyorum ben de kendimce: Çok uzun süre verilmediği için, kısa sürede çok hastaya bakmak zorunda kaldıkları için maalesef, bizim öğrencilerle, çocuklarla pek ilgilenilmiyor. Tedavi kısmında... Çocuklar okula geldiklerinde maalesef, yarı baygın şekilde geliyorlar veya kendilerini eğitime tam veremiyorlar. O konuda da ben doktorlarımıza da bir şey diyemem çünkü kısa sürede çok hastaya bakmaları gerekiyor ama işte, bazen uyumlu, dozunda veya ayarında ilaç verilmediği için çocuklar okula geldiklerinde istediğimiz enerji ve verimi alamıyoruz.

Söyleyeceklerim bunlar.

Teşekkür ediyorum tekrar.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ediyoruz.

Güçlü Engelliler Derneğinden Vedat Çoban.

Buyurun.

GÜÇLÜ ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI VEDAT ÇOBAN - Sayın Bakanım, değerli milletvekillerimiz; öncelikle hoş geldiniz, bölgemize şeref verdiniz.

Bu önemli toplantıyı düzenlediğiniz, engellileri düşündüğünüz ve onları önemseydiğiniz için hepinize şükranlarımızı sunuyoruz.

Engelli dernek başkanayım, aynı zamanda kulüp başkanayım, Batman Ampute Spor Kulübü Başkanayım. Şu anda sporla ilgili olan sıkıntılar noktasında söyleyeyim. Birincisi, mesela, geçen sene bölgemizden batı illerine gittiğimizde engelli kulüplerimiz KYK yurtlarında rahat bir şekilde kalıyordu. Maalesef, bu sezon itibarıyla, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğümüz üzerinden resmî müracaat yapıyoruz, uygun yerin olması durumunda konaklama yapmak için, erkek öğrenci yurtlarında kalmak için. Otomatikman, hızlı bir şekilde, hemen cevap geliyor. "Boş yerimiz yok, uygun değil." diye.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hangi ile başvurduunuz da "Hayır." cevabı geldi?

GÜÇLÜ ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI VEDAT ÇOBAN - Konya'ya başvurduk, olumsuz cevap geldi; Bursa'ya başvurduk, olumsuz cevap geldi; Adana'ya başvurduk, olumsuz cevap geldi.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ozan Bey...

Şimdi, üstadım...

GÜÇLÜ ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI VEDAT ÇOBAN - Şöyle: Özür diliyorum sizden Sayın Bakanım, bina bomboş olduğu hâlde bize olumsuz yazısı verilmesine rağmen Adana'da, sağ olsun, bizim vekilimizin kanalıyla...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Vedat Bey, şimdi, bu projeyi biz başlattık, dedik ki: Sadece engelli kulüpleri değil, diğer spor kulüpleri de yurtlarda boş yer olduğu takdirde yurtlardan istifade ediyorlar, etmeleri de gerekir ama 10 tane il nasıl menfi cevap verdi, onları tek tek...

GÜÇLÜ ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI VEDAT ÇOBAN - Şöyle...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tartışmayı uzatmaya gerek yok. Ozan Bey onları tetkik eder, ben de takip ederim tamam mı? Çözeriz çünkü bu başlattığımız çok güzel bir uygulama, çok güzel geri dönüşleri var, çok faydalı olduğuna inanıyoruz, kapasitenin tam kullanımı noktasında, kaynakların verimli kullanılması noktasında çok özel bir proje. Burada Bursa İl Müdürü başta olmak üzere -tutanaklara da girsin- bu konuda görevini yapmayan herkese hesabını sorarız.

GÜÇLÜ ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI VEDAT ÇOBAN - Sayın Bakanım, şöyle: Ondan sonra, Adana'da sağ olsun, vekilimizin kanalıyla biz gittik, kaldık, bina bomboş.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kimsenin devreye girmesine gerek yok, burada bir sistem inşa ettik. Ha, şöyle bir şey var: Full kapasiteyse, yer yoksa... Bazen otele gidersiniz, otelde de yer yoktur; anlatabiliyor muyum? Bu durumu da göz ardı etmemek lazım.

GÜÇLÜ ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI VEDAT ÇOBAN - Ben olayı söylüyorum, bu bir.

İkincisi: Sicil lisans. Aile hekimlerinden vize yenileme açısından kulüplere maliyet olacak bir ücret var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - O, bildiğimiz bir konu. Komisyon gündemine geldi. Onu takip ediyoruz değil mi Ozan Bey?

Diğer konu... Hızlanmamız gerekiyor Vedat Bey.

GÜÇLÜ ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI VEDAT ÇOBAN - Konu çoktur.

Bir de Bakanlıktan şöyle yeni bir genelge çıktı: Gençlik ve Spor Bakanlığı 2 branş üzerine en az 20 sporcunun o konuyla ilgili desteklenmesi... Zaten aşağı yukarı iki yıla yakındır -daha fazladır da- o konuda da destek verilmeme noktasında... Biz de bu anlamda istiyoruz ki engelli kulüplerinin desteklenmesi. Van'ın da zaten anlattığı gibi, engelli spor kulüplerinin rehabilite... Orada getirdiğimiz sporcuları aynı zamanda biz rehabilite ediyoruz. Bu anlamda kulüplerin desteklenmesi... Neticede, eğer öyle bir şey olursa kulüpler olarak bizim her deplasmana gitmemiz için valiliğe, Gençlik ve Spora, herhangi bir yere gitmemize gerek yok, kulüpler kendi ayaklarının üstünde sağlam bir şekilde durabilir. Ben her deplasmana gitmek için milletvekilini arıyorum, il başkanını arıyorum, kimi tanırıyorsa hepsini arıyorum, devreye koyuyorum bir aracı halledene kadar. Aracı hallediyorum, yakıt sorunu çıkıyor; yakıt sorununu hallediyorum, konaklama çıkıyor; konaklamayı hallediyorum, yeme içme çıkıyor. Sayın Bakanım, biz bu anlamda, genel olarak Türkiye genelinde bunun olmasını istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum.

Nasreddin Kaya, Bedensel Engelliler Spor Kulübü.

Buyurun.

BATMAN ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI NASREDDİN KAYA - Sayın Başkan, Sayın Komisyon üyeleri, değerli katılımcılar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Batman ilinde faaliyet gösteren engelli spor kulüplerinin karşı karşıya kaldığı yapısal, ekonomik ve sosyal sorunları, ayrıca, çözüm önerilerimizi ve Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezinin Batman'da kurulması yönünde bir dosya hazırladık. Komisyonumuza arz edeceğim inşallah.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyoruz.

BATMAN ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI NASREDDİN KAYA - Rica ediyorum.

Vaktimiz azaldığı için kısaca bir iki konuya değinmek istiyorum.

Engelli spor kulüplerine yönelik düzenli ve sürdürülebilir bir finansman sistemi bulunmamaktadır. Kamu destekleri yetersiz ve süreklilik arz etmemektedir, yerel yönetim destekleri ise çoğu zaman kişisel inisiyatiflere bağlı kalmaktadır.

Ayrıca, randevu almakta sıkıntı yaşıyoruz, randevu alamıyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kimden randevu alamıyorsunuz?

BATMAN ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI NASREDDİN KAYA - Mesela belediyeden, valilikten.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Batman Vali Yardımcımız burada mı?

BATMAN VALİ YARDIMCISI GÖKHAN DOLAŞ - Evet.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bu randevu konusu önemli.

Belediye Başkan Yardımcısı burada mı?

BATMAN BELEDİYE BAŞKAN YARDIMCISI MUHAMMED YILMAZ - Ben de buradayım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Randevu sorunu mu var?

BATMAN ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI NASREDDİN KAYA - Evet, aylarca arıyoruz, dönüş yapılmıyor, randevu verilmiyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bu önemli bir konu. Siz kendisiyle bir görüşün Nasreddin Bey'in olur mu?

Hem Vali Yardımcımız hem Belediye Başkan Yardımcısı burada, sizinle görüşecekler şimdi.

Randevu konusunun mazereti olmaz, o konuda gereken neyse yapar arkadaşlar.

Buyurun.

BATMAN ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI NASREDDİN KAYA - Tamam, teşekkür ediyorum.

Spor kulüpleri olarak acil olarak istediğimiz şeyler..

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Siz o dosyayı bize iletirseniz sevinirim Nasreddin Bey.

Sağ olun.

BATMAN ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI NASREDDİN KAYA - Tamam, size dosyayı ulaştıracam.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Batman Barosu Engelli Hakları Komisyonu; Kutbettin Bey... Yok.

Batman İşitme Engelliler Spor Kulübü Ramazan Altun.

Ramazan Bey, buyurun.

BATMAN İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI RAMAZAN ALTUN - Herkese saygılar, selamlar; hoş geldiniz.

Ben ilkökula Diyarbakır'da devam ettim ve lise hayatımı da devam ettirdim, üniversite hayatıma da devam etmek istedim...

Çok üzüldüğüm bir şey var, Mardin'de ve diğer illerde gördüğüm sıkıntılarda: Sağır okullarındaki eksiklikler, eğitim sistemindeki erişilebilirlik kısımları veya yurtdışında yatılı kalınma kısmının olmaması veya benim bu eğitim kısmındaki erişilebilirlik sebebiyle üniversite hayatımı devam ettiremem gibi birçok noktada şikâyetlerimiz var. Bununla birlikte de çözüme ulaştırılmasını istiyorum.

Biz Batman'da, spor kulübümüzde faaliyetlerimizi devam ettiriyoruz; belediyemize, valiliğimize ve Gençlik ve Spora çok teşekkür ederiz. Bazı noktalarda, ulaşım noktasında yani bize bilgilendirme noktasında bazen sıkıntı yaşıyabiliyoruz, iletişim noktasında, onun dışında başka sıkıntımız yok.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - İşte, onları da güçlendirelim.

BATMAN İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI RAMAZAN ALTUN - Evet, birçok noktada da biz faaliyetlere gittiğimizde de tercüman olmaması tabii, bize sorun oluyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tercüman konusunda hem Vali Yardımcımız hem Belediye Başkan Yardımcımız da notlarını alıyorlar. Bu tercüman işinde daha yoğun çalışmamız gerekiyor evet.

BATMAN İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI RAMAZAN ALTUN - Birçok farklı aşamada da diğer kurumlardaki gibi aynı sıkıntılarımız var faaliyetlerimizde. Bu şekilde bir talebimiz var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, teşekkür ediyoruz.

Evet, Batman'dan söz almak isteyen var mı başka?

Vali Yardımcımız bir şey söyleyecek mi?

BATMAN VALİ YARDIMCISI GÖKHAN DOLAŞ - Evet Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun.

BATMAN VALİ YARDIMCISI GÖKHAN DOLAŞ - Sayın Bakanım, kanunlar gereği yapmamız gereken görevleri yerine getirmeye çalışıyoruz. Tabii ki eksikliklerimiz olabilir, bunu da iletişimi sağlam tutarak gidermeye çalışıyoruz. Elbette, tabii, bütçe olanakları bu konuda, özellikle erişilebilirlik anlamında bizim için önem arz ediyor. Bunun yanında, erişilebilirlik konusu özellikle sadece kamu değil, özel sektör anlamında da üzerinde durulması gereken bir konu. Tabii, hem belediye olarak hem valilik olarak engellilerimizin hayatını kolaylaştırmak için biz elimizden geleni yapıyoruz efendim. Bir randevu söz konusu oldu, onu biz gider gitmez karşılayacağız inşallah Sayın Bakanım.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, buyurun.

BATMAN BELEDİYE BAŞKAN YARDIMCISI MUHAMMED YILMAZ - Sayın Bakanım, kıymetli hazırunu saygıyla selamlıyorum.

Belediye olarak tüm otobüslerimizde, 90 otobüsümüzde erişilebilirlik belgemiz mevcut olup aynı zamanda spor kulüplerimize 2024-2025 yılı olmak üzere nakdî yardım, aynı zamanda aynı yardımlarda bulunuyoruz ve aynı zamanda da kapımız her zaman ayırt etmeksizin bütün herkese açık. Bu hususta Sayın Bakanım, şunu arz etmek isterim: Valiliğimiz ve belediyemizle ortaklaşa olarak Batman'da bir engelli aktif yaşam merkezi belediyemiz tarafından yapılmış olup valiliğimize, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımıza devri yapılmış olup burada da aynı zamanda engelli bireylerimizin, vatandaşlarımızın hizmetine sunulmuştur. Ayrıca, belediyemiz tarafından yapılarak devredilen başka bir husus da STM binamızdır. Bu bütün derneklerimizin bir arada bulunduğu ve bizlerle aslında iletişimi yani biraz önce buradaki vatandaşlarımızın da arz ettiği konulardan bir tanesi...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ama işte, ben dışarıda bir engelli derneğiyle görüştüm "Biz oradan yer alamadık." dedi. Kimdi o, burada mı o? Salonda yok. Bizim arkadaşlar notunu almıştı onunla ilgili.

Evet...

BATMAN BELEDİYE BAŞKAN YARDIMCISI MUHAMMED YILMAZ - Tekrar ilgileniriz Sayın Bakanım bu konuyla ilgili.

Yine, belediyemiz tarafından engelli bireylerimize, vatandaşlarımıza düzenli olarak gelen talepler doğrultusunda hem akülü hem manuel olarak tekerlekli sandalyelerimiz...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şimdi, sizden ricam, bu spor yatırımları Batman'da da çok var, oraların engelli vatandaşlar tarafından daha yoğun kullanılmasına yönelik takibi ve koordinasyonu sağlarsanız daha etkin bir kullanma durumu oluşur diye düşünüyorum. Bizim temel sorunumuz aslında eş güdüm, eş güdümden bir sıkıntı görüyorum ben genel olarak. O mutlaka Batman'da da geliştirilebilir bir potansiyeli haizdir. O yüzden sizden istihdamımız bu eşgüdümü güçlendirmek.

BATMAN BELEDİYE BAŞKAN YARDIMCISI MUHAMMED YILMAZ - Anlaşıldı efendim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum.

Evet, Batman tamam.

Şimdi sıra Mardin'de fakat şöyle bir şey var: Biliyorsunuz ben bir akademik yıl açılışı vesilesiyle Mardin'deydim. O ziyarette Mardin'deki sivil toplum engelli kuruluşlarıyla bir araya gelmiştik. Şimdi, burada ben orada söz almayıp burada söz alabileceklere söz vereyim, onlarla başlayalım, vaktin durumuna göre diğerlerine de bakarız.

Sayın Akbaba, sizinle başlayalım.

KIZILTEPE ENGELLİLER BİRLİĞİ BAŞKANI İZZETTİN AKBABA - Komisyona olan güvencim, umudum çok yüksek. İnşallah engelli bakanlığıyla taçlanır bu rapor sonuçları.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sizinle Mardin'de görüştük biz.

KIZILTEPE ENGELLİLER BİRLİĞİ BAŞKANI İZZETTİN AKBABA - Evet görüştük, daha önce Bakanlık dönünüzde de karşılaşmıştık aktif olarak.

Efendim, şimdi, ben birkaç genel ve birkaç yerel soruna değinerek sizleri bu konuda bilgilendirmek istiyorum. Öncelikle resmî olmayan kaynaklar ve bilgi kirliliğinden doğan... İşte, bu, vergi indirimi, on yıllık engelli araç değişimi, engelli memurlar için ek 3600 göstergeleri; maalesef, bunlarda çok bilgi kirliliği mevcut. Bu konu hakkında sizlerden aydınlanmak istiyorum.

Diğer bir hususumuz, yerel olarak çevre illerimizde, neredeyse bütün illerde engelli otobüsü bulunmasına rağmen Mardin bundan yoksun. Bunu milletvekili aracılığıyla Meclise bile taşıdık ve bir olumlu sonuç dönmedi. Mardin'in engelli bir otobüsü olması lazım büyükşehir olarak.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, tamam, doğru.

KIZILTEPE ENGELLİLER BİRLİĞİ BAŞKANI İZZETTİN AKBABA - Keza, rehabilitasyon merkezlerindeki sorun... Evet, yaş itibarıyla belki programlar kısıtlanabiliyor ama buradaki amaç, cidden engelli acı çekiyor. Buradaki rehabilitasyon merkezindeki o acıyı dindirmek için talep ediliyor ve bu konuda biraz daha duyarlı olunmasını istiyorum.

Son olarak, meslek edindirme kurslarımız açılıyor, bu bir tezat. Meslek edindirme kurslarının kaynağı, engelli çalıştırmayan iş yerlerinden kesilen cezalardan geliyor. Bu neyi teşvik ediyor? Bu, engelliye çalıştırmayın, küçük bir cezayla kurtulun anlamına geliyor. Ciddi bir yaptırım yapılabilirse...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Onu kabul etmemiz mümkün değil, onunla mücadele edeceğiz.

KIZILTEPE ENGELLİLER BİRLİĞİ BAŞKANI İZZETTİN AKBABA - Ya, ciddi bir yaptırım yapılabilirse bunun önüne çok basit bir şekilde...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, İzzettin Bey, teşekkür ediyoruz.

KIZILTEPE ENGELLİLER BİRLİĞİ BAŞKANI İZZETTİN AKBABA - Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sizinle zaten irtibatlayız, devam edeceğiz.

Buyurun.

MARDİN MEMUR-SEN ENGELLİLER KOMİSYONU TEMSİLCİSİ TEKİN ORUÇ - Değerli Komisyon üyeleri, şahsım ve sendikam adına sizi saygıyla selamlıyorum.

Hoş geldiniz Diyarbakır'a.

Tabii, Mardin'den katılıyoruz, yerel anlamda epeyce sorunları dile getirdiler arkadaşlar. Bir zaman sıkıntımız da var, öyle gözüküyor, il olarak sona da kaldık, hızlı hızlı bir şekilde birkaç sorunu dile getirsem...

Bu sorunların tamamı merkezî sorunlar yani yerel anlamdaki sorunlar değil. Bir tanesi, randevu sistemi, Sağlık Bakanlığından randevu alma sistemi. Bunda biz engellilere kontenjan tanınmasını istiyoruz. Örneğin, dahiliye polikliniğine gidecek bir engelli, oradaki doktorumuz 100 hastaya bakacaksa oradan 2 kontenjan ayrılıp...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Mardin Vali Yardımcımız burada mı? Bakın, bu, az önceki illerde de gündeme geldi, bunu daha sıkı takip etmemiz gerekiyor.

MARDİN MEMUR-SEN ENGELLİLER KOMİSYONU TEMSİLCİSİ TEKİN ORUÇ - Sayın Bakanım, bunu MHRS'den Sağlık Bakanlığının halletmesi gerekir yani orada engelli...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sağlık Bakanlığı da yerelde de valiliğin bu işin eş güdümünü sağlaması lazım.

Evet, hızlanalım, bildiğimiz konular bunlar.

MARDİN MEMUR-SEN ENGELLİLER KOMİSYONU TEMSİLCİSİ TEKİN ORUÇ - Bitireyim.

Bir de rotasyona tabi engelli yöneticiler var Sayın Bakanım. Devlet Memurları Kanunu'nda hiçbir engellinin yeri değiştirilmemesine rağmen özellikle Millî Eğitim Bakanlığında rotasyona tabi şube müdürleri ve diğer arkadaşların yerlerini değiştiriyorlar, mahkeme kararıyla tekrar dönmek zorunda kaldılar. Bunun bir tane örneği de Mersin'de 10 defa engelli arkadaşımızın yerini değiştirdiler, tekrar mahkeme kararıyla geldi yani hiçbir yönetmelik kanunun üstünde olamaz, bunu muhakkak takip etmenizi istiyorum Sayın Bakanım.

Yine, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı Rehberlik ve Araştırma Merkezi Açma Yönergesi var. 150 binde olan nüfuslarda, ilçelerde kuruluyor. 100 kilometrede olan engelli vatandaşlarımız oralara gidebiliyor, yararlanabiliyor. Bunun kurulma aşamasının en azından 80 bine, 100 bine indirilmesini istiyoruz ilçe nüfusuna bağlı olarak; bu da bir sorundur Sayın Bakanım.

Yine, kamu kurumları gerçekten yüzde 3 engelli kontenjanı alıyorlar, istihdam ediyorlar ama -biraz önce arkadaşımız da dile getirdi- özel şirketler, özel okullar engelli öğretmeni istihdam etmiyor. Özel şirketler yüzde 3 kontenjanını uygulamıyorlar, bunu Maliye Bakanımızın muhakkak kontrol etmesi gerekir. Nasıl engelli ÖTV vergisini kontrol ediyorsa, geriye dönük engelli arabasına on yılı işlettiyse bir zahmet Maliye Bakanımız bunu da kontrol etsin. Bu yüzde 3 kontenjanı nerelerde kullanıyorlar, hangi personelde kullanıyor? Akrabalarına mı kullanıyorlar, yakınına mı kullanıyorlar; bu, çok önemlidir, bunu da takip etmek gerekir, bu da bir sorundur.

Yine, en son şunu da söyleyeyim: Biz, TELEKOM'dan yine, belediyelerin su indiriminde faydalanabiliyoruz ama maalesef, özel şirketlere devredilen doğal gaz ve elektriğin yüzde 25 indiriminden faydalanamıyoruz; bu da ayrı bir vaka yani ayrı bir problem. Yani TELEKOM yüzde 25 engelli indirimini yapıyor, yine belediyelerimiz su indirimini yapıyor; sağ olun, teşekkür ederim ama bir doğal gaz şirketi, bir elektrik şirketi...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Coşkun Bey, bu konuyu not alalım.

MARDİN MEMUR-SEN ENGELLİLER KOMİSYONU TEMSİLCİSİ TEKİN ORUÇ - Bunu hiçbir şekilde indirimden faydalandırmıyor.

Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

Tekrardan hoş geldiniz, sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, teşekkür ediyorum, sağ olun.

Buyurun Sayın Anuk.

TÜRKİYE SAKATLAR DERNEĞİ MARDİN ŞUBE BAŞKANI HASAN ANUK - Sayın Valim, Sayın Bakanım, sayın hazırım; hepimiz hoş geldiniz, şeref verdiniz.

Sayın Bakanım, şimdi, herkes bir şeyler söyledi, tabii ki güzelce bir şekilde de dinledim; haklı olarak herkesin bir derdi var, tabii ki bizim de var yalnız benim -Sayın Valim zaten bunu dile getirdi ki kendisine teşekkür ediyorum- 2005 yılında... Hiçbir zaman engelliler kanunu çıkmadı, AK PARTİ döneminde Sayın Cumhurbaşkanımız -o zamanki Başbakanımız- Recep Tayyip Erdoğan'ın öncülüğünde -ekibine ben şimdi buradan teşekkür ediyorum- Engelliler Kanunu çıktı, ne kadar yetersiz de olsa çıktı, önemli olan o. Dünyada hiçbir yerde olmayan evde bakım parası bir tek Türkiye'de çıktı 2005 yılından sonra ve bunun için de tekrar hepimize teşekkür ediyorum, emeği geçen herkese.

Yalnız, Sayın Bakanım, şimdi, ben ortopedi engelliyim, ortez kullanıyorum. Ortez protez, işitme engelli veya şu; devlet katkısı çok az.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bu konu gündemimizde Hasan Bey, diğer konuya geçelim, bunu takip ediyoruz.

Bununla ilgili SUT rakamları...

TÜRKİYE SAKATLAR DERNEĞİ MARDİN ŞUBE BAŞKANI HASAN ANUK - Artı, engelliler araç kullanacak; ya ben Mercedes almak istiyorum, sanki engellilerin lüks araç kullanma hakkı yokmuş gibi bazı bürokratlarımızı dinliyoruz: "Arkadaş, sen engellisin, sen niye Mercedes kullanacaksın?" Ya, ben insan değil miyim? Benim elimden gelse ben dünyanın en yakışıklı, en güzel insanı olurum ama Allah'ın takdiri; Allah beni engelli yarattı ve ben engelli olmamdan da gurur duyuyorum, elhamdülillah ki engelliyim, sağlam olsaydım belki insanlara da faydam olmazdı ama engelli olduğum için de ben Allah'ıma şükrediyorum. Yalnız bürokratların benim önümü kilitlemesi doğru bir şey değil. Ha, yanlış kullananlar var, devletin görevi de onu engellemek.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, bu konu da gündemimizde, ilgili istisnalar konusu.

Devam edelim.

TÜRKİYE SAKATLAR DERNEĞİ MARDİN ŞUBE BAŞKANI HASAN ANUK - Yine, Sayın Bakanım, geçen gün bir gazi arkadaşımız beni aradı -buraya geldiğimizi biliyor- şu anda Diyarbakır'da, gazi bir arkadaş. Almanya'dan kendisine araba getirdi ve bir haftadır boşu boşuna Mersin gümrüğünde arabası yatıyor. Niye? Yüzde 25 kotası çıktı diye. Hâlbuki, öyle değil; öyle bir kota Avrupa Birliğine mensup olanlara değil öbürlerine çıktı ama son paragrafı okumayan oradaki bürokrat arkadaş bir haftadır adamın arabasını yatırıyor. Şu anda ben rapor hâlinde size sunacağım efendim o dosyayı da.

Beni sabırla dinlediğiniz için size teşekkür ediyorum.

Tekrar hoş geldiniz, şeref verdiniz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - O dosyayı da bekliyoruz. Teşekkür ederiz.

Sayın Keleş, buyurun.

Biliyorsunuz, Erol Hoca aynı zamanda kulak, burun, boğaz hoca, doktoru ve Elâzığ Milletvekili.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Biraz önce bir şey söylendi özellikle "engelli vatandaşlarımız için MHRS'den ek kontenjan" diye. İki yıl önce... 65 yaş üstü hastalar için, engelli bireyler için, riskli gebeliği olanlar için MHRS'de öncelik veriliyor, bu bir. İkincisi: Şu anda Sağlık Bakanlığımızın yapmış olduğu yeni bir uygulamayla artık aile hekimlerimiz sizlerin yerine randevu alabiliyor yani bir engelli bireyimiz eğer bir hastaneden randevu alamıyorsa aile hekimine gidip orada aile hekimimizin de olurlar alarak hastaneden, hiç MHRS'ye girmeden aile hekimi randevu alabiliyor; bunu da bilmenizi isterim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, teşekkür ediyoruz.

Buyurun Sayın Salim.

DERİK ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI KASIM SALİM - Sayın Bakanım, kıymetli protokol, Sayın Valim, kıymetli misafirler, STK arkadaşlarımız; Mardin Derik Engelliler Derneği Başkanıyım.

Sayın Bakanım, izninizle derneğimizin bir çalışmasını anlatayım. Derneğimiz 1/6/2005'te kurulmuştur, 1.325 üyeliğimizle şu an derneğimiz faaliyettedir. Biz 2017'den beri Derik'e Güneydoğu ve Doğu Anadolu'da olmayan Engelliler Parkı Projesi'ni kazandırdık, şu an parkımız var. İŞKUR'da da ahşap oymacılığı projesi...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Siz kaç yıldır Başkansınız?

DERİK ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI KASIM SALİM - Yaklaşık yirmi yıl oldu Sayın Bakanım, 2005 yılı.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yirmi yıl, maşallah.

DERİK ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI KASIM SALİM - Evet Sayın Bakanım.

İŞKUR'dan da ahşap oymacılığıyla 20 engelli arkadaşımızı topluma kazandırdık Sayın Bakanım. 2019'da da İŞKUR'da el sanatları projesini kazandık Sayın Bakanım. Derneğimizin çalışmalarıyla ilgili Sayın Bakanım, Sayın Protokol; iki yılda yaklaşık 104 numune sandalye, 10 adet...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, şimdi dernek faaliyetlerini sen bize rapor olarak sun.

Söyleyeceğin bir şey var mı, burada bak herkes seni bekliyor.

Evet, buyurun.

DERİK ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI KASIM SALİM - Sağlıkla ilgili Sayın Bakanım, şu ana kadar Derik Engelliler Derneği olarak bize başvuran engelli arkadaşlarımızla ilgili Mardin, Kızıltepe, Diyarbakır olsun şu ana kadar bizi zorlayan herhangi bir sıkıntı -az çok oluyor ama - yok. Az evvel arkadaşımız sandalyeyle ilgili konuştu; biz fizik doktorunun hekim raporuyla gittiğimiz zaman akülü sandalyeye, manuel sandalyeye onay veriyorlar büyük ihtimalle, eli hafif sakat olanlara.

Bir de eğitimle ilgili Sayın Bakanım, Sayın Protokol; benim sizlerden ricam bu rehabilitasyonla ilgili devlet kişi başına öğrencilerimize 13.500 lira para veriyor, yalnız rehabilitasyona kaydırmaya çalışıyorlar Sayın Bakanım. Örneğin, ilçemizin kırsal kesimlerinde bulunan engelli arkadaşlarımızı haftada bir sefer götürünce, on beş günde bir götürüyorlar, bunlar derneğimizde mevcuttur bize başvuranlar Sayın Bakanım.

Bir de Aile Bakanlığına seslenmek istiyorum: İki yılda KPSS'yle ilgili engelli vatandaşlarımıza yönelik mesela bu yıl 1.553 alım oldu yani yaklaşık 40 bin engelli arkadaşımız şu an iş bekliyor.

Biz STK olarak...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, o konu ayrı bir konu.

Teşekkür ediyorum.

DERİK ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI KASIM SALİM - Rica ediyorum Sayın Bakanım.

Sizden de bir ricam budur: Biz Türkiye'de engelliler bakanlığı istiyoruz, engelli bakanlığımız olmadan işimiz çok zor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tüm bakanlıklar sizin, merak etmeyin. (Alkışlar)

Ali Eroğlu, sizi de dinleyeceğiz birazdan.

Evet, buyurun.

DARGEÇİT ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI KADRİ BARAN - Sayın Bakanım, Sayın Valim, sayın vekillerim; öncelikle hoş geldiniz.

Sayın Bakanım, bizim Dargeçit'teki bir konuya değinmek istiyorum. Bizim Dargeçit'te şu anda 11 diyaliz hastamız var acil, haftada bir ya da haftada 2 defa Midyat'a gelir yoğun bakım olmadığı için, çok sıkıntı yaşıyoruz orada, bu bir.

İkincisi...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yani Dargeçit'te yoğun bakım yok mu?

DARGEÇİT ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI KADRİ BARAN - Yok Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sağlık Müdürlüğümüz burada mı, var mı onunla ilgili bir çalışmamız?

MARDİN İL SAĞLIK MÜDÜRÜ SAFFET YAVUZ - Sayın Bakanım, bir projemiz var, mart ayında tamamlanacak ama 25 yataklı hastanemiz olduğu zaman yine yoğun bakımımız olmayacak, entegre grubu bir hastaneyiz. Diyalizle ilgili en yakın yer Midyat, diyaliz hasta sayımız diyaliz merkezi açmak için yeterli değil Sayın Bakanım.

Arz ederim.

DARGEÇİT ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI KADRİ BARAN - Sayın Bakanım, şu şekil: Köy köy topladığı için, bir araç olduğu için, sabah çıkıyor erkenden, akşama kadar zaten herhangi bir tedavi gördüğü zaman da bir anlamı kalmıyor. Sizden ricamız, buna bir el atmanız.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet.

DARGEÇİT ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI KADRİ BARAN - Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bak, bu konuyu Erol Hocam takip edecek. Siz Erol Hocamla biraz sonra görüşün olur mu?

DARGEÇİT ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI KADRİ BARAN - Tamam Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun Hanımefendi.

EĞİTİM SENDİKASI TEMSİLCİSİ HATİCE TÜZÜN - Sayın Bakanım, Değerli Valim, değerli milletvekilleri; hoş geldiniz.

Ben Mardin Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası adına buradayım. Midyat ilçesinde öğretmen olarak görev alıyorum.

Genel sorunlar dile getirildi az çok, sadece "eğitim kurumlarına erişim" adı altında bazı sorunlarımız var, onu dile getirmek istiyorum. Okullarda maalesef başta kendim olmak üzere engelli öğrencilerimizin erişimi için sorunlar yaşanıyor. Başta asansör, asansörler görselde var ama faaliyette yok. Bazı okullarımızda...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yani var olan asansörü mü kullanmıyorlar?

EĞİTİM SENDİKASI TEMSİLCİSİ HATİCE TÜZÜN - Yok, çalışmıyor, sadece görsel var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hayır, görsel değil yani var mı asansör, yok mu?

EĞİTİM SENDİKASI TEMSİLCİSİ HATİCE TÜZÜN - Asansörün kapısı var, kabin falan yok Bakanım maalesef.

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Yok demek oluyor, yok işte.

EĞİTİM SENDİKASI TEMSİLCİSİ HATİCE TÜZÜN - Bir hafta oldu, yeni bir okula geçiş yaptım, orada da asansör var, orada da...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hangi okul bu kapısı olup da kendi olmayan?

EĞİTİM SENDİKASI TEMSİLCİSİ HATİCE TÜZÜN - Birinci dönemi bitirdiğim okul Borsa İstanbul Anadolu Lisesi, "Kabin yok, masraf çok fazla." dediler, sadece kapı var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bir saniye... Vali Yardımcımız burada. Millî Eğitim Müdürü burada mı?

MARDİN İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ ALİ EYYÜPKOCA - Buradayım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Niye buraya asansör almadık?

MARDİN İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ ALİ EYYÜPKOCA - Okullarımızda özellikle köy okulları hariç genel anlamda erişimle alakalı herhangi bir sıkıntımız yok.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ama işte "Asansörün kapısı var, kabini yok." diyor.

MARDİN İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ ALİ EYYÜPKOCA - Asansör arızalıysa ve bize bildirilmemişse bilmiyorum.

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Zaten hiç konulmamış diye anladım ben.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kapısını koymuşlar, kabini gelmemiş.

AYŞE KEŞİR (Düzce) - "Boşluğu var, asansör yok." diyor hanımefendi.

EĞİTİM SENDİKASI TEMSİLCİSİ HATİCE TÜZÜN - Yani idareye biz söyleyince öyle söylediler dediğim gibi, kapı var, kabin yok sadece görsel var ki üç yıldır ben orada görev yaptım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Siz gitmediniz mi Borsa İstanbul Lisesine?

MARDİN İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ ALİ EYYÜPKOCA - Borsa İstanbul'a gitmedim efendim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Okul müdürünü bir arayın şimdi.

MARDİN İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ ALİ EYYÜPKOCA - Midyat'ta mı Hocam?

EĞİTİM SENDİKASI TEMSİLCİSİ HATİCE TÜZÜN - Midyat.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şimdi, okul müdürüyle bir görüşün.

EĞİTİM SENDİKASI TEMSİLCİSİ HATİCE TÜZÜN - Şu an olduğum okulda bile çalışmıyor asansör.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sizin okul hangisi?

EĞİTİM SENDİKASI TEMSİLCİSİ HATİCE TÜZÜN - Yeni geçiş yaptım, Midyat Anadolu Lisesindeyim ben, orada da asansör devre dışı maalesef.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Vali Yardımcımız bir yandan, siz bir yandan bir tetkik edin konuyu, konuşalım.

Hatice Hanım, teşekkür ediyorum.

EĞİTİM SENDİKASI TEMSİLCİSİ HATİCE TÜZÜN - Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ayrılmadan bu konuyu vuzuha kavuştururuz.

Buyurun sizinle Mardin'i bitirip Diyarbakır'a geçeceğiz. Ev sahibi Diyarbakır.

Evet buyurun.

İŞİTME ENGELLİLER DERNEĞİ TEMSİLCİSİ GÜLÇAĞLA ALTUĞ - Saygıdeğer Komisyon Başkanımız, hoş geldiniz, selamlıyorum sizleri.

Mardin ilinde valilikte çalışıyorum, aynı zamanda memurum. Çok işitme engelli var, orada görüşmeler sağlıyoruz, belediye engelliler birimiyle ilgili hiç görüşme sağlayamadık, eksiklerimizle alakalı destek alamadık. Her randevu almaya çalıştığımızda engelle karşılaşıyoruz, hiçbir şekilde... Kız kardeşim de çevirimi yapıyor zaten... Randevuya erişemiyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kimden randevu almada engelle karşılaşıyorsunuz?

İŞİTME ENGELLİLER DERNEĞİ TEMSİLCİSİ GÜLÇAĞLA ALTUĞ - Randevu alamıyoruz, görüşme sağlayamıyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hangi belediye?

İŞİTME ENGELLİLER DERNEĞİ TEMSİLCİSİ GÜLÇAĞLA ALTUĞ - Mardin Merkez Belediyesi.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Mardin Belediye Başkan Yardımcısı burada mı? Büyükşehir orası zaten. Genel Sekreter Yardımcısı burada.

MARDİN BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI MEHMET SAİT DEMİRHAN - Belediye olarak biz varız.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - "Randevu sorunu var." diyor zaten merkez yok orada, o büyükşehri kastediyor.

İŞİTME ENGELLİLER DERNEĞİ TEMSİLCİSİ GÜLÇAĞLA ALTUĞ - Buradaki katılımı alakalı hiçbir şekilde bilginiz olmamıştı, ben Instagram'dan görüp kendim bugün acil arabayla geldim, bu katılımı bile haberimiz yoktu. Hiçbir şekilde iletişim kuramıyorum, irtibat kuramıyorum...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Gül Hanım, şimdi, bakın, burada hem Vali Yardımcımız Hanımefendi var hem Belediye Genel Sekreteri var, sizi onlarla buluşturalım, bu aradaki iletişimsizliği ortadan kaldıralım.

MARDİN BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI MEHMET SAİT DEMİRHAN - Sayın Bakanım, aslında ben bizzat görüştüm de belki hatırlarlar, başka birini kastediyorsa bilmiyorum ama beni tanırlar muhtemelen, bizzat kendim de görüştüm efendim.

İŞİTME ENGELLİLER DERNEĞİ TEMSİLCİSİ GÜLÇAĞLA ALTUĞ - İlk defa görüyorum, görüşmedik.

MARDİN BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI MEHMET SAİT DEMİRHAN - Kız kardeşi hatırlar.

İŞİTME ENGELLİLER DERNEĞİ TEMSİLCİSİ GÜLÇAĞLA ALTUĞ - Nerede?

MARDİN BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI MEHMET SAİT DEMİRHAN - Büyükşehir Belediyesinde.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, hatırlamıyor olabilir. Vali Yardımcımız da burada bu köprüyü kuralım, tamam mı?

İŞİTME ENGELLİLER DERNEĞİ TEMSİLCİSİ GÜLÇAĞLA ALTUĞ - Sait Bey'se evet, gördüm, bir kere görüştüm.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Görüşmüşsünüzdür mutlaka öyle diyorsanız.

Bu bağları güçlendirelim yalnız.

MARDİN BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI MEHMET SAİT DEMİRHAN - Emirleriniz olur efendim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Gül Hanım, hem Vali Yardımcımız Büşra Hanım burada hem de Genel Sekreter Mehmet Sait Bey var hem de Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürü de burada sorunlarınız için. Bizim de bilgilerimizi verin, bir sıkıntı anında bize de ulaşsın.

Evet, Mardin'den kimse kalmadıysa gelelim Diyarbakır'a.

İŞİTME ENGELLİLER DERNEĞİ TEMSİLCİSİ GÜLÇAĞLA ALTUĞ - Dernek sorunumuz var. Dernek yerimiz yok, dernek yeri istiyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, onları ilgili arkadaşlarla görüşeceksiniz.

Gelelim Diyarbakır'a.

Hadi bakalım, bismillah, Diyarbakır'a başlayalım.

Buyurun.

DİYARBAKIR ORTOPEDİK ENGELLİLER GÜCÜ SPOR KULÜBÜ BAŞKANI NİZAMETTİN KARAÇAM - Sayın Bakanım, memleketimize hoş geldiniz, sefa getirdiniz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sağ olun.

DİYARBAKIR ORTOPEDİK ENGELLİLER GÜCÜ SPOR KULÜBÜ BAŞKANI NİZAMETTİN KARAÇAM - Şimdi, ben kendimi tanıtayım. Ben Diyarbakır Ortopedik Engelliler Gücü Spor Kulübü Başkanı artı Türkiye Bedensel Engelliler Spor Federasyonunda Voleyboldan Sorumlu Asbaşkan görevi almaktayım.

Alpaslan Erkoç'un da selamları var Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Nizamettin Bey, değil mi?

DİYARBAKIR ORTOPEDİK ENGELLİLER GÜCÜ SPOR KULÜBÜ BAŞKANI NİZAMETTİN KARAÇAM - Evet.

Şimdi, çok konu vardı zaten söyleyecektim, arkadaşlar çoğu şeylere değindi. Bu sırada İl Valimiz, Büyükşehir Belediye Başkanımız Serra Hanım sağ olsun biz müsabakaya gittiğimiz vakit kesinlikle araç sıkıntımız olmuyor. Çoğu kulüpler talep ettiği vakit, orada sıkıntı olduğu vakit, mecburen il müdürümüze döndüğümüz vakit galiba... İl müdürümüzün aracını da çok da kullanmadığımız için çok mecbur kalmadığımız vakit talepte bulunmuyoruz. Belediyemiz çünkü her şeyi karşılıyor, artı akülü sandalye atölyemiz var Büyükşehir Belediyesi tarafından, Diyarbakır'da engelli hiç mağdur olmuyor. Hem malzemesi ücretsiz, tekerleği, aküsü, ne malzemesi olursa belediyemiz bize, tüm engellilere destek çıkıyor yani o konuda problem yok.

Bir de Sayın Bakanım, şey var, biz pasaportlara indirim alamıyoruz, pasaportlarla alakalı bir şey yapılırsa çok iyi olur.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, notumuzu alalım, teşekkür ediyorum.

Arka taraftaki hanımefendiyi dinleyelim, buyurun.

DİCLE ÜNİVERSİTESİ ENGELLİLER UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ MÜDÜRÜ PROF. DR. REYHAN GÜL GÜVEN - Sayın Bakanım, Değerli Komisyon üyeleri; özel gereksinimli bireylerin sorunlarını ifade etmemize yol açtığınız için teşekkür ediyorum.

Ben Dicle Üniversitesi Engelliler Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürüyüm, yaklaşık on beş yıldan beri bu görevi yürütmekteyim. Üniversitemiz bu anlamda engelli bireylere, öncelikle üniversitede eğitim gören öğrencilere akademik hayatlarında destek olmakta, toplumsal anlamda da farkındalık oluşturmak adına bilimsel çalışmalar yürütmektedir. Güçlü yönlerimiz bulunmaktadır, özellikle bizler hep gönüllü öğrencilerimizle çalışıyoruz. Tüm üniversite öğrencilerimizin gönüllü olanlarını işlerimize dâhil edip engellileri anlamalarını ve bu sorunların farkında olmalarını sağlıyoruz. Bu alanda rol model olacak iyi uygulamalarımız bulunmaktadır. 2018 yılından beri bizler düzenli olarak üniversitemizde akran desteği anlamında özel gereksinimli öğrencilerimize ve şehrimizde bulunan bazı dernek üyelerine e-KPSS kursu düzenliyoruz. Yine, şehrimizde bulunan özel gereksinimli görme engelli öğrencilere yönelik bir LGS Projem vardı 2022 yılında, bu projeden dolayı hem ben hem de üniversitemiz YÖK'ten üstün başarı ödülü aldık. Ben gelmeden önce... Aktif olarak üniversite öğrencilerimizle sürekli istişare hâlinde olduğumuz için sorunların farkındayız. Sorunları dile getirmekten ziyade uygulama önerilerini sizlerle paylaşmak istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, o zaman biz o uygulama önerilerini sizden alalım. Eğer bir sorumuz olursa irtibatla olalım çünkü onları tek tek...

DİCLE ÜNİVERSİTESİ ENGELLİLER UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ MÜDÜRÜ PROF. DR. REYHAN GÜL GÜVEN - Sadece bir tanesini söylesem.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, buyurun.

DİCLE ÜNİVERSİTESİ ENGELLİLER UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ MÜDÜRÜ PROF. DR. REYHAN GÜL GÜVEN - Ailelerde ve özel eğitim kurumlarında özellikle afet eğitimi zorunlu hâle getirilmelidir. Biz geçen sene Dicle Üniversitesinde engelli öğrencilerimize yönelik AFAD ve üniversitemizin kurtarma ekibiyle yaptık. Bunun yaygınlaşması istiyoruz ve zorunlu hâle getirilmesi...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Komisyon olarak AFAD'ı çağırdık biz, konuştuk. Bizim de böyle bir tepitimiz var, evet.

DİCLE ÜNİVERSİTESİ ENGELLİLER UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ MÜDÜRÜ PROF. DR. REYHAN GÜL GÜVEN - Bir de engelli bireylere nasıl davranılması gerektiğine ilişkin kamu spotları hazırlanmalıdır ve bu konuda öğrencilerimizle tüm özel gereksinimli bireyler sorun yaşamaktalar. Bunları kamu spotları şeklinde...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, sizin bu davranış kodlarıyla ilgili bir öneri paketiniz var mı?

DİCLE ÜNİVERSİTESİ ENGELLİLER UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ MÜDÜRÜ PROF. DR. REYHAN GÜL GÜVEN - Evet.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Onu bizimle paylaşırsanız seviniriz o zaman. Olur mu?

DİCLE ÜNİVERSİTESİ ENGELLİLER UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ MÜDÜRÜ PROF. DR. REYHAN GÜL GÜVEN - Tabii ki memnuniyetle, saygılarımla.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Bizim de projemiz var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet TÜBİTAK değil mi?

ALİ KARAOBA (Uşak) - Hocam, bizim de bir yine Komisyonun önderliğinde, başkanlığında bir tane 4008 projemiz var, bütçesi düşük ama üniversitelerin çoğuna yazdık. Son sınıf iletişim mezunu arkadaşların kendi bölgelerinde bulundukları engelli dernekleriyle çünkü seslerini duyurmak adına biz -buraya geldiğimizde ne kadar heyecan yarattığını görüyorsak- kamu spotu oluşturmaları için hem tez konusu olarak verilecek hem bu bütçe üniversitelerdeki öğrencilerin engellileri anlamasına açısından da bir katkı sunacaktır. Size ulaşıldı mı bilmiyorum ama muhtemelen size de ulaşmaya çalışırız. Sayın Bakanımız da TÜBİTAK'la görüştü, referans oldu. Tamamen amacımız bu Engelli Komisyonunun da katkısı olsun diye yaptığımız bir proje.

DİCLE ÜNİVERSİTESİ ENGELLİLER UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ MÜDÜRÜ PROF. DR. REYHAN GÜL GÜVEN - Teşekkür ediyorum desteğiniz için.

Sadece 4008 kodlu proje önerileri tek başına yeterli değil. Özellikle...

ALİ KARAOBA (Uşak) - 400 bin lira bir bütçe verdik, son sınıf öğrencilerine en azından katkı olsun diye.

DİCLE ÜNİVERSİTESİ ENGELLİLER UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ MÜDÜRÜ PROF. DR. REYHAN GÜL GÜVEN - Yani daha da artırılması gerekiyor çünkü gerçekten toplumu da bu konuda bilinçlendirmek gerekiyor projelerle.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, buyurun.

DR. ZEHRA KILINÇ - Sayın Bakanım, Değerli Komisyon üyeleri; hepinize merhabalar. Aslında söz almayı düşünmüyordum ama bu kadar konuşmadan soru konuşmam gerektiğini düşündüm bir akademisyen olarak. Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalında öğretim üyesiyim.

Sabahtan beri birçok şeyi konuşuyoruz ama tipta yani daha doğrusu halk sağlığı felsefesinde hep "Koruma tedaviden üstündür." derler. Korumaya yönelik çok konuşma olmadığını fark ettim. Evet, herkes sorunları dile getiriyor. Korumaya yönelik örneğin, engelliliğin sebepleri nelerdir, bunlardan hangisi önlenabilir, önlemek için neler yapılabilir, risk faktörleri nelerdir, bunları azaltmaya yönelik neler yapıyoruz? Sonrasında bir tarama yani şu an ben salona baktığım zaman engelli bireyler var ama kadın sayısını çok az görüyorum. Biz de halk sağlığında bir tabir daha vardır, halk sağlığının ana felsefesi "Herkes hizmet, ihtiyacı olana daha fazla hizmet." Peki, bu görünmeyenler nerede, onların sesi nerede? Özellikle engelli kadın bireylerin yaşama erkekler kadar dâhil olamaması da bir sorun. Bunun da görünür olması, bununla ilgili çalışmaların yapılması... Biz akademisyeniz, akademisyenin görevi çalışma yapmaktır, sorunu ortaya koymaktır, bunu bilimsel temellerle hizmet sunuculara sunmaktır. Biz bu anlamda iş birliği yapmaya hazırız, çalışmalar, bilimsel faaliyetler...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Vallahi biz de sizin katkılarınızı bekliyoruz. Biz hep şunu ifade ediyoruz Komisyon olarak: Akademi bizim en önemli paydaşlarımızdan biri ama akademinin bu konuya daha çok mesai ayırması lazım. Az önce basınla buluştuk, onlara söyledim, yerel yönetimlerin bu konuya daha çok zaman ayırması lazım, daha çok proje üretmesi lazım, daha somut çalışmalar yapması lazım belediyelerin, hangi belediye olursa olsun hepsi için sözüm geçerli. Aynı zamanda akademi de burada daha çok üretmeli.

DİCLE ÜNİVERSİTESİ DR. ÖĞRETİM ÜYESİ ZEHRA KILINÇ - Evet ama bu iş birliklerinin olması için...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Akademi, üniversiteler burada daha somut şeyler ortaya koymalı, daha somut öneriler ve daha somut uygulamalar gerçekleştirmeli. Bu da bizim sizden beklentimiz.

DİCLE ÜNİVERSİTESİ DR. ÖĞRETİM ÜYESİ ZEHRA KILINÇ - Evet muhakkak.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Onun için de her türlü imkân var, o yüzden bu beklentiler de hem bizim bu noktadaki haklılığımızı ortaya koyuyor hem de kamuoyunun, onu da ben ifade edeyim.

DİCLE ÜNİVERSİTESİ DR. ÖĞRETİM ÜYESİ ZEHRA KILINÇ - Ama şunu da söylemek isterim: Biz çalışma yapmak istediğimiz zaman birçok izin ve prosedüre takılıyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yok, öyle bir şey olmaz.

DİCLE ÜNİVERSİTESİ DR. ÖĞRETİM ÜYESİ ZEHRA KILINÇ - Yani her istediğimiz çalışmayı da yapamıyoruz ama biz iş birliğine açık olduğumuzu da her defasında...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yok, o konuda takıldığınız noktalarda da biz yanınızda oluruz sizin. Tamam mı?

DİCLE ÜNİVERSİTESİ DR. ÖĞRETİM ÜYESİ ZEHRA KILINÇ - Teşekkür ederiz, sağ olun, biz çalışma yaparız.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - O, şu, bu, kimsenin orada bariyer koyma hakkı yok.

Hocam, teşekkür ediyorum.

DİCLE ÜNİVERSİTESİ DR. ÖĞRETİM ÜYESİ ZEHRA KILINÇ - Teşekkür ederim, sağ olun.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun Sayın Karaoba.

Sayın Karaoba da hekim kendisi, Uşak Milletvekili. O yüzden bu konuya farklı bir bakış açısı getirecek zannediyorum.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Şimdi, doğru söylüyorsunuz Hocam, halk sağlıkçılarının bakış açısını her zaman beğenmişizdir, doğru olanı da o, size emanet etmek lazım. Ama bakın, orada kronik hastalıklı işte, SSPE var mesela, subakut sklerozan panensefaloti. Aslında kızamık geçiren bir çocukta üç yıl sonunda açığa çıkan, işte, yatağa bağımlı hâle getiren bir hastalık. Yani biz kızamığa engel olsak böyle olur ya da preimplantasyon genetik tanıyla işte SMA'lar, DMD grubu, kronik tek gen geçişli hastalıkların çoğu tespit edilebilir. Ben, Komisyonda da çok ısrarla -gerçi Ayşe Vekilimle biz bunları hep tartıştık ama- NIPT testin mesela rutin hâle getirilmesi, devletin bunu ödemesi gerektiğini düşünüyoruz. İşte, bakın, en basit örneği, orada aşı karşıtlığına karşı kamu spotlarının yaygınlaştırılması. Ağız olanın konuşması değil de bilgisi olanın konuşması gerektiği platformlara ihtiyaç var. O açıdan, yine hocamın söylediği gibi, kamu spotları çok etkili, küçük, net, anlaşılır ve şu yüzyılda sosyal medyanın etkin olduğunu düşünürsek kısa süreli yirmi, otuz saniyelik çekimlerin çok etkili olduğunu düşünüyorum.

O açıdan, tespitleriniz için teşekkür ediyorum ben de.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, Sayın Vekilim, biz de teşekkür ediyoruz.

MARDİN İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ ALİ EYYÜPKOCA - Efendim, Mardin için...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun.

MARDİN İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ ALİ EYYÜPKOCA - Sayın Bakanım, Midyat'taki okulumuzda asansörümüz mevcut, çalışır vaziyette. Okulumuzda engelli öğrenci olmadığı için aktifleştirilmemiş. Hatice Hanım yanlış bilgi veriyorlar. Engelli öğrenci olmadığı için aktifleştirilmemiş. Bir engelli öğretmenimiz var, kendisinden de talep gelmediği için...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hangi okul?

MARDİN İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ ALİ EYYÜPKOCA - Midyat'taki efendim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Borsa okulu mu?

MARDİN İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ ALİ EYYÜPKOCA - Evet efendim, Borsa İstanbul.

Diğer Anadolu lisemizde ise asansörümüz bozuk, proforma yüklenmiş ama tek katlı, dışarıdan çalışan bir asansörümüz şu an çalışır vaziyette ve var, bilgi bu şekilde efendim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Vallahi bilgi değil, siz bize bunların görüntülerini gönderin.

MARDİN İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ ALİ EYYÜPKOCA - Emredin Sayın Bakanım, hemen isteyeyim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Emre Bey, bu konuyu takip etsin.

EĞİTİM SENDİKASI TEMSİLCİSİ HATİCE TÜZÜN - Sizden ricam, bir söz hakkı alacağım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun Hatice Hanım.

EĞİTİM SENDİKASI TEMSİLCİSİ HATİCE TÜZÜN - İki buçuk yıl ben Borsa İstanbul Anadolu Lisesinde kaldım, iki buçuk yıl boyunca da hiçbir şekilde asansör çalışmadı engelli öğrencimiz olmasına rağmen. Engelli öğrenci ilk etapta en üst katlara yerleştirildi, 4'üncü kata yerleştirildi, bizim idareye söylemimiz ve velilerin idareye söylemi doğrultusunda -ki müdür sağ olsun, yaptı da- zemin kata girişte biz sınıf ayarladık engelli öğrencimize ki şu an daha da orada eğitim görüyor 9'uncu sınıf olarak Sudan Çiçek diyebilirim. Ben o okuldan yeni ayrıldım zaten.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şimdi, Hatice Hanım, hem Müdür Bey bize mevcut durumu görüntülü olarak gönderecek hem Büşra Hanım Vali Yardımcısı olarak hem de benim danışmanım -Emre Bey şimdi salonu teşrif etti- Emre Bey bu konuyu da bizzat takip edecek.

EĞİTİM SENDİKASI TEMSİLCİSİ HATİCE TÜZÜN - Teşekkür ediyorum Bakanım, sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hadi bakalım, evet.

Teşekkür ediyorum.

MARDİN İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ ALİ EYYÜPKOCA - Efendim, özür diliyorum, engelli öğrencilerin zemin kata yerleştirilmesi zaten Türkiye genelindeki temel bir teamüldür, bunun dışına çıkılmaz zaten yani.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ama işte, 4'üncü kat kabul edilemez yani bu noktada öyle bir şey olduysa da düzeltilmiş, onu söyledi zaten, hakkı teslim etti, durumu gerçekliğiyle ortaya koydu. Aslanan sonuç, sonuca ulaşalım. Hatice Hanım'la da irtibatı güçlendirelim, olur mu?

MARDİN İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ ALİ EYYÜPKOCA - Peki Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Şimdi, bakın, Diyarbakırlı hemşehrilerimiz, birkaç programımız daha var bizim. O yüzden bu işi bir orta yolda bitirmemiz lazım.

MARDİN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ENGELLİ VE YAŞLI HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI SEÇKİN MATARACI - Sayın Bakanım, bir şey söylemek isterim ama...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun.

MARDİN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ENGELLİ VE YAŞLI HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI SEÇKİN MATARACI - Daha önce bizi ziyaretinizde güzel örneklerimizi görmüştünüz Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet.

MARDİN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ENGELLİ VE YAŞLI HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI SEÇKİN MATARACI - Böyle olumlu örneklerden bir tanesi bizim aynı zamanda bir engelsiz korumuz var 4 dilde şarkılar, türküler seslendiren.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, dinledik onları o gün.

MARDİN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ENGELLİ VE YAŞLI HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI SEÇKİN MATARACI - Ne zaman arzu ederseniz, istediğiniz etkinlikte onları da böyle olumlu örnek olarak takdim etmek isteriz, saygılarımla.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Eyvallah, sağ olun, onları ben dinledim zaten o gün, sağ olun. Evet, şimdi, bakın, az önce dediğim gibi bizim burada işi hızlıca bitirmemiz lazım.

Buyurun.

DİYARBAKIR21 BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET DOĞAN - Size arz edeceğim Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun.

DİYARBAKIR21 BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET DOĞAN - Öncelikle hoş geldiniz Diyarbakır'a.

Ben şunu söyleyeyim: Şimdi, biz ortopedik engelliler "polio sekeli" olarak değerlendiriliyoruz ve biz hastanelerden aldığımız raporlarla, örneğin, bir işe başvurduğumuz zaman veya bir akülü sandalye aldığımız zaman rapor alıyoruz ve o raporumuzun neticesi olumsuz olduğu zaman "2022 engelli maaşı" diye adlandırdığımız yasa sebebiyle engelleniyor, kesiliyor maaşımız. Bu konuyla ilgili ortopedik engellilerin hayatı boyunca yaşayacağı sorun çözülüyor çünkü yaşadığı...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Coşkun Bey görüştü sizinle, dışarıda ben yönlendirdim. Tamam, tekrar konuşmaya gerek yok bunları, biz zaten ciddi bir şekilde takip edeceğiz. Sizinle dışarıda görüştük. Ben de diyorum bu konu zaten konuştuğumuz konu.

DİYARBAKIR21 BEDENSEL ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET DOĞAN - Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şimdi, buyurun.

Sizi de dinledik az önce, sizi dinlemedik mi dışarıda?

Buyurun.

DİYARBAKIR TENİS, ATICILIK, YÜZME SPOR KULÜBÜ BAŞKANI ABDURRAHMAN AKGÜN - Sayın Bakanım, Abdurrahman Akgün.

Öncelikle Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyelerimiz ve kıymetli misafirlerimiz; peygamberler diyarı, kadim şehrimiz Diyarbakır'a hoş geldiniz, şeref verdiniz diyorum.

Ben, Diyarbakır Tenis, Atıcılık, Yüzme Spor Kulübü Başkanıyım, ayrıca Atıcılık Millî Takım antrenörüyüm. Yaklaşık yirmi beş yıldır engelli sporcularımızla çalışıyoruz. Bizim Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'nün özellikle sıkıntısını söyleyeyim: 1 tane engelli aracımız var, 33 tane kulübümüz 10 tane aktif branşta faaliyet göstermekte. O otobüsümüz yetmediğinden dolayı bazen maalesef sıkıntılar yaşayabiliyoruz. Daha önceden belediyemiz bize araç desteği veriyordu, bir ara sanırım bir ihale sıkıntısı oldu, uzun bir süre araç desteği veremediler. İl Valiliğimiz, Gençlik ve Sporumuz veriyor ama yetersiz kalıyor ki 2 milyona yakın bir nüfusumuz var. Hani, o konuda... Yani her şey devletimize bağlı değil, sonuçta hepimiz devletiz, biz devletiz. Yani zengin iş adamlarımız, odalarımız, -sanayi ve ticaret odası olabilir mesela - yani iş adamlarımızın her biri 100 bin lira verirse zaten 10 tane araba alınır Gençlik ve Spora, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına. Spor amaçlı söylüyorum ben, spor faaliyetlerinde kullanılabilir, hiçbir sıkıntı yaşamayız.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bizim burada zaten Gençlik ve Sporun otobüsü var 1 tane.

DİYARBAKIR TENİS, ATICILIK, YÜZME SPOR KULÜBÜ BAŞKANI ABDURRAHMAN AKGÜN - 1 otobüs var Sayın Bakanım; 33 kulüp, 10 tane aktif branşımız var. Mesela, ben atıcılığa gideceğim zaman herhangi bir branş gidiyor, bana araç kalmamış oluyor. Ondan dolayı bazen sıkıntılar yaşıyoruz. Benim 13 sporcum var Sayın Bakanım, birçoğunu tanıyorsunuz Millî Takımdan; 3'ünü evlendirip diğer illere gönderdik, 10 sporcum aktif olarak devam ediyor. Birçoğunun iş sıkıntısı var Sayın Bakanım. Bunları İŞKUR üzerinden alıp kendi spor yaptıkları branşlara verirsiniz hem orada işlerini yapmış olurlar hem antrenmanlarını yapmış olurlar, çok iyi olur.

Sağlık raporu ücreti zaten lisanslar için, onlar gündeminizde olduğu için söylemiyorum.

Bizim atış poligonu olarak yeni bir tesise ihtiyacımız var yani engelli ve diğer sporcumuz toplam 100 küsur var. İl Müdürlüğümüz...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Aslında biz burada öyle bir çalışma başlatmıştık.

DİYARBAKIR TENİS, ATICILIK, YÜZME SPOR KULÜBÜ BAŞKANI ABDURRAHMAN AKGÜN - Bakanım, sizin döneminde olmuştu ama sonra kaldı, seçim meçim araya girdi, gittikten sonra kaldı, yapılmadı.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bitmedi mi o?

DİYARBAKIR TENİS, ATICILIK, YÜZME SPOR KULÜBÜ BAŞKANI ABDURRAHMAN AKGÜN - Yok, hiç yapılmadı.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Allah Allah!

DİYARBAKIR TENİS, ATICILIK, YÜZME SPOR KULÜBÜ BAŞKANI ABDURRAHMAN AKGÜN - İl Müdürlüğümüz şu an bayağı uğraşıyor, inşallah yapacak.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz onun projesini yaptırmıştık, başlayacaktı.

DİYARBAKIR TENİS, ATICILIK, YÜZME SPOR KULÜBÜ BAŞKANI ABDURRAHMAN AKGÜN - Projesi, her şeyi hazırды Bakanım, hatta sizdeydi en son seçim oldu, öyle kaldı o.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Neyse, olur o zaman, proje hazır, başlanmış say sen onu inşallah. Bakanımızla ben de konuşayım.

DİYARBAKIR TENİS, ATICILIK, YÜZME SPOR KULÜBÜ BAŞKANI ABDURRAHMAN AKGÜN - Sayın Bakanım, en son iki yıl önce kulüplere bir nakdi yardım olmuştu, son iki yıldır bizim kulübe yardım olmuyor. Belediyelerimizin öyle bir çalışması vardı...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, onu da hatırlatalım Bakanlığa.

Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

DİYARBAKIR TENİS, ATICILIK, YÜZME SPOR KULÜBÜ BAŞKANI ABDURRAHMAN AKGÜN - Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, son olarak hep olumsuz şeylerden konuştuk, biraz da güzel şeyleri söyleyeyim, içimiz karardı. Ben sizin huzurunuzda, öncelikle size çünkü sizin döneminizde sporda gerçekten büyük atılımlar ordu, hâlen onun ekmeğini yiyoruz diyebilirim, atmış olduğunuz temellerden dolayı...

Ben, burada İl Valimize, özellikle Gençlik ve Spor İl Müdürümüze çok teşekkür ediyorum. İl Müdürümüz yaklaşık bir yıldır burada, bir yıla yakın oldu, yedi gün yirmi dört saat kapısı açık. Ben, gece birde telefonla aradığım zaman ulaşabiliyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sağ olsun.

DİYARBAKIR TENİS, ATICILIK, YÜZME SPOR KULÜBÜ BAŞKANI ABDURRAHMAN AKGÜN - Bugüne kadar hiçbir sıkıntı yaşamadık. Huzurlarınızda kendilerine teşekkür etmek istiyorum.

Çok sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tabii, Diyarbakır'daki yönetim bu anlamda, valisiyle, il müdürleriyle gayretli. Ben de her birine teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

DİYARBAKIR TENİS, ATICILIK, YÜZME SPOR KULÜBÜ BAŞKANI ABDURRAHMAN AKGÜN - Kesinlikle.

Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Eyvallah.

Evet, sağ olun.

Buyurun.

DİYARBAKIR KAYAPINAR ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI MEHMET EMİN ERDOĞAN - Sayın Bakanım...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sizinle dışarıda görüştük.

DİYARBAKIR KAYAPINAR ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI MEHMET EMİN ERDOĞAN - Sayın Bakanım, o konuyla alakalı değil bu, çok önemli.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hepsi önemli ya.

DİYARBAKIR KAYAPINAR ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI MEHMET EMİN ERDOĞAN - Sadece beş dakikanızı... Biliyorum zaman da dar, hakkınızı helal edin.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Beş dakika olmaz. Şimdi, bakın, sizinle dışarıda görüştük, uzunca görüştük.

DİYARBAKIR KAYAPINAR ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI MEHMET EMİN ERDOĞAN - Sayın Başkanım, önce kendimi tanıtayım: Diyarbakır Kayapınar Engelliler Kulüp Başkanıyım. Kendim de dünya 2'ncisi oldum halter branşında. Şimdi, kendim gibi engelli sporcuları yetiştiriyorum yani toplamda 70'e yakın sporcumuz var. 7 branşta faaliyet gösteriyoruz. Bizim en önemli faaliyetimiz golbol branşı. Sizin döneminizde Avrupa 1'incisi de oldu bizim Türkiye Millî Takımı. Şu an Sayın Bakanım, şöyle: Gençlik ve Spor, Sayın Valimiz, Allah razı olsun, ellerinde salon yok. Bizim golbol sahası da özel bir salon. Şimdi, neticede Diyarbakır'da saysan 5 tane salon yok. Salonun da mesela Diyarbakır'da golbole tahsis edilecek bir şeyi yok, bize...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Müdür Bey, bu golbolle ilgili burada bir çalışma başlatabiliriz.

DİYARBAKIR KAYAPINAR ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI MEHMET EMİN ERDOĞAN - Evet, Sayın Bakanım, çok iyi olur.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Müdür Bey takip edecek.

DİYARBAKIR KAYAPINAR ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI MEHMET EMİN ERDOĞAN - Çok iyi olur, teşekkür ediyorum, Allah razı olsun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Mehmet Emin Bey, teşekkür ediyoruz.

Orada işitme engelli arkadaşlarımız vardı. Söz vermedik mi biz size daha önce?

DİYARBAKIR İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI SAİT ELİNÇ - Herkese hoş geldiniz diyoruz Diyarbakır'a.

Çok mutlu olduk anlattıklarınızdan dolayı. Diyarbakır İşitme Engelliler Spor Kulübü Başkanıyım. Daha önceki zamandan bir senelik bir süreçte valilikle alakalı bir randevu talebimiz oldu ama bu konuda bir sonuç alamadık. Birçok faaliyet yapmaya çalışıyoruz ama randevu kısmında birçok faaliyette randevu oluşturamadık, kendimizi ifade edemedik.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Siz Diyarbakır'da mısınız?

DİYARBAKIR İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI SAİT ELİNÇ - Diyarbakır'da efendim. Diyarbakır İşitme Engelliler Spor Kulübü Başkanı.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tamam, Vali Bey yanımda, sizi ilk fırsatta davet edecek.

DİYARBAKIR İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI SAİT ELİNÇ - Ve İŞKUR'da bir sorun yaşayabiliyoruz istihdam konusunda.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tamam, şöyle, Vali Bey kendisiyle ve ekibiyle hızlı şekilde görüşecek. Vali Bey burada, yardımcısı da burada. Tamam mı?

Teşekkür ediyoruz.

Evet, başka kim var?

Buyurun.

SURKENT21 ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI MAHMUT FİDAN - Sayın Bakanım, Değerli Komisyon üyeleri, öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben hepinizin huzurunda, önce Sayın Valimize, Büyükşehir Belediye Başkanımız Serra Bucak'a ve Gençlik ve Spor İl Müdürümüz ve özellikle personeline biz engellilere göstermiş olduğu pozitif ayrımcılıktan dolayı da çok teşekkür ediyorum.

Sadece bir konuyu dile getirmek istiyorum. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının bizlere vermiş olduğu kartla bir şehre gittiğimiz zaman belediye otobüsleri veyahut da özel, yarı özel otobüslere biz o kartlarla binemiyoruz. Yani bu Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının vermiş olduğu karta bir çip takılabilir ve bu otobüslere de gittiğimiz diğer şehirlerde de kartımızı okutup bu şekilde ücretsiz hakkımızdan faydalanabiliriz diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, teşekkür ediyoruz, sağ olun.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Teşekkür ediyoruz.

Şöyle, hemen en köşedeki beyefendiye söz verelim.

ALİ EROĞLU - Sayın Bakanım, Diyarbakır'a hoş geldiniz.

Hocam, benim Dicle Üniversitesinde 2015'ten beri çalışıyorum, görev yapıyorum. Sağlıkla alanıyla ilgili birçok kuruma becayişle tayin için başvuruda bulundum yani bu durumlarda referans olmadığı için işleme almıyorlar.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Bu özel bir konu, onu ayrıyeten görüşelim. Becayişle ilgili bir talep, şahsi bir konu, engellilerimizle alakalı bir STK değil.

Teşekkürler.

Hemen, arkada hanımefendi var, oraya söz verelim.

DİYARBAKIR ZİHİNSEL ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI SEMİNA AKKOÇ - Teşekkür ederim.

Bütün arkadaşlar konuşulacakları konuştu. Ben sadece iki tane öneri sunacağım, belki daha önce sunmuş olanlar da olabilir, bilemiyorum.

Acil servislerde zihinsel engelli ve Down sendromlu bireylerle, engellilerle alakalı personellere özel eğitim verilmesini talep ediyorum. Uzmanlaşmış sağlık personeli, doktor, hemşire, teknisyen, bunlara da bu konuda eğitim verilmesini istiyorum. Ben bir engelli kardeşi olarak -3 engelli kardeşim var- ben bunları hastanede çok yaşıyorum. Özellikle de personeller konusunda, eğitilmiş olmadıkları için nasıl davranacaklarını bilmiyorlar. Onlara eğitim verilirse bu konuda çok daha yararlı olacağını düşünüyorum.

Ayrıca, bir konu daha, üniversitede, özellikle doktor adaylarına, öğretmen adaylarına ve diğer eğitim gören öğrencilere ayrıca bir ders olarak da verilebilir.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Teşekkür ediyoruz.

Hemen yandan devam edelim, sırayla.

DİCLE ÜNİVERSİTESİ TIBBİ HİZMETLER VE TEKNİKLER BÖLÜMÜ BAŞKANI DOÇ. DR. ABDULKADİR AYDIN - Sayın Bakanım, değerli katılımcılar; hepinize saygılarımı sunuyorum.

Otuz yıldır özellikle ortopedik engellilerle çalışıyorum. 2015'ten beri Diyarbakır ve çevresinde gerçekten ortopedik engelliler büyük sıkıntılar yaşıyor. Yaşamalarının nedenlerinden bir kısmı özellikle rapor yazdırmalarda hekimlerden yeterince karşılık bulamıyorlar çünkü burada yetkilendirilen ortopedist ve fizik tedavi hekimleri yazılacak olan cihazlarla ilgili gerçek anlamda bilgiye sahip olmadıkları için çoğu zaman medikalçilerin yönlendirmeleri, bazen de yanlış yönlendirmeleri dolayısıyla mağdur oluyorlar. Buna istinaden doktorlar bu raporları yazmak istemiyorlar. Benim burada önerim: Hem araştırma hastanesi hem de tıp fakültesinde multidisipliner bir komisyonun kurulup içinde fizik tedavi, ortopedi, ortez protez teknikeri, fizyoterapist ve iş uğraşı terapistinin olmuş olduğu bir komisyonla bu tür raporların uygunluğunun değerlendirilmesi.

Ayrıca, üniversitemizde 2015 yılına kadar bir ortez protez ünitesi vardı. Ortez protez ünitesinde yaklaşık 487 -özellikle terör mağduru- hastaya protez yaptık, 300'ün üzerinde de cihaz yaptık. 2015 yılından sonra anlamsız bir şekilde bu ünitemiz kapatıldı. Bizim bu bölgemizde...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Ne gerekçeye? Mali şeyler mi?

DİCLE ÜNİVERSİTESİ TIBBİ HİZMETLER VE TEKNİKLER BÖLÜMÜ BAŞKANI DOÇ. DR. ABDULKADİR AYDIN - O zaman Sağlık Bakanlığıyla sözleşme yoktu, kamu kurum ve kuruluşlarıyla, üniversite de kendisine yük olarak görüyordu. Dolayısıyla çeviremediği için belirli bir yerden sonra bırakmak zorunda kaldı ama bunun gerçekten geçen son on yılda hasta dönüşlerinde almış olduğumuz...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Yani böyle bir şey bakanlıklardan gitmez, kendileri karar vermişler. Tahminim, o dönem biraz mali sorunlar vardı, ondan... Üniversitelerin birazcık o döner sermaye işlerinde sıkıntı vardı, sonra düzeldi aslında ama.

DİCLE ÜNİVERSİTESİ TIBBİ HİZMETLER VE TEKNİKLER BÖLÜMÜ BAŞKANI DOÇ. DR. ABDULKADİR AYDIN - Düzeldi ama bizim ünitemiz kapanmış oldu.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Şimdi, yine, biraz....

DİCLE ÜNİVERSİTESİ TIBBİ HİZMETLER VE TEKNİKLER BÖLÜMÜ BAŞKANI DOÇ. DR. ABDULKADİR AYDIN - Yani önerimiz, bizim özellikle bölgeye hitap ettiğimiz için bir ortez protez ünitesinin gerek Sağlık Bakanlığına veya tıp fakültesine bağlı olacak şekilde organize edilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Teşekkür ediyoruz.

Tekrar, o, inşallah... Biz de takip edelim.

UMUT VAR DERNEĞİ BAŞKANI LEVENT BAYKARA - Benim de ayakkabı atölyem var Diyarbakır'da ve bu kapanma durumuna gelmiş. Bizim de tek bir talebimiz Sayın Valimizden bu konuda biraz duyarlı olmasını istiyoruz çünkü engelli arkadaşlarımıza vereceğimiz bir destektir atölyemiz. Hem yer sıkıntımız var, bize bir yer vermeleri için... Biz arkadaşlarımızı topluma kazandırmaya çalışacağız burada.

Sağ olun, teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Teşekkür ediyoruz.

Buyurun.

DİYARBAKIR YENİDEN YAŞAM KANSERLE MÜCADELE DERNEĞİ BAŞKANI ŞÜKRÜ ABAY - Sayın heyeti, Sayın Valimizi; saygıyla hürmetle selamlıyorum.

Diyarbakır Yeniden Yaşam Kanseri Mücadele Derneği Başkanıyım. Kendim de otuz üç yıldan beri 4 tane kanser atlattım.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Geçmiş olsun.

DİYARBAKIR YENİDEN YAŞAM KANSERLE MÜCADELE DERNEĞİ BAŞKANI ŞÜKRÜ ABAY - Şu anda on yıldan beri Diyarbakır'da faaliyet yürüten bir derneğiz. Derneğimizin şu anda geldiğimiz noktada 1.562 kanser hastası üyesi var. Diyarbakır'daki kanser hastalarının sayısının 2024 yılı sayımına göre 20 bini aştığını belirtebiliriz. Bizim günlük yaşamımızda en önemli sorunlarımızdan biri hastanelerde tetkiklerle ilgili bize verilen gün yani bir PET-CT için, bir MR için kanser hastasına hastanede iki ay, üç ay, dört hatta altı ay sonraya gün veriliyor. Bu, bize çok büyük bir acı çektiyor yani bunun bir standarda ulaştırılması gerekiyor. Hatta yereldeki siyasi yetkili kişiler zaman zaman devreye girip il sağlık müdürlüklerimizle görüştüler, "Buna bir çare bulun, buna bir talimat verin, gereğini yapın." diye. Her defasında il sağlık müdürlükleri de dâhil bu konuda talimatlar verdiler ama masa başındaki görevliler bu konuyu bir türlü uygulamadılar.

Diğer bir şey, kendi ilimden sağlıkla ilgili örnek vermem gerekirse Dicle Üniversitesi Rektörü ve Dicle Üniversitesi Başhekimiyle iki yıldan beri ben görüşemiyorum ki Dicle Üniversitesinde Onkoloji Hastanesinde de tonlarca sorun var, dosya hâlinde kendilerine iletmek istiyoruz. Sonuçta biz de gönüllü olarak... Kendimiz hastayız, otuz üç yıldan beri ben 4 tane kanser atlattım hâlâ daha ne olacağım belli değil.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Dosyanız yanınızda mı?

DİYARBAKIR YENİDEN YAŞAM KANSERLE MÜCADELE DERNEĞİ BAŞKANI ŞÜKRÜ ABAY - Efendim şu anda yok yanımda ama istenilen...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Bizim arkadaşlarımıza da iletin, biz görüştirmeyi sağlayalım arkadaşlar, Valimiz de ilgilenir ama dosyanızı biz de alalım, Komisyon raporumuzda da o başlıklara -genel olarak önemli başlıklar- yer verelim. Tamam mı?

DİYARBAKIR YENİDEN YAŞAM KANSERLE MÜCADELE DERNEĞİ BAŞKANI ŞÜKRÜ ABAY - Bir de şöyle bir sorun var efendim...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Valimiz sizi görüştürecektir 2 hastanemizin yetkilileriyle.

DİYARBAKIR YENİDEN YAŞAM KANSERLE MÜCADELE DERNEĞİ BAŞKANI ŞÜKRÜ ABAY - Tamam efendim.

Sayın Valimiz çok duyarlıdır bu konuda. Herkesten biz randevuyu aylarca, yıllarca alamıyoruz ama Sayın Valimiz en geç beş gün içerisinde bize dönüş yaptılar, gittik, derdimizi anlattık, kendilerine sorunlarımızı ilettik yani Allah razı olsun kendilerinden.

Bir de hastanelerde ameliyatlarda onkolojik psikologlar, onkolojik cerrahlar ile tedavi uygulayan onkologlar bunlar yanlarında psikolog olmadan bu işlemlerini, çalışmalarını yürütüyorlar ve en çok yakındığımız bir konudur bu. Yani hasta geliyor bize, şu anda 1.562 kanser hastası üyesi olan çok aktif bir derneğiz, çok yoğun olarak bize bu konuda şikâyet geliyor. Doktor bana diyor ki: "Sen şusun, busun." Yani düpedüz hastayı zaten dibine indiriyor.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Zaten o hastalar çok hassas oluyor dediğiniz gibi mutlaka psikolojik destekle sürecin yürütülmesi gerekiyor.

DİYARBAKIR YENİDEN YAŞAM KANSERLE MÜCADELE DERNEĞİ BAŞKANI ŞÜKRÜ ABAY - Efendim, ben de...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Sonraki yani kontrol aşamasında bile atlatanların da sonraki o kontrolleri, işte, üç aylık, altı aylık, yıllık kontrollere bile giderken muhakkak psikolojik desteğe ihtiyacı var.

DİYARBAKIR YENİDEN YAŞAM KANSERLE MÜCADELE DERNEĞİ BAŞKANI ŞÜKRÜ ABAY - Ben otuz üç sene önce ilk defa kansere yakalandığımda üçüncü evreydim ve bir doktorun bir cümlesiyle bir ayda ben 9 kilo verdim. Yani psikolojinin bizim kanser hastaları üzerinde nasıl bir etkisi olduğunu biz çok iyi biliyoruz, kendi yaşamımızdan bunu biliyoruz ama buna dikkat edilmesi gerekiyor, bunu söylemek istiyorum.

Bir de taşradan çok sayıda... Biliyorsunuz Diyarbakır kanser hastaları konusunda santral konumundaki bir ildir yani az önce karşımızdaki bütün iller dâhil bölgeden, her taraftan kanser hastaları geliyor. Bunlar Diyarbakır'a tedavi için geldiklerinde misafirhane bulamıyorlar yani burada beş gün, on gün, bir ay vesaire ve bunlar misafirhanede kalmak istiyorlar. Daha önce belediyenin bu konuda bir tedbiri vardı, o da kaldırıldı. Şu anda, bugün bile ben şu anda kaç saatten beri burada otururken 4 tane hastaneden telefon geldi, mesaj geldi; hasta nerede kalacak? Bu konuda da bunun dikkate alınmasını rica ediyorum.

Bir de Sayın Valimizle biz daha önce de görüştüğümüzde de Sayın Valimizden şöyle bir talebimiz olmuştu, arz etmiştik: Bizim, şimdi moral amaçlı olarak on yıldan beri faaliyet yürüten derneğimizde son dokuz yılda biz her sene moral amaçlı olarak hayat boyu kurs üzerinde kurslar verdik. İlk defa bu yıl tekrar Sayın Valimize söylediğimizde bizi İl Millî Eğitim Müdürlüğüne yönlendirdiler ve kendileri bu talimatı verdiler bizle ilgilenmeleri için. Protokol de yaptık, Bakanlığa gönderildi ve Bakanlıktan protokolün artık dernekler üzerinde protokol yapılmayacağını, yerelde bu konunun çözüleceğini söylediler diye bize cevap geldi. Bu konuda bilmiyorum artık yerelde nasıl çözeceğiz, onu da bilmiyorum. Yetkililer bu konuda bize yardımcı olursa çok önemlidir.

Bir de bütün bu dernek başkanlarının, hepimizin ortak bir sorunu var, kimse bunu dile getirmedi. Efendim, elinde uyduruk dergiler ve çay fişine benzer makbuzlarla dolaşan ve bu bölgemize dadanmış dolandırıcılar var; kanser hastalarına ve engellilere para topluyoruz adı altında. Bunlar yıllardır bize bu acıyı çektiyorlar. İnanın ki onların bize çektiği olduğu bu acılar kanserden çok daha bizi üzüyor, çok daha üzüyor, her gün telefonlar alıyoruz. Bu konuda bir tedbir alınırsa çok iyi olur.

Arz ederim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Peki, teşekkür ediyoruz.

Tekrar geçmiş olsun, Allah bir daha yaşatmasın, tüm hastalarımıza da şifa diliyoruz.

Buyurun.

DİYARBAKIR OTİZMLİ BİREYLER DERNEĞİ BAŞKANI ADNAN AYDIN - Sayın Bakanım, Değerli Valim, Sayın Komisyon üyeleri; öncelikle hoş geldiniz diyorum ve yaptığınız bu çalıştaydan dolayı sizlere teşekkür ediyorum.

Engelliler olarak aşağı yukarı bütün sorunlarımız birbirine benzer ve belirli bir noktada birleşiyor. Ben bunların dışında farklı noktaya, otizm alanına özellikle değinmek istiyorum. Bildiğimiz gibi otizm her gün çığ gibi büyümekte ve şu anda yapılan araştırmalarda dünya genelinde her doğan 100 çocukta 1'i otizmliler olarak doğmakta ve otizm teşhisi verilmektedir. Bu da ciddi bir

sorun olduğunu göstermektedir. Şimdi, otizmlı bireylerin insan hayatı yaşamı süreci boyunca yaşayabileceği ve yaşam sağlayabileceği, içerisinde eğitim alanları, sağlık reviri, spor aktiviteleri, tarım alanları ve mesleğe yönelik alanlarda eğitimler alabilecekleri atölyeleri bir arada bulundurup ve aynı zamanda otizmlı bireylere sahip ailelerimizin özellikle taziye dönemlerinde, düğün merasimi törenlerinde veya farklı kişisel ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri için bölgeye hitap edecek, Diyarbakır ilimize otizm yaşam kampüsünün kurulmasını talep ediyoruz açıkçası sizlerden. Bu, aynı zamanda hem otizmlı bireylerin eğitimi ve mesleğe atılımları konusunda tabii ki içerisinde mesleki olarak yapılan çalışmalar olduğu zaman otizmlı bireyleri aynı zamanda mesleğe atma konusunda da ciddi bir olanak sağlamış olacaktır. Bu ihtiyaç giderildiği zaman aynı zamanda otizmlı ailelere sahip bireyleri ve çocukları da aileleriyle birlikte ciddi bir feraha kavuşturmuş olacaktır diye düşünüyorum.

İkinci olarak eğitim çağı biten otizmlı bireyler... Hepimizin malumu eğitim çağı bittikten sonra bu çocuklar dört duvar arasına kapanmaktadır ve kapandığı zaman da bir "hapis dönemi" diye tabir edebiliriz bunu. Bu da otizmlı bireylerde ve ebeveynlerde ciddi ruhsal ve psikolojik sorunlar yaratıp birçok ebeveyni boşanma eşliğine getirip boşanmalara ve ruhsal, psikolojik tahribata da yol açmaktadır. Bunun örneklerini de Diyarbakır ilimizde dernek olarak birçok kişide de görmekteyiz. Bu hususta eğitim çağını doldurmuş otizmlı bireylere yönelik mesleki eğitim atölyelerinin kurulması otizmlı bireyleri çalışma hayatına kazandırabileceği gibi kendilerini dört duvar arasından çıkarıp sosyalleşmelerine ve aynı zamanda ailelerinin de rahat bir nefes almalarına büyük bir destek ve katkı sağlayacaktır. Tabii, bu dediklerimiz 18 yaş üstü, okul eğitimini, çağını bitirmiş bireyler için. Aynı zamanda iyi düzeyde olan otizmlı bireylere iş istihdamı alanı yaratmak gerekmektedir. Şu an sanırım, bizim kendi çapımızda yaptığımız araştırmalara göre Diyarbakır merkezinde herhangi bir özel sektör veya kamu alanında çalışan bir otizmlı birey görmedik ve duymadık. İş imkânları bu çocuklara sağlandığı zaman veya bu bireylere sağlandığı zaman refah açısından aileler de büyük bir rahatlık içerisine gireceklerdir.

Hepimizin yaşadığı sıkıntılardan bir tanesi de özellikle bu bireylerin tedavi esnasındaki, otizmlı bireyler normal engelli bireylerden daha farklı olurlar; kendilerini ifade etmekten ve kalabalık ortamlara girmekten çekinirler. Bu bireyler için özellikle hastane ortamında daha uzun süre kalmamaları için otizmlı bireylerin tedavi görebilecekleri bir poliklinik veya acil serviste bir acil klinik, sadece otizmlı bireyle ilgilenebilecek bir alanın kurulmasını talep ediyoruz sizlerden.

Teşekkür ediyorum.

Tekrar hoş geldiniz diyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Buyurun.

Herhâlde son konuşmacımız, başka söz isteyen? Yok.

DIYARBAKIR İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI SAİT ELİNÇ - Saygılarımla bütün hazırunu selamlıyorum, hoş geldiniz Diyarbakır'a.

Üç sene önce Ergani ilçesinde bir spor kulübü kurdum, işitme engelliler spor kulübü. Bu konuyla alakalı da mobilya, eşya desteklerimiz yok yani eşyamız yok, mobilyamız yok. Okula da bilgi verdik, eski sıralar olabilir, eski kullanılmayan malzemeler olabilir, onlardan verdiler bize. Şu anda bizim birçok noktada böyle bir malzeme desteğine ihtiyacımız var. Kendimiz cebimizden harcıyoruz birçok şeyi. Bu noktada böyle bir talebimiz var.

Bununla birlikte de deplasmanlara gidiyoruz, masraflarımız oluyor. Bu masrafları da yine kendi cebimizden karşılıyoruz. O sebeple de bu tip şikâyetlerimiz, bu tip rahatsızlıklarımız var.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Peki, teşekkür ediyoruz.

Buyurun.

Bu eşya konusuna siz bakarsınız Müdürüm.

DIYARBAKIR İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI SAİT ELİNÇ - Süre konusunda bir şey oldu da efendim, daha anlatacaklarım vardı.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Yok, anlatın, biz buradayız, dinleyelim, girsin kayda, sıkıntı yok. Eksik bir şey olmasın yani ne söylenecekse söylensin, bu saate kadar bekledik zaten.

DIYARBAKIR İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI SAİT ELİNÇ - Kira kısmında da bir sıkıntımız var, kirayı da kendi cebimizden ödüyoruz. Hani, yer konusunda bu tip ciddi anlamda sıkıntımız var. Bu noktalarımız var.

Saygılarımla selamlarımı iletiyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tamam.

Arkada bir hanımefendi var.

Buyurun.

ENGELSİZ BİLEŞENLER FEDERASYONU YÖNETİM KURULU ÜYESİ TUĞBA ŞANLI ERSÖZ - Herkesi saygıyla selamlıyorum.

Saat 11'den beridir sağır grubuyla beraber burada bekliyoruz sizleri. Diğer illerden gelenler oldu, onlara öncelik verdiniz, bu konuda haklısınız da ama sağır alanında arkadaşımız söz almak istedi, çevirisi daha bitmeden sözü kesildi. Bunu aktarmak isterim öncelikle.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Biz dinliyoruz, bizlik bir konu değil, nereden kaynaklı onu bilemiyorum. Biz de ilk toplantıya başladığımızda oradaki gruba söz verilerek zaten başlanmıştı.

ENGELSİZ BİLEŞENLER FEDERASYONU YÖNETİM KURULU ÜYESİ TUĞBA ŞANLI ERSÖZ - Evet, ama Divan tarafından söz kesildi ve arkadaşımız konuşmadan...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Kimin?

Ben az önce uyarı yaptım, duymadınız herhâlde yani "Biz buradayız, dinleyelim." dedik. Bizlik bir durum yok.

ENGELSİZ BİLEŞENLER FEDERASYONU YÖNETİM KURULU ÜYESİ TUĞBA ŞANLI ERSÖZ - Neyse, söyleyeceklerim bu kadar.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Hayır, kayıtlara da girdi değil mi? Az önce "Daha söyleyeceği bir şey varsa buyursun, devam etsin." dedik ve dinliyoruz, buyurun. Daha konuşmak isteyen varsa buradayız. Eksik bir şey kalmasın lütfen.

DİYARBAKIR İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI SAİT ELİNÇ - Efendim, içeriye verdim, evraklarım vardı, notlarım vardı; onları biz ilettik.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Kendi içinde bir şey varsa onu bilemiyorum ama bizimle ilgili bir durum yok, biz dinliyoruz.

DİYARBAKIR İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI SAİT ELİNÇ - Şu anda, biraz önce anlattığım şeyler vardı randevu konusunda.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Zaten okulda da karşılaştık biz, değil mi? Az önce işitme engellilerle ilgili okulumuzda da geldi, beyefendi oradaydı, bir önceki ziyaretimizde.

DİYARBAKIR İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI SAİT ELİNÇ - İŞKUR'da bir sıkıntı yaşıyoruz, bizim bu İŞKUR'da yaşadığımız bir sıkıntı var. Hani zaten sağır arkadaşlar... Bizim 800 üyemiz var yani baktığınızda birçok şikâyet geliyor. Hani biz onların hepsini tutamıyoruz, başka şehirlere de gidebiliyorlar. İŞKUR'da bu iletişimi sağlayamıyoruz yani bunun dernek ile İŞKUR'un bir ortak irtibata geçip de istihdamı bu şekilde yapması bizim için daha sağlıklı olabilir. Bu konuda bir ricamız var.

Yer konusunda yani spor kulübü için bir yere ihtiyacımız var. Gençlik ve Spor Bakanlığımızın, valiliğimizin bu konuda desteklerini bekliyoruz. Hani, belediyeden bu desteği alabiliyoruz ama valilikten randevu veya diğer destekleri alamıyoruz. Çok ciddi anlamda biz...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Az önce randevu konusunda Vali Bey zaten talimat verdi, görüşülecek.

DİYARBAKIR İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI SAİT ELİNÇ - On beş senedir bu kısımda birçok farklı yere -mekân değiştiriyoruz- veya deplasmanlara gidiyoruz, bunların hepsini kendi cebimizden ödüyoruz. Biz bu derneği veya spor kulübünü bırakmıyoruz, gönümüzle bu işi yapıyoruz. Yani bırakırsak kulübü kapatamayız, öbür taraftan zorlanıyoruz, bu tip sıkıntılar da oluşabiliyor. Sağır arkadaşlardan birçok şikâyet alabiliyoruz, birçok okuldan genç çocuklar geliyor. İşte, bu konuda, sağır çocukların yönlendirilmesi konusunda da biz şey yapamayabiliyoruz. Biz dernek olarak yanlarında olduğumuzda onlar hem işaret diliyle hem de sosyal hayata katılımda daha da gelişebiliyorlar. Bu konuda biraz daha şey yapabilirsiniz aslında hani Komisyon olarak da incelenebilir bu kısım da. Evet, mesela, Elâzığ'da bunun bir örneği var, spor kulübü için çok güzel bir yer tahsis edilmiş. Biz sürekli yer konusunda cebimizden ödüyoruz.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Elâzığ'da yeri kim tahsis etmiş?

DİYARBAKIR İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI SAİT ELİNÇ - Valilik elli yıllığına bir yer tahsis etmiş.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Valilik mi?

DİYARBAKIR İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI SAİT ELİNÇ - Evet, spor kulübüne.

Kanunlarda da var, dernek ve spor kulüplerine tahsis edilebilir noktasında.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Belediyedir o yani zor çünkü.

DİYARBAKIR İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI SAİT ELİNÇ - Belediye ya da valilik biliyoruz.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Arada çok fark var.

DİYARBAKIR İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI SAİT ELİNÇ - Yani şöyle: Kendi cebimizden ödemelerimiz çok fazla oluyor, maç deplasmanını kendi cebimizden ödüyoruz, konaklamayı kendi cebimizden ödüyoruz, kıyafeti kendi cebimizden ödüyoruz, malzeme desteği de alamıyoruz bu noktada. Formasız mı oynayalım hani aslına baktığımızda. Biz birçok firmadan sponsorluk istiyoruz, sponsor da alamıyoruz açıkçası, bu noktada kendi cebimizden kendimiz ödeyerek çalışmalarımızı yapıyoruz. İşte, her yer yüklü miktarlar ödüyoruz hani bu konuda da bir destek bekliyoruz açıkçası.

Bu konuda desteğiniz için teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Peki, teşekkür ediyorum.

Son olarak, siz buyurun.

DİYARBAKIR TENİS, ATICILIK, YÜZME SPOR KULÜBÜ BAŞKANI ABDURRAHMAN AKGÜN - Sayın Bakanım, ben son olarak bir şey söylemek istiyorum. Bizim bu engelli sporcularımız antrenmanlara gelebilmek için resmî kurumlarda veya herhangi bir kurumda çalışanlar antrenman için izin alamıyor, o sıkıntıları var. Müsabakalarda hiçbir sıkıntı olmuyor, aylık olan müsabakalara gelebiliyor ama antrenman için izin alamıyor.

Bir de ben harcırah olayını söyleyeyim. Benim, Gençlik ve Spora bağlı on yedi yıldır kendi spor kulübüm var, otuz beş yıldır atıcılık branşını yapıyorum; ben bugüne kadar hiçbir sporcumun cebinden 1 lira para harcamadım, onu söyleyeyim. Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü günlük harcırahı ve yol parasını veriyor. Buna istinaden -o almış olduğumuz harcıraha istinaden- belediyelerimizden veya valiliğimizden araba aldığımız zaman yol parası kalıyor, ben onunla götürüp çocukları 4-5 yıldızlı otelde yatırıyorum valla yani benim o konuda hiçbir sıkıntım yok, onu söyleyeyim, her gittiğimizde 4 yıldızlı otelde kalıyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, Müdür Bey, bir şey söyleyecek misin?

DİYARBAKIR GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRÜ CENK ÖZTEKİN - Sayın Bakanım, öncelikle ben aynı zamanda duyuru yapmak istiyorum. Biz engelli spor kulüplerimize her anlamda destek olmaya çalışıyoruz, araç anlamında da. Yani az önce arkadaşlarımız da söylediler, aracı bizden isterlerse -olduğu takdirde tabii- emirlerinde hiç sıkıntı yok.

İkincisi, Sayın Bakanım, Sayın Valim empatiden bahsetti, bizim en büyük sıkıntılarımızdan bir tanesi, engellilerin önündeki en büyük engel: Empati yoksunluğu. Bu, yöneticilerde de olabiliyor. İsterseniz, ne kadar kanun çıkarırsanız çıkarın, uygulayıcılarda olabiliyor. Onun için biz -siz de gördünüz- işitme engelliler okulunda mesela, orada bir çalışma yaptık. İşitme engelli çocuklarla beraber engelsiz olan çocukları bir araya getirdik, bir buçuk ay boyunca onlarla beraber kaynaştırdık, artık işaret dili öğrenmeye başladılar, empati sahibi olmaya başladılar, onların yerlerine kendilerini koymaya başladılar. Ben bu anlamda, hani belki bu dönemde ağaç yaşken eğilir ama on sene sonra o çocuklar büyüdüklerinde, yönetici olduklarında olaya daha farklı bakacaklar diye

düşünüyorum. Bu yüzden bu çalışmalara ağırlık vermek gerektiğini düşünüyorum. Mesela, bir tekerlekli sandalyede engelsiz bireylerimiz de niye spor yapmasının veya işte beraber niye vakit geçirmesinler? Bununla ilgili -Sayın Bakanım, sadece kayıtlara geçmesi açısından söylüyorum- yapılacak çalışmalarda bütçe özellikle ayrılırsa... Biz çünkü bu iş için de bütçeyi kullandık; işte, atölye çalışmaları yaptık, sinemalara götürdük bir buçuk ay boyunca, pizza salonlarında yemek yedirdik. Hani bununla alakalı eğer bir bütçe, ayrı bir şey olursa...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, mutlaka bütçe sorunu olmaz.

DİYARBAKIR GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRÜ CENK ÖZTEKİN - Tamam.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

TERCÜMAN ÖZLEM ATSIZ - Ben 2 işitme engelli bireye sahip bir anneyim. Aynı zamanda bir engelli oğlum daha var, annem, babam da işitme engelli. Ben depremle alakalı bir fikir sunmak istiyorum, aslında size mail atacağız. İşitme engelliler deprem zamanında seslerini iletemiyorlar enkaz durumlarında. Onunla ilgili bir çalışma yapılması lazım, bir eğitim, 6 yaş üzeri sağır çocuklar ve yetişkin bireyler için ya da başka bir fikir, önerim var, onu sunacağım ben size.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Lütfen...

İletişim bilgilerimiz var değil mi?

TERCÜMAN ÖZLEM ATSIZ - Evet.

İyi çalışmalar.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Katkılarınızı bekliyoruz bu konuda o zaman.

TERCÜMAN ÖZLEM ATSIZ - Tabii ki.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sağ olun Özlem Hanım.

Evet, salon tamam.

Komisyon üyelerimiz, milletvekillerimiz, söyleyecekleriniz var mı, ekleyecekleriniz? Sayın Valim?

Evet, teşekkür ediyoruz bugünkü bu güzel buluşma için öncelikle. Tabii, bu buluşmalar bizler için çok kıymetli ama bu buluşmalar sadece buradan ibaret kalmamalı, bizim iletişimimiz size her zaman açık. Gerek Ankara'da kapımız açık gerekse telefonlarımız sizin ulaştırabileceğiniz her türlü proje, öneri, sorun, şikâyet, her birine açık. O yüzden bu toplantı burada bitmedi, bundan sonra bu iletişimi devam ettireceğiz. Özellikle sizin bu konudaki duyarlılıklarınızı, bilincinizi ve bu yapıcı tavrınızı devam ettirmeniz de çok kıymetli. Hem kurumlarla iş birlikleri hem sivil toplumun kendi arasındaki iş birliği, bu da çok ama çok mühim, bunları muhafaza etmemiz lazım, geliştirmemiz lazım ve tabii, yerel yönetimleri bu noktada tabiri caizse sıkıştırmamız lazım hep birlikte özellikle belediyeleri. Tabii ki kaymakamlıklar, valilikler burada önemli paydaşımız. Ben bu vesileyle de özellikle Vali Beyimize teşekkür ediyorum, ekibine teşekkür ediyorum. Buraya dört bir yandan gelen tüm katılımcılara teşekkür ediyorum. İnşallah bu iletişimi devam ettirerek bu noktadaki hedeflerimize hep birlikte ulaşacağımıza inancımı tekraren ifade ediyorum ve tabii, Komisyonumuzun belli süresi var ama belki bu Komisyon hiçbir zaman bitmeyecek bir bilinçle çalışacak. Buradaki herkesin görevleri bir gün sona erecek belki ama burada gördüğüm Komisyon üyelerimizin her biri, biliyorum ve inanıyorum ki bu sorumluluğu hep taşıyacaklar ve bu noktada da bu ülkenin birer vatandaşı olarak bu ülkenin bu noktadaki çıtasını da hep birlikte yükseltme gayretimize devam edeceğiz.

Ben bu vesileyle, Komisyon üyelerimizin her birine gönülden teşekkür ediyorum. Tabii, bugün Jülide Bakanımız benim dışarıdaki görüşmelerim nedeniyle büyük destek sağladı, kendisine de ayrıca teşekkürlerimi sunuyorum.

Tekrar görüşmek üzere diyorum, hayırlı akşamlar diliyorum. Sağlıcakla kalın, Allah'a emanet olun. (Alkışlar)

Kapanma Saati: 18.09